

Službeni list

Europske unije

C 185

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 60.
9. lipnja 2017.

Sadržaj

I. Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Odbor regija

120. plenarno zasjedanje, 7. i 8. prosinca 2016.

2017/C 185/01 Rezolucija Europskog odbora regija – Program rada Europske Komisije za 2017. 1

MIŠLJENJA

Odbor regija

120. plenarno zasjedanje, 7. i 8. prosinca 2016.

2017/C 185/02 Mišljenje Europskog odbora regija – Program REFIT: lokalna i regionalna perspektiva 8

2017/C 185/03 Mišljenje Europskog odbora regija – Turizam kao pokretačka sila regionalne suradnje diljem EU-a . . . 15

2017/C 185/04 Mišljenje Europskog odbora regija – Ekonomija suradnje i internetske platforme: zajednička vizija gradova i regija 24

2017/C 185/05 Mišljenje Europskog odbora regija – Novi program vještina za Europu 29

2017/C 185/06 Mišljenje Europskog odbora regija – Reguliranje nestabilnosti poljoprivrednih cijena 36

2017/C 185/07 Mišljenje Europskog odbora regija – Revizija Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama 41

2017/C 185/08 Mišljenje Europskog odbora regija – Akcijski plan za integraciju državljana trećih zemalja 55

III *Pripremni akti*

ODBOR REGIJA

120. plenarno zasjedanje, 7. i 8. prosinca 2016.

2017/C 185/09	Mišljenje Europskog odbora regija – EFSU 2.0	62
2017/C 185/10	Mišljenje Europskog odbora regija – Izmjena Direktive o upućivanju radnika	75
2017/C 185/11	Mišljenje Europskog odbora regija – Očuvanje ribolovnih resursa i zaštita morskih ekosustava putem tehničkih mjera	82
2017/C 185/12	Mišljenje Europskog odbora regija – Reforma zajedničkog europskog sustava azila	91
2017/C 185/13	Mišljenje Europskog odbora regija – Zakonite migracije	105

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

ODBOR REGIJA

120. PLENARNO ZASJEDANJE, 7. I 8. PROSINCA 2016.

Rezolucija Europskog odbora regija – Program rada Europske Komisije za 2017.

(2017/C 185/01)

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

Uzimajući u obzir:

- Komunikaciju Europske komisije o programu rada za 2017. godinu od 25. listopada 2016.;
- svoje rezolucije od 4. lipnja 2015. o prioritetima za razdoblje 2015. – 2020. te od 15. lipnja 2016. o doprinosu Programu rada Europske komisije za 2017.;
- Protokol o suradnji s Europskom komisijom od veljače 2012.;

1. sa zabrinutošću napominje da se Europska unija, 60 godina nakon osnivanja, nalazi usred duboke krize zbog trajno niske razine povjerenja u europski projekt te joj je potrebna reforma; istodobno naglašava da građani EU-a iz godine u godinu smatraju lokalne i regionalne razine najpouzdanijima od svih razina vlasti u EU-u. Odbor regija stoga zapodijeva dijaloge s građanima, uz aktivno sudjelovanje lokalnih i regionalnih lidera, o temama koje proizlaze iz lokalnih potreba i značajki te tako pridonosi promišljanju o Europi;

2. slaže se s Komisijom da su opći izazovi s kojima se EU suočava sljedeći:

- potreba za pretvaranjem gospodarskog oporavka u stvaranje održivih radnih mjesta i smanjenje nejednakosti,
- donošenje europskih mehanizama solidarnosti, posebice u pogledu upravljanja migracijama,
- osiguravanje mira i stabilnosti u sve turbulentnijem svijetu te jamčenje pripravnosti Unije da se uhvati u koštac s povećanom terorističkom prijetnjom,
- potreba za ispunjavanjem svojih obveza u okviru Pariškog sporazuma te jamčenje ambiciozne i uravnotežene politike prilagodbe klimatskim promjenama i ublažavanja tih promjena, te
- nesigurnost u pogledu posljedica referenduma u Ujedinjenoj Kraljevini.

3. dijeleći uvjerenja Komisije da ti izazovi zahtijevaju višerazinski i uzlazni pristup koji vode građani, naglašava da se djelovanje EU-a mora usmjeriti na osnaživanje građana;

4. naglašava potrebu za uključivanjem lokalne i regionalne vlade u pripreme **Bijele knjige o budućnosti Europe** te potiče Komisiju da razmotri mišljenja OR-a o ovoj temi i da uključi OR u fazu savjetovanja;

Zapošljavanje, rast, ulaganja i kohezijska politika

5. Žali što radni program ne posvećuje dovoljno pozornosti temeljnoj ulozi **europskih strukturnih i investicijskih fondova** (ESIF) u dopiranjima do svih građana i regija u Europi, jačanju kohezije, promicanju inovacija i izražavanju istinske europske solidarnosti za usklađen razvoj EU-a kao cjeline. Poziva Komisiju da pripremi buduću kohezijsku politiku nakon 2020. godine jer je to glavna ulagačka politika EU-a i mora se temeljiti na pristupu utemeljenom na mjestu i ažuriranoj teritorijalnoj viziji; istodobno, OR potiče Komisiju da nastavi ulagati napore u poboljšanje i pojednostavljenje postupaka ESIF-a kako bi se smanjila birokracija i pridonijelo povećanju apsorpcije;

6. ponavlja svoj zahtjev da se javna potrošnja država članica te lokalnih i nacionalnih vlasti do koje dolazi zbog sufinansiranja iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova ne uvrštava među strukturne rashode utvrđene Paktom o stabilnosti i rastu, budući da takva ulaganja pridonose europskim prioritetima, a pritom potiču i europski gospodarski rast;

7. pozdravlja predloženo proširenje **Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU)**, kako u pogledu trajanja, tako i u pogledu financijskih kapaciteta, ali primjećuje da je to najavljeno, a da se prije Komisijina prijedloga nije provela sveobuhvatna procjena učinka ili neovisna procjena; ističe da treba nastaviti razvijati sinergije među EFSU-a i drugih fondova EU-a, posebice ESIF-a, i pojednostaviti postupke kako bi se smanjila birokracija i povećala apsorpcija fondova EU-a; naglašava da bi se treći stup Plana ulaganja također trebao ojačati; poziva Komisiju i Europsku investicijsku banku da pojačaju napore za podizanje svijesti na terenu, da započnu rješavati pitanje zemljopisne neravnoteže EFSU-a radi omogućavanja postizanja maksimalne integracije i sinergije ulaganja u okviru zajedničkog planiranja mjera koje proizlaze iz kohezijske politike, te da objavljuju detaljnije informacije u vezi s projektima koje financira EFSU, posebno naglašavajući njihovu dodatnost;

8. obvezuje se da će u ranoj fazi pridonijeti raspravi o prijedlogu za buduću **višegodišnji financijski okvir nakon 2020.**, uključujući reformu vlastitih resursa;

9. poziva na brzo donošenje **„skupne uredbe“** u cilju poticanja učinka i jamčenja poboljšane uporabe programa ESIF-a koji su već uključeni u tekuće programsko razdoblje;

10. naglašava potrebu za praćenjem provedbe **Plana EU-a za gradove** te naglašava važnost uključivanja urbane dimenzije u druge politike EU-a; u tom pogledu, ponavlja svoj zahtjev za Bijelu knjigu o Planu EU-a za gradove;

11. ponovo poziva na donošenje europskog programa za stanovanje u okviru kojeg bi se pitanje dosad fragmentiranog pristupa stanovanju rješavalo na horizontalnoj razini, i to sektorskim politikama kao što su Plan EU-a za gradove, održivi razvoj, kohezijska politika, politika tržišnog natjecanja ili društvenim inicijativama kao što je Europski stup socijalnih prava;

12. naglašava potrebu za pravilima postupanja za uključivanje lokalnih i regionalnih vlasti u **Europski semestar 2017.** te poziva na dopunjavanje Godišnjeg pregleda rasta teritorijalnom analizom, uključujući posebno teritorijalno poglavlje u izvješćima za pojedine zemlje te na objavljivanje smjernica za države članice u pogledu uključivanja lokalnih i regionalnih vlasti u nacionalne programe reformi;

13. podupire stalnu usmjerenost Komisije na ulaganja, posebice utvrđivanjem mjera za poticanje ulaganja u Europski semestar; u tom pogledu ističe **Bratislavsku deklaraciju naslovljenu „Ulaganje i povezivanje“** koja naglašava da se lokalni i regionalni rast vođen ulaganjem treba temeljiti na strategijama teritorijalnog razvoja te naglašava važnost jamčenja da javni proračuni kojima se podupiru kvalitetna ulaganja djeluju u sinergiji s drugim financijskim izvorima na regionalnoj, lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini;

14. pozdravlja namjeru Komisije da nastavi raditi na ostvarenju **ciljeva održivog razvoja** i naglašava da je Europi potrebna dugoročna strategija za osiguranje pametnog, održivog i uključivog rasta kojim se pruža smjer za Europski semestar; takva bi se strategija trebala temeljiti na pregledu strategije Europa 2020. u tijeku programskog razdoblja;

15. pozdravlja usmjerenost Komisije na nezaposlenost mladih jačanjem **Jamstva EU-a za mlade** i **Inicijative za zapošljavanje mladih** te osnivanjem **europskog tijela za solidarnost** koje bi trebalo imati koristi od rane, proaktivne i uvjerljive uključenosti lokalnih i regionalnih vlasti, organizacija mladih i civilnog društva općenito;

16. žali zbog nedostatka inicijativa za rješavanje pitanja dugoročne nezaposlenosti, a posebice zbog toga što se ne vrednuju oblici europskog osiguranja za nezaposlene koji bi u slučaju gospodarske recesije poslužili kao nadopuna nacionalnih sustava i spriječili da asimetrični šok dovede cijelu Europu u strukturno nepovoljan položaj;

17. zahtijeva da se lokalne i regionalne prednosti i izazovi, uključujući različite potrebe lokalnog i regionalnog tržišta rada, uzmu u obzir u **Novom programu vještina za Europu** i veseli se radu na kvaliteti okvira za pripravnost i prijedlogu za povećanu mobilnost pripravnika;

18. čeka prijedlog Komisije za bolje rješavanje izazova ravnoteže između privatnog i poslovnog života, posebice u vezi sa sudjelovanjem žena na tržištu rada;

19. uoči **Europske godine kulturne baštine 2018.** namjerava se usredotočiti na kulturu i kulturnu baštinu, kao i na međunarodne kulturne odnose EU-a koji su ključne sastavnice za jačanje europskog identiteta i promicanje europskih temeljnih vrijednosti, socijalne uključenosti, inovacije i međukulturnog dijaloga, kao i turizma povezanog s kulturom i baštinom;

20. naglašava potrebu da **preispitivanje tijekom programskog razdoblja programa Obzor 2020.** i nadolazeće savjetovanje o sljedećem Okvirnom programu za istraživanja i inovacije budu jedan organski proces kojim se treba rješavati inovacijski jaz u Europi; najavljuje da će OR pravodobno pridonijeti reviziji **akcijskog plana za biogospodarstvo**, predviđenoj za 2017. godinu;

Ekonomska i monetarna unija

21. napominje da će **Bijela knjiga o budućnosti Europe** također uključivati prijedloge o budućnosti EMU-a te bi pozdravila reforme kojima se poboljšava demokratski legitimitet upravljanja EMU-om;

22. naglašava da je ključno riješiti društvene i regionalne razlike kako bi se poboljšala **socijalna dimenzija EMU-a**; pozdravlja namjeru Komisije da predloži europski stup socijalnih prava kojim se postavljaju načela za Uniju koja se temelji na socijalnoj pravdi i potiče načela supsidijarnosti i proporcionalnosti;

23. pozdravlja predloženu **reviziju Pakta o stabilnosti i rastu**, ali potiče Komisiju da uzme u obzir potrebu da se Pakt učini povoljnijim za rast, posebice u pogledu ulaganja kojima se potiče rast; ponavlja svoj raniji poziv za cjelovitu procjenu teritorijalnog učinka **europskih statističkih pravila** na javna ulaganja;

Energetska unija i klimatska politika

24. pozdravlja obvezu Komisije da promiče **energetsku učinkovitost** i **obnovljivu energiju** unutar okvira sveobuhvatne politike Energetske unije, zajedno sa stabilnim **pravilima upravljanja**, odgovarajućim mjerama kojima se podupire inovacija te pregledom stvaranja tržišta električne energije i dodatnim poboljšanjem energetske infrastrukture kako bi se zajamčile međuregionalne i prekogranične veze i potpora decentralizaciji energetskih sustava kao korak prema održivom i fleksibilnom unutarnjem tržištu za energiju;

25. posebno preporučuje da se politike EU-a u području stvaranja tržišta električne energije i području obnovljive energije usklade i uravnoteže, obraćajući pozornost na lokalne i regionalne probleme, kao što je pristup mreži za manje pružatelje električne energije na razini distribucijskih mreža;

26. podupire provedbu **Pariškog sporazuma** i ističe da će nadilaženje jaza između nacionalnih obveza i napora potrebnog za ograničavanje globalnog zagrijavanja ispod 2 °C zahtijevati integraciju napora gradova i regija u nacionalne obveze, kao i horizontalnu i vertikalnu koordinaciju, uključujući na razini EU-a i UNFCCC-a. Odbor regija stoga traži od Komisije da podrži njegov zahtjev da se ovaj aspekt uključi u nacionalno utvrđene obveze, da se poboljša institucionalizacija Zone nedržavnih dionika za klimatska pitanja (NAZCA) i rad boraca za zaštitu klime u okviru Tajništva UNFCCC-a i da se olakša razmjena iskustava na lokalnoj i regionalnoj razini. Odbor regija također poziva Komisiju da potakne istraživačke projekte o gradovima, regijama i klimatskim promjenama koji će pridonijeti budućem radu Međuvladinog tijela za klimatske promjene;

27. poziva Europsku komisiju da s OR-om surađuje na razvoju koncepta regionalno i lokalno utvrđenih doprinosa kojima bi se potaklo djelovanje na lokalnoj i regionalnoj razini radi ostvarivanja ciljeva dogovorenih na konferenciji COP21 u Parizu;

28. poziva Komisiju da ažurira svoje **klimatske i energetske ciljeve** kako bi se postiglo smanjenje emisija stakleničkih plinova od 50 % do 2030. u odnosu na razine iz 1990. te da ugradi tu prilagodbu u politike i financiranje na svim razinama. Komisija bi trebala podržavati dobrovoljne inicijative koje promiču prijelaz na gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika te s otpornošću na klimatske promjene u gradovima i regijama. U evaluacijsko izvješće Komisije o **Strategiji EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama** potrebno je dodati pojašnjenje u pogledu osnaživanja regija i gradova;

Održivi razvoj

29. potiče Komisiju da pruži potporu provedbi **strategija za smanjenje rizika od katastrofa** u gradovima i regijama, posebice u prekograničnim regijama, i da osigura da se ulaganjima EU-a poštuju standardi za smanjenje rizika od katastrofa;

30. pozdravlja pokretanje **Platforme EU-a o rasipanju i gubitcima hrane** i poziva Komisiju da poduzme mjere u području otpada hrane postavljanjem ambicioznog cilja za smanjenje rasipanja hrane; to bi trebalo biti uključeno u strategiju održivih prehrambenih sustava na razini EU-a, uključujući zaštitu biološke raznolikosti, aspekte okoliša, zdravlja, trgovine, upravljanja resursima i zemljištem, kao i društvenu i kulturnu vrijednost hrane;

31. poziva Komisiju da uzme u obzir preporuke OR-a pri provedbi **Akcijskog plana za kružno gospodarstvo** i da početkom 2017. predstavi planiranu reviziju **Direktive o pitkoj vodi**, prijedlog uredbe o minimalnim zahtjevima kakvoće za vodu koja se ponovno koristi te strategiju o uporabi, oporabi i recikliranju plastike, čime bi se trebali postaviti jasni i ambiciozni ciljevi za odbacivanje i istjecanje plastičnog otpada u okoliš; poziva Komisiju da predloži dodatne inicijative povezane sa sektorom graditeljstva i rušenja, odredbe za ekološki dizajn i uporabu sekundarnih sirovina, materijala i komponenata;

32. spreman je i voljan pojačati suradnju s Komisijom u pogledu dugo očekivanih akcija za prioritetni cilj 4. u okviru **Sedmog programa djelovanja EU-a za okoliš za razdoblje 2014. – 2020.** kroz Tehničku platformu za suradnju na području okoliša; žali što su inicijative planirane za 2017. nezakonodavne i ponavlja svoje pozive za prijedlog za direktivu EU-a kojom bi se utvrdile odredbe za osiguravanje usklađenosti s cijelom pravnom stečevinom EU-a u području zaštite okoliša te za novu direktivu o pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša;

33. u skladu s nedavnom deklaracijom iz Corca 2.0 ponavlja svoj zahtjev za **Bijelu knjigu EU-a o ruralnim područjima** koja bi poslužila kao polazište za politiku ruralnog razvoja nakon 2020. te poziva na praktične mjere za „ruralno testiranje” politika EU-a, uzevši u obzir da su ruralna područja često zanemarena i isključena iz glavnih razvoja politike;

34. u kontekstu priprema za ZPP nakon 2020. ističe snažnu međusobnu povezanost ruralnog razvoja i poljoprivrede te stoga poziva na donošenje mjera podrške za obiteljska poljoprivredna gospodarstva, posebice radi rješavanja problema nestabilnosti cijena poljoprivrednih proizvoda;

35. i dalje će raditi na **održivom upravljanju oceanima** u korist europskih obalnih i pomorskih regija te njihovih morskih i pomorskih gospodarstava; u cilju poticanja plavog rasta i radnih mjesta, Odbor regija usko će surađivati s regijama i svim dionicima u pogledu upravljanja i izgradnje kapaciteta, suočavanja s izazovima u lancu proizvodnje hrane, smanjenja pritiska na okoliš uzrokovanog nezakonitim ribarskim praksama i zagađenjem, te u pogledu znanja o moru, znanosti i inovacija;

36. žali što se u Programu rada Europske komisije za 2017. ne pridaje dovoljno pažnje **zdravlju**, a Komisija bi trebala podržati države članice i njihove regije u njihovim naporima za poboljšanje prevencije, provođenje reformi i optimiziranje zdravstvenih sustava, posebice kroz **rješenja povezana s e-zdravljem**, te razvijanje sveobuhvatnih strategija o demografiji;

Strategija jedinstvenog tržišta, mala i srednja poduzeća, industrija, konkurencija i jedinstveno digitalno tržište

37. pozdravlja namjeru Komisije da predloži mjere za jačanje **jedinstvenog tržišta robe**, posebice u pogledu uzajamnog priznavanja i neodgovarajućih proizvoda, te naglašava potrebu da se nastavi rad na dovršetku jedinstvenog tržišta za usluge, na što je s pravom stavljen naglasak u Strategiji jedinstvenog tržišta;

38. ponavlja poziv da se stup jedinstvenog tržišta uključi u europski semestar sa sustavom redovitog praćenja i evaluacije;

39. svjestan je namjere Komisije da se zauzme za europsku industriju i ističe da **europska industrijska konkurentnost** također ovisi o konkurentnom lancu opskrbe i da trgovinska politika ima važnu ulogu u tom pogledu;

40. naglašava važnost stvaranja pametnih propisa i smanjenja administrativnog opterećenja za mala i srednja poduzeća, posebice daljnjim jačanjem **programa REFIT** i jamčenjem da se utjecaj na mala i srednja poduzeća sustavno uzima u obzir pri donošenju novih pravila;

41. izražava potporu za osnivanje **„Foruma gradova suradničke ekonomije”** s Odborom regija kao ključnim dionikom; isto tako, sa žaljenjem primjećuje nedostatak ikakvog prijedloga da se zaštite prava u novim oblicima zapošljavanja nastalima zbog digitalizacije;

42. naglašava potrebu za revidiranjem **Odluke i Okvira za usluge od općeg gospodarskog interesa** i poziva Komisiju da u 2017. pokrene javno savjetovanje kako bi se omogućilo regionalnim i lokalnim vlastima da iznesu svoje stajalište o teškoćama s kojima se suočavaju prilikom kontrole državnih potpora kad se financiraju usluge od općeg gospodarskog interesa;

43. naglašava ključnu ulogu učinkovitoga sustava javne nabave u smislu sposobnosti regionalnih i lokalnih vlasti da provedu ulagačke ciljeve EU-a te poziva Komisiju da pruži pomoć u jamčenju potpune provedbe **direktiva o javnoj nabavi** te da ocijeni poteškoće s kojima se regionalne i lokalne vlasti suočavaju prilikom primjene direktiva o javnoj nabavi;

44. ponovno poziva na ažuriranje **europske turističke strategije** u okviru namijenjene proračunske linije za turizam u EU-u i poziva Komisiju i države članice da olakšaju pristup financijskim sredstvima za mala i srednja poduzeća u turizmu;

45. pozdravlja napore koje Komisija ulaže da dovrši provedbu Strategije jedinstvenog digitalnog tržišta, uključujući putem e-nabave, te će svoj doprinos pružiti kroz novoosnovanu zajedničku **participativnu platformu za širokopojasni pristup**; naglašava da sva europska područja moraju imati koristi od jedinstvenog digitalnog tržišta tako da im se omogući pristup širokopojasnim vezama velike brzine;

Pravda, sigurnost, temeljna prava i migracije

46. naglašava da je **migracija** složen, višerazinski proces, u kojem važnu ulogu imaju zemlje, regije i gradovi odredišta kao i zemlje, regije i gradovi podrijetla. Važno je promicati poboljšani dijalog i bližu suradnju između država članica i institucija EU-a s institucijama zemalja podrijetla migranata i tranzitnih zemalja kao i njihovih regionalnih i lokalnih razina;

47. stoga poziva Komisiju da uzme u obzir preporuke OR-a o zaštiti izbjeglica u njihovim zemljama podrijetla i o novom okviru za partnerske sporazume;

48. poziva na pružanje podrške lokalnim i regionalnim vlastima u provedbi **reformne zajedničkog europskog sustava azila** i drugih instrumenata EU-a razvijenih na temelju **Europskog migracijskog programa**, kao što su revidirane odredbe o zakonitim migracijama i akcijski plan za integraciju; traži od Komisije da preispitivanje Europskog migracijskog programa sredinom programskog razdoblja uključi preporuke OR-a o integraciji migranata, podsjeća da je integracija postupak koji se temelji **i** na pravima i obvezama;

49. zabrinut je zbog teškoća koje se javljaju u praćenju prisutnosti **maloljetnika bez pratnje** i opasnosti da postanu izloženi trgovanju ljudima i iskorištavanju; snažno poziva na provedbu programa uključivanja i osposobljavanja za same maloljetnike, ali i za lokalne i regionalne uprave koje se bave njihovim prihvatom te poziva da se zajednice iz kojih maloljetnici dolaze, koje su već osnovane u zemljama koje su ih primile, uključe u to da se maloljetnicima osigura da mogu privremeno živjeti s udomiteljskim obiteljima ili u dobro opremljenim objektima u kojima se može pružiti podrška njihovom društvenom, emocionalnom i kognitivnom razvoju;

50. poziva Komisiju da lokalnim i regionalnim vlastima pruži specifične i praktične informacije o mogućnostima financiranja za **prihvat i integraciju migranata** te ponavlja svoj poziv na promicanje izravnog pristupa lokalnih i regionalnih vlasti relevantnim instrumentima financiranja EU-a;

51. poziva Komisiju da podrži lokalne i regionalne vlasti u razvoju **strategija za sprečavanje radikalizacije**, da nastavi prikupljati i objavljivati informacije o najboljim praksama za sprečavanje radikalizacije putem kreiranja politika na regionalnoj i lokalnoj razini te podržavati suradnju između gradova u suzbijanju radikalizacije;

Trgovinska politika EU-a

52. primjećuje da Komisija namjerava nastaviti trgovinske pregovore sa **SAD-om, Japanom, zemljama Mercosura, Meksikom, Tunisom i Udruženjem država jugoistočne Azije (ASEAN)** i tražiti nove mandate za otvaranje pregovora s Turskom, Australijom, Novim Zelandom i Čileom, ali smatra da bi Komisija trebala uložiti dodatne napore kako bi pokazala njihovu dodanu vrijednost;

53. ponavlja, posebice s obzirom na **budući ambiciozni trgovinski program**, da bi Komisija trebala svaku značajnu inicijativu na području trgovinske politike popratiti procjenama teritorijalnog učinka;

Stabilnost i suradnja izvan Europske unije

54. pozdravlja činjenicu da se **globalnom strategijom EU-a** izričito poziva na obnovu vanjskih partnerstava te se navodi da će EU podržati različite putove do otpornosti u svojem susjedstvu, usredotočujući se na najozbiljnije slučajeve državne, gospodarske, društvene i klimatske/energetske osjetljivosti te razvijajući djelotvornije migracijske politike za Europu i njezine partnere;

55. naglašava doprinos OR-a, putem njegovih **zajedničkih savjetodavnih odbora i radnih skupina** te organizacijom Dana proširenja s partnerima iz država kandidatkinja za članstvo, postizanju cilja politike Komisije za proširenje koji se odnosi na poticanje zajedničke stabilnosti i blagostanja u zemljama kandidatkinjama i potencijalnim zemljama kandidatkinjama;

56. naglašava da **europska politika susjedstva** može imati trajan utjecaj samo ako donese praktičnu korist svim svojim korisnicima te ističe da se mora održavati ravnoteža između istočnog i južnog susjedstva; naglašava ulogu lokalnih i regionalnih vlasti u konsolidiranju demokracije i vladavine prava u društvu, pozivajući pritom da se pruži više podrške reformama za decentralizaciju u zemljama u susjedstvu;

57. naglašava da regionalna suradnja znatno pridonosi globalnoj stabilnosti i poziva Komisiju da pojača suradnju s **Euromediterranskom skupštinom lokalnih i regionalnih vlasti (ARLEM), Konferencijom lokalnih i regionalnih vlasti za Istočno partnerstvo (CORLEAP)** i Radnom skupinom OR-a za Ukrajinu, posebice prilikom provedbe regionalnih programa i novih inicijativa;

58. naglašava potrebu da se, prilikom provedbe revidirane europske politike susjedstva, izrazito velika prednost da inicijativama povezanim s postupcima decentralizacije, programom *twinninga* i jačanjem administrativnih kapaciteta na podnacionalnoj razini; ukazuje na Inicijativu iz Nikozije koju je pokrenuo OR u vidu podrške libijskim gradovima, koja je pomogla ispuniti potrebe libijskih općina u pogledu tehničke podrške i time ih ponovo osposobila za pružanje usluga; poziva Komisiju da nastavi pružati podršku takvim oblicima uzlazne suradnje i da osigura dovoljno administrativnih i financijskih sredstava; ponavlja potrebu za razvijanjem novih alata za izgradnju kapaciteta u državama kandidatkinjama za članstvo i zemljama obuhvaćenima europskom politikom susjedstva koji će zamijeniti prethodni **Instrument za lokalnu upravu**;

59. podržava najnovije događaje nastale nakon spajanja **Sporazuma gradonačelnika EU-a za klimu i energiju i Sporazuma gradonačelnika** u cilju stvaranja najveće koalicije gradova posvećenih djelovanju u području klime, i spreman je iskoristiti svoje međunarodne kanale, kontakte, kolege i partnerstva (ARLEM za Sporazum za jug i Sporazum za Afriku, CORLEAP za Sporazum za istok, ICLEI i Partnerstvo o urbanizaciji između EU-a i Kine za Sjevernu Ameriku i jugoistočnu Aziju itd.) kako bi se dodatno povećali napori u cilju prilagodbe klimatskim promjenama, ublažavanja njihovih posljedica i otpornosti na njih kao i u pogledu izazova održivog razvoja;

60. traži od Komisije da blisko surađuju s OR-om u cilju promicanja posebnih pitanja, iskustava i doprinosa europskih gradova novoj upravljačkoj strukturi Globalnog sporazuma;

61. pozdravlja predloženi **novi Okvir za partnerstvo** s trećim zemljama i novi europski plan za vanjska ulaganja i poziva regionalne i lokalne vlasti da se uključe u taj proces;

62. poziva Komisiju da promiče aktivno sudjelovanje lokalnih i regionalnih vlasti u razvojnoj suradnji tijekom pregovora o revidiranom **Europskom konsenzusu o razvoju te provedbi UN-ovih ciljeva održivog razvoja** i o **sporazumu koji će uslijediti nakon Sporazuma iz Cotonoua**, što će biti prioritet na konferenciji OR-a o decentraliziranoj suradnji u ožujku 2017.;

Građanstvo, upravljanje i bolja izrada zakonodavstva

63. poziva Komisiju da revidira Uredbu o **europskoj građanskoj inicijativi** kako bi se pojednostavio i poboljšao pravni okvir tog alata;

64. pozdravlja inicijativu Komisije REFIT, a posebice prijedlog da se ocijene transparentnost i demokratska kontrola postupaka za delegirane i provedbene akte te za određene sekundarne akte;

65. ponovno poziva na to da se prema potrebi uključe **procjene teritorijalnog učinka** u fazu procjene učinka u novom zakonodavstvu EU-a; predlaže bližu suradnju između Odbora regija i novoosnovanog stručnog centra za teritorijalne politike u okviru Zajedničkog istraživačkog centra prilikom procjene provedbe zakonodavstva EU-a;

66. poziva na povećanu transparentnost, suradnju i učinkovitost institucija EU-a te pozdravlja njihovu zajedničku predanost, u okviru **Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva**, zajedno utvrđenim širokim ciljevima i prioritetima, posebice u odnosu na zakonodavne prijedloge; poziva da se Odbor regija uključi u sve faze zakonodavnog postupka kako bi u potpunosti iskoristio svoj potencijal u zakonodavnom ciklusu;

67. očekuje sve tješnju suradnju s Komisijom i Europskim parlamentom u praćenju **supsidijarnosti**, te suradnju na Konferenciji OR-a o supsidijarnosti koja će se održati 2017.;

68. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Europskoj komisiji, Europskom parlamentu, Slovačkom predsjedništvu Vijeća EU-a i predsjedniku Europskog vijeća.

Bruxelles, 8. prosinca 2016.

*Predsjednik
Europskog odbora regija*
Markku MARKKULA

MIŠLJENJA

ODBOR REGIJA

120. PLENARNO ZASJEDANJE, 7. I 8. PROSINCA 2016.

Mišljenje Europskog odbora regija – Program REFIT: lokalna i regionalna perspektiva

(2017/C 185/02)

Izvjestitelj: François DECOSTER (FR/ALDE),
potpredsjednik Regionalnog vijeća Sjever – Pas-de-Calais – Pikardija

Referentni dokument: Pismo Europske komisije od 13. siječnja 2016.

PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

1. podupire napore Europske komisije kojima se nastoji osigurati da europske politike bolje odražavaju pitanja nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlada i ponavlja da zajedničku odgovornost za to trebaju snositi sve razine vlasti;
2. prihvaća stajalište da bolja regulativa ne podrazumijeva samo manje zakonodavnih propisa na razini EU-a, nego i određivanje razine na kojoj se željeni ciljevi mogu najbolje ostvariti i naglašava da je djelotvorna primjena načela supsidijarnosti ključan element bolje regulative;
3. naglašava da sva regulativa mora uspostaviti ravnotežu između jednako legitimnih očekivanja i briga u pogledu, s jedne strane, „sigurnosti” (individualne, pravne, administrativne, financijske) i, s druge, „učinkovitosti”, „slobode” ili fleksibilnosti; održavanje te ravnoteže u konkretnom kontekstu zadatak je demokratskog postupka, a na demokratski izabranim predstavnicima na svim razinama leži odgovornost da građanima objasne ustupke i kompromise koje to neizbježno podrazumijeva;
4. uzima u obzir rad Visoke skupine za smanjenje administrativnih opterećenja (Stoiberova skupina), njezino završno izvješće i izdvojena mišljenja;
5. uzima na znanje potpisivanje Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva koji su Vijeće, Europska komisija i Europski parlament potpisali 13. travnja 2016. i nada se da će taj novi sporazum doprinijeti poboljšanju donošenja odluka u EU-u u svim fazama – u fazi planiranja, izrade, usvajanja, provedbe i evaluacije; međutim, izražava zabrinutost zbog toga što se u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva specifične uloge demokratski izabranih predstavnika lokalne i regionalne razine i OR-a spominju isključivo u kontekstu „dionika”, unatoč važnosti i ovlastima koje im daje Ugovor iz Lisabona;
6. želi biti uključen u daljnje inicijative u vezi s tumačenjem i provedbom novog sporazuma kako bi se potencijal OR-a kao savjetodavnog tijela u zakonodavnom ciklusu mogao potpuno iskoristiti; podsjeća da veliki broj članova OR-a ima ulogu u provedbi politika EU-a;
7. pozdravlja zahtjev Europske komisije za „sveobuhvatnije mišljenje o perspektivama” u kojem će se iznijeti „dodatni prijedlozi o zahtjevima koje nameće regulativa EU a i jednostavnijim načinima postizanja istih ili čak boljih rezultata”;

8. pozdravlja zahtjeve Europske komisije za mišljenja Odbora o perspektivama u konkretnim područjima politika kao što su okoliš, energetika, financijske usluge i poljoprivreda (i drugim područjima), u kojima će lokalne i regionalne vlasti moći utvrditi opterećenja i iznijeti prijedloge za poboljšanje u skladu sa svojim potrebama;
9. napominje da to sveobuhvatnije mišljenje o perspektivama predstavlja pregled učinaka regulative na lokalna i regionalna tijela i potiče posebnu analizu usmjerenu na konkretne politike i sektore radi utvrđivanja uskih grla i opterećenja;
10. pozdravlja opći pristup konkretnog uključivanja regionalnih i lokalnih dionika u savjetovanje o boljoj regulativi; s tim u vezi pozdravlja na primjer izvješće naslovljeno „Nizozemske pokrajine za bolju regulativu EU-a” i skreće pozornost na utvrđena uska grla i predložena konkretna rješenja;
11. izražava, u ovom kontekstu, svoju podršku usvajanju Amsterdamskog pakta za konkretnu provedbu plana EU-a za gradove budući da aspekt boljeg zakonodavstva igra važnu ulogu u tematskim partnerstvima. U tom kontekstu izrađeno je i izvješće „Bridge, bolje zakonodavstvo EU-a za lokalne i regionalne vlasti” u kojem se navode primjeri konkretnih situacija u kojima su lokalne i regionalne prakse u sukobu s europskim zakonodavstvom.
12. potiče Europsku komisiju da ispita predložena rješenja povezana sa sektorskim propisima, proporcionalnošću, prekograničnim uskim grlima, državnim potporama i revizijskim pritiskom i uzme ih u obzir pri izradi novih propisa;
13. prepoznaje posebnu ulogu koju lokalna i regionalna tijela imaju u nizu područja na koje regulativa EU-a znatno utječe i ulogu koju imaju kao tijela koja u praksi provode zakonodavstvo EU-a i upravljaju fondovima EU-a te naglašava da im njihove specifične nadležnosti pružaju dobru priliku da ocijene koja su područja regulatornih okvira problematična i prema potrebi ih treba promijeniti;
14. smatra da sve razine vlasti moraju osigurati da zakonodavstvo bude primjereno, djelotvorno i učinkovito te da ne stvara nepotrebne troškove i opterećenja, dok istodobno štiti građane, potrošače, održivost i okoliš;
15. uviđa da institucije EU-a moraju svim građanima pokazati vrijednost regulatornih okvira, kao i dodanu vrijednost zakonodavstva EU-a, istodobno poštujući načela supsidijarnosti i proporcionalnosti;
16. uviđa da su nedavne gospodarske poteškoće stvorile okruženje u kojem su dodatni troškovi uzrokovani pretjeranom regulativom, i to u situaciji u kojoj je već došlo do smanjenja dostupnih sredstava, povećali proračunske rezove za brojna lokalna i regionalna tijela. To se pokazalo opterećujućim te je dovelo do većeg pritiska na ta tijela vlasti da pokušaju smanjiti administrativne troškove kada su istodobno suočene s povećanom potražnjom za djelovanjem. OR ponovno izražava svoje uvjerenje da je potrebno pojednostaviti i smanjiti birokratske postupke koji utječu na glavne zadatke koje lokalne i regionalne vlasti trebaju poduzimati;
17. cijeni to što su izvješća i mišljenja koja su Europski parlament, EGSO i OR dosad usvojili potvrdila važnost koordiniranog djelovanja EU-a u duhu partnerstva s nacionalnim institucijama i institucijama EU-a, kao i s lokalnim i regionalnim tijelima;
18. naglašava da lokalna i regionalna tijela imaju središnju ulogu u pružanju podrške građankama i građanima kod prevladavanja teškoća uzrokovanih dugotrajnim gospodarskim problemima, osobito s obzirom na programe EU-a, i podsjeća da su pravna sigurnost i jednostavan pristup programima EU-a, uz priznavanje nužnosti strukturnih reformi, bitni preduvjeti za ispunjavanje te uloge;
19. primjećuje da je financiranje EU-a mnogim lokalnim i regionalnim tijelima važno za provedbu zakona EU-a, a osobito za provedbu diferencirane kohezijske politike koja vodi računa o gospodarskoj snazi;

20. uviđa da pristupačnost programa EU-a i potrebni regulatorni režimi mogu uzrokovati znatne poteškoće u vezi s tumačenjem pravnih okvira, pravilima provedbe i izvješćivanjem; također uviđa da sustav revizije često uzrokuje poteškoće, osobito u vezi s dugoročnim vođenjem evidencije za sponzore, kako je već i spomenuto u mišljenju OR-a „Pojednostavljenje ESIF-a”;
21. pozdravlja Rezoluciju Europskog parlamenta „Program za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT): Trenutačno stanje i izgledi za budućnost”⁽¹⁾, u kojoj se prihvaća važna uloga OR-a kao političke institucije; slaže se da se program REFIT ne smije koristiti za slabljenje normi;
22. iako podupire cilj smanjenja birokracije i uklanjanja nepotrebnih regulatornih opterećenja, naglašava da se REFIT ne smije iskorištavati kao izgovor za smanjenje razine ambicije, posebno u područjima kao što su okoliš, sigurnost hrane, zdravlje i prava potrošača;
23. podržava cilj što vjernijeg prenošenja zakonodavstva EU-a na nacionalnu razinu, pri čemu se standardi EU-a smiju premašiti samo ako to iziskuju činjenični i tehnički razlozi. Međutim, države članice i regije i dalje u svakom pojedinom slučaju moraju same smjeti odlučiti što je potrebno za pravilnu provedbu. Prijedlog Komisije da se takozvano prerevno donošenje propisa (eng. *gold-plating*) uvijek mora opravdati mogao bi pridonijeti povećanju transparentnosti. Međutim, veća odgovornost u pogledu provedbe na nacionalnoj i regionalnoj razini ne smije dovesti do uplitanja u pitanja nacionalnog upravnog ustroja i nacionalnih upravnih postupaka;
24. naglašava da je prilikom procjene zakonodavstva važno uzeti u obzir i troškove i koristi – društvene, ekološke i druge – za građane i gospodarstvo, kao i tzv. „trošak neujedinjene Europe”⁽²⁾, tj. trošak koji nastaje zbog izostanka zajedničkog djelovanja na europskoj razini u određenom sektoru;
25. s tim u vezi ponovno poziva Europsku komisiju da za razinu cijelog EU-a izradi standardnu definiciju prerevnog donošenja propisa radi pravne sigurnosti u provedbi i primjeni prava EU-a te radi smanjenja prekomjerne birokracije⁽³⁾;

Posebne preporuke

26. potiče Komisiju i države članice na promicanje razvoja digitalnih metoda i alata IKT-a, pored ostalog u okviru plana djelovanja EU-a za e-upravu kako bi se osigurao zajednički format i postupak za prikupljanje podataka potrebnih za praćenje i izvješćivanje, čime bi se smanjilo administrativno opterećenje izazvano time što se podaci unose i u nacionalne i europske baze podataka;
27. naglašava važnost „provjera prikladnosti” kojima se mogu utvrditi preklapanja i nedosljednosti koje su s vremenom proizašle iz niza ciljeva i novih političkih inicijativa, posebno u pogledu zahtjeva o izvješćivanju i sukladnosti;
28. naglašava potrebu za boljim razumijevanjem raspona obveza izvješćivanja usvojenih radi sukladnosti s pravom EU-a; predlaže da se obveze lokalnih i regionalnih vlasti u pogledu izvješćivanja u što većoj mjeri popišu i normiziraju te da se metodologijom izvješćivanja pokuša smanjiti administrativno opterećenje građana i MSP-a, kao i lokalnih i regionalnih tijela vlasti;

Komunikacija, savjetovanje i jezik

29. uviđa da jezik i njegova upotreba mogu predstavljati kako prepreku sudjelovanju tako i poziv na sudjelovanje; lako pristupačan i razumljiv jezik ključna je sastavnica zakonodavnih i regulatornih promjena;
30. smatra da uključivost zahtjeva jednostavnost i jasnoću jezika, struktura i propisa kako bi se osiguralo da EU, njegova svrha, programi, politike, zakonodavstvo i praktična pomoć budu svima dostupni;

⁽¹⁾ P8_TA(2016)0104.

⁽²⁾ Studija Europskog parlamenta *Mapping the Cost of Non-Europe, 2014-19* („Prikaz troška neujedinjene Europe, 2014. – 2019.”).

⁽³⁾ Mišljenje „Prikladnost zakonodavstva EU-a” (REFIT), 2013.

31. stoga potiče Europsku komisiju da pojednostavi jezik koji upotrebljava i učini ga svima razumljivim i predlaže da se upotreba tehničkog jezika svede na minimum, u skladu s pravnim zahtjevima;
32. smatra da je nužno dosljednije i korisnicima pristupačnije tumačenje pravila i propisa EU-a, uključujući, primjerice, proporcionalne uvjete za reviziju, povećanu upotrebu fiksnih stopa, pojednostavljenje postupaka podnošenja zahtjeva, potraživanja i izvješćivanja te jasnije tumačenje propisa (posebno zakonodavstva o državnim potporama i nabavi);
33. uviđa da EU mora posvetiti odgovarajuću pozornost aktivnoj komunikacijskoj strategiji osmišljenoj radi angažiranja partnera, održavanja aktivnosti i privlačenja ulaganja;
34. naglašava ulogu koju lokalne i regionalne vlasti razvijaju osiguravanjem osposobljavanja i informiranja o politikama i programima EU-a kako bi ih približili svojim građanima;
35. smatra da uključivost zahtjeva jednostavnost jezika, struktura i propisa kako bi se osiguralo da EU, njegova svrha, programi, politike i praktična pomoć budu svima dostupni; ističe ulogu centara EDIC u informiranju građana o zakonodavstvu i programima EU-a koji sadržaj i jezik prilagođavaju građanima;
36. primjećuje da centri znanja, poput centra Europa Decentraal u Nizozemskoj, imaju značajnu ulogu u omogućavanju pravilne primjene i tumačenja zakonodavstva EU-a. Njihovi su stručnjaci važni za pružanje besplatnih informacija i savjeta lokalnim i regionalnim vlastima i njihovim udrugama. S druge strane, velika potražnja za radom centara znanja dokaz je potrebe za pojednostavljenjem zakonodavstva EU-a;
37. cijeni što trenutačna praksa poziva građane da sudjeluju u savjetovanjima. Međutim, doprinosi pojedinih građana rijetki su s obzirom na to da je većina savjetovanja ograničena zbog jezične pristupačnosti i upotrebe tehničkih pojmova i konteksta, zbog čega građani stječu dojam da na njih nisu dobrodošli. Stoga u tim savjetovanjima sudjeluje samo vrlo mali broj građana koji posjeduju odgovarajuće jezične i druge sposobnosti koje im omogućuju sudjelovanje. Važno je da tekstovi savjetovanja budu jednako dostupni svim relevantnim stranama, a iznad svega civilnom društvu. Ti se tekstovi moraju prevesti na sve službene jezike EU-a i sastaviti na najjednostavniji, najjasniji i najrazumljiviji mogući način kako bi pružili maksimalnu količinu informacija o regulativi koja se zastupa.
38. smatra da savjetovanja s građanima trebaju nadopunjavati, a ne zamjenjivati, strukturirano javno savjetovanje te da ne bi smjela smanjivati ulogu nadležnih institucionalnih tijela prepoznatih u Ugovoru iz Lisabona;
39. ponovno ističe da je važno uz pomoć OR-a osigurati savjetovanje s lokalnim i regionalnim zakonodavnim skupštinama u fazi pripreme zakonodavne inicijative, budući da ta tijela (koja zastupaju teritorije) predstavljaju demokratski skup stvarnih potreba građana, pa i onih čiji se pojedinačni glas ne može čuti.
40. u tom je smislu neophodno da se regionalnim i lokalnim institucijama da prednost u odnosu na privatne korporacije, bilo na temelju uloge koja im je priznata Ugovorom iz Lisabona, bilo zbog toga što predstavljaju izraz demokracije i političke zastupljenosti;

Programi i financiranje: tehnička pomoć, savjeti i izvješćivanje

41. poziva Komisiju da uspostavi službe koje pružaju sve usluge na jednom mjestu (engl. *one-stop-shop*) za savjetovanje o regulativi kako bi se osiguralo da podnositelji zahtjeva za financiranje sredstvima EU-a dobivaju pravodobne, odgovarajuće, nedvosmislene i jasne savjete;
42. predlaže da se tijekom programskog razdoblja traže stajališta stručnjaka kako bi se poboljšanja zakonodavnog i regulatornog okvira mogla temeljiti na iskustvima iz prakse;
43. predlaže poseban mehanizam koji bi omogućio da se sredstva za tehničku pomoć koriste za uspostavu pravnih timova povezanih s programom kojima bi se svi podnositelji zahtjeva mogli besplatno obraćati te koji bi pružali pouzdane i dosljedne savjete na temelju usvojenog, jedinstvenog tumačenja pravnih propisa u skladu sa savjetima Europske komisije, te na temelju postojeće prakse u pogledu propisa EU-a o financiranju radi uklanjanja većeg dijela nesigurnosti i odgovornosti s kojima se krajnji korisnik trenutačno suočava;

44. predlaže da se u odredbama o upravljanju administracija programa jasno odvoji od provedbe projekta/programa kako bi se izbjegli potencijalni sukobi interesa i pristranost pri evaluaciji;
45. predlaže maksimalno povećanje sredstava za financiranje unutar postojeće gornje granice proračuna, čime bi se omogućio pristup rezultatima zasnovan na programima, pri čemu bi se kombinirao određeni broj srodnih projekata; uspjeh bi se mjerio na temelju zajedničkog ishoda, a ne toliko na temelju rezultata pojedinih projekata (npr. u područjima kao što je energetika);
46. predlaže razmatranje prilika za razvoj i poboljšanje modela financijskog inženjeringa, uključujući posebne fondove poduzetničkog kapitala za ključne sektore, djelotvornije usklađivanje financiranja bespovratnim sredstvima uz pomoć programa JESSICA radi poticanja tržišta ulaganja u nekretnine, kao i mogućnost mikrokreditiranja uz pomoć programa JASMINE radi podupiranja novoosnovanih i malih poduzeća;
47. predlaže poboljšanje prilika za komplementarno financiranje, posebno u privatnom sektoru, radi osiguranja dostupnosti sredstava kako bi se lokalnim i regionalnim tijelima omogućilo ispunjavanje lokalnih potreba;
48. traži od Komisije da predloži mehanizam kojim bi se neiskorištena i deblokirana sredstva kao namjenski prihodi vratila državama članicama EU-a kojima su bila prvobitno dodijeljena kako bi se zajamčila dodjela i upotreba tih sredstava u okviru sektorskih politika, unutar određene države članice, za koje su bila izglasana;
49. U tekućem se razdoblju financijska sredstva u najvećoj mjeri ne iskorištavaju zbog lošeg, složenog ili pretjerano definiranog sustava provedbe te zbog neprimjerenog određivanja prioriteta. Neophodna je odgovarajuća komunikacija s lokalnim i regionalnim te nacionalnim tijelima vlasti kako bi se redefinirali i pojasnili prioriteti, čime bi se izbjeglo stavljanje korisnika u nepovoljan položaj;
50. Stoga je nužno osigurati da višegodišnji financirani programi imaju ugrađenu sigurnost planiranja i pouzdanost radi postizanja svojih ciljeva. Veća fleksibilnost višegodišnjeg financijskog okvira stoga ne smije dovesti do preraspodjele sredstava ili financiranja novih političkih inicijativa nauštrb već odobrenih programa;
51. predlaže jasnu raspodjelu uloga za partnere u izvješćivanju i praćenju programa financiranih iz fondova EU-a unutar određene općine, uključujući reviziju troškova i ishoda te oblikovanje korektivnih mjera te poziva Komisiju da pruži potporu, također izdvajanjem sredstava, lokalnim i regionalnim vlastima u slučaju kada zakonodavno ili nezakonodavno pojednostavljenje podrazumijeva povećanje javnih izdataka za pružanje njihovih usluga;

Kohezijska politika

52. traži od Europske komisije da poduzme daljnje korake pojednostavljenja kohezijske politike tako što će uzeti u obzir prijedloge lokalnih i regionalnih tijela kako su izneseni u mišljenju OR-a „Pojednostavljenje ESIF-a iz perspektive lokalnih i regionalnih vlasti”, izvjestitelj: Petr Osvald (CZ/PES) ⁽⁴⁾;
53. podsjeća da su Europski strukturni i investicijski fondovi (ESIF) glavni instrumenti EU-a za promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u svim državama članicama i da je njihovo pojednostavljenje ključno za ostvarenje ciljeva politike; potrebno je predvidjeti trenutna poboljšanja u tekućem programskom razdoblju, kao i dugoročno pojednostavljenje koje potencijalno vodi prema dubinskoj reviziji postojećih mehanizama ostvarivanja ciljeva i zakonodavstva;
54. skreće posebnu pozornost na to da je pojednostavljenje koje bi uključivalo zakonodavne i nezakonodavne promjene nužno u područjima povezanim s revizijom, zahtjevima i smjernicama za izvješćivanje, državnim potporama, javnom nabavom i prerenim donošenjem propisa;

⁽⁴⁾ CDR 8/2016.

55. primjećuje da je za napore usmjerene na pojednostavljenje potrebna ciljana suradnja između svih odgovarajućih službi Komisije, posebno Glavne uprave za regionalnu i urbanu politiku, Glavne uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, Glavne uprave za komunikaciju i Glavne uprave za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike;

56. poziva Europsku komisiju da pruži veću podršku obučavanju lokalnih i regionalnih vlasti o sinergijama između europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) i Europskog fonda za strateška ulaganja (EFRR) te da o toj obuci pruži više informacija;

Istraživanje i inovacije

57. poziva na pojednostavljenje postupaka podnošenja zahtjeva i izvješćivanja za fondove za istraživanje i razvoj, pored ostalog povećanom primjenom standardnih troškova, a posebno u pogledu revizije;

Zajednička poljoprivredna politika i ruralni razvoj

58. naglašava preporuke iznesene u mišljenju OR-a „Pojednostavljenje zajedničke poljoprivredne politike (ZPP)” iz listopada 2015. ⁽⁵⁾;

59. ponovo ističe potrebu jačanja načela povjerenja prema krajnjim korisnicima pojednostavljenjem obveze prilaganja dokaza o opravdanosti troškova u fazi konačnog izvješćivanja te djelovanjem u fazi provjere, usredotočujući se na rezultate financiranih projekata;

60. zabrinut je da se, unatoč deklariranom cilju da se novim ZPP-om smanji količina zakonodavnih mjera na razini EU-a, regulatorni rad Komisije u obliku delegiranog zakonodavstva povećao;

61. ponavlja svoj poziv za većom dosljednošću i komplementarnošću između ZPP-a i drugih politika EU-a, kao što je politika zaštite okoliša (i odgovarajući fondovi); potrebna je veća dosljednost između Fonda za ruralni razvoj i ostalih europskih strukturnih i investicijskih fondova koji predstavljaju zajednički strateški okvir zasnovan na širokim ciljevima politika strategije Europa 2020.;

62. smatra da ZPP treba biti kompatibilan s ciljem teritorijalne kohezije sadržanim u Ugovoru iz Lisabona i da se mora izbjeći situacija u kojoj bi se mjerama EU-a povećale teritorijalne neravnoteže ili ugrozile javne usluge u, primjerice, ruralnim područjima;

Pojednostavljenje za MSP-ove

63. smatra izrazito važnim da se u tekućem radu na boljoj regulativi za MSP-ove u potpunosti vodi računa o stvarnim potrebama aktera regionalnog i lokalnog poslovnog okružja;

64. ističe da platforma REFIT mora posvetiti dovoljno pozornosti administrativnom opterećenju za javna tijela. Važno je izbjeći prebacivanje regulacijskog opterećenja između poduzeća i javnih tijela.

65. nakon savjetovanja s dobitnicima nagrade OR-a „Europska poduzetnička regija” primjećuje da prioriteta područja za pojednostavljenje, ili područja u kojima je stupanj pojednostavljenja uveden postojećom regulativom i dalje nedostatan, uključuju sudjelovanje MSP-ova u projektima koji se financiraju iz EFRR-a, pristup MSP-ova javnoj nabavi, prava potrošača i Uredbu REACH. Zahtjevi izvješćivanja o trgovinskim statistikama (Intrastat) također su utvrđeni kao prioritet za daljnje djelovanje;

66. smatra da je potrebno djelovati u području administrativnog pojednostavljenja za MSP-ove, posebno u vezi s PDV-om;

67. poziva na donošenje mjera kojima bi se MSP-ovima pojednostavnio pristup javnoj nabavi; boji se da stupanj pojednostavljenja koji će biti uveden novim direktivama i europskom jedinstvenom dokumentacijom o nabavi i dalje neće biti dostatan da osigura pravila nabave usklađena s potrebama MSP-ova;

⁽⁵⁾ CDR 2798/2015.

68. upozorava da spomenute mjere pojednostavljanja ne smiju dovesti u pitanje autonomiju lokalnih i regionalnih vlasti pri usvajanju zahtjevnijih standarda u skladu s njihovim posebnim okolnostima i potrebama njihovih građana, posebno u područjima kao što su jednake mogućnosti, socijalna i industrijska politika te politika okoliša;
69. naglašava da je zakonodavstvo EU-a o državnim potporama za usluge od općeg gospodarskog interesa postalo previše detaljno i složeno zbog mnoštva sekundarnog zakonodavstva i „neobvezujućih propisa” koji se odnose na državne potpore. Daljnjim pojednostavljenjem povećat će se pravna sigurnost, ubrzati provedba investicijskih projekata, osigurati pravodobno pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa te poticati rast i zapošljavanje;
70. naglašava potrebu za podizanjem svijesti među inovativnim malim poduzećima o novim postupcima javne nabave, njihovim prednostima i ograničenjima te o raspoloživoj potpori. Propisi EU-a o javnoj nabavi za tri godine moraju se podvrgnuti ocjeni učinka kako bi se provjerilo olakšavaju li pristup natječajima za MSP-ove, smanjuju li birokratske zapreke i pomažu li u razvijanju dugoročnih partnerstava za robu i usluge koje trenutačno nisu na tržištu;
71. ponavlja poziv za podizanje *de minimis* pragova u slučaju državnih potpora za usluge od općeg gospodarskog interesa, kao i pragova za izuzeće od obveza (u skladu s člankom 108. stavkom 3. UFEU-a) kako bi se državne potpore deklarirale kao naknade za javne usluge dodijeljene tijelima nadležnima za pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa, budući da će te mjere pridonijeti dodatnom pojednostavljenju situacije za lokalne i regionalne vlasti te tijela koja dobivaju naknade;

Zakonodavstvo o okolišu

72. skreće pozornost na svoje mišljenje „Zakonodavstvo EU-a o okolišu: poboljšanje izvještavanja i usklađenosti s propisima” iz travnja 2016 ⁽⁶⁾. i traži od Europske komisije i država članica da slijede preporuke iz provjere njegove primjerenosti u pogledu obveza praćenja i izvještavanja u području politike okoliša;
73. osobito skreće pozornost na posebne preporuke iz tog mišljenja u vezi s pretjerano opterećujućim zahtjevima o izvješćivanju i reviziji, pozivajući na automatizaciju alata za izvješćivanje i na pronalazak sinergija između obveza izvješćivanja iz različitih direktiva; ponavlja svoj prijedlog da se uspostave „ljestvice provedbenih pokazatelja” za dodatne direktive u području zakonodavstva o okolišu;
74. podupire ideju izrade horizontalne direktive EU-a, kojom bi se na temelju načela spomenutih u navedenom mišljenju OR-a utvrdile odredbe za osiguravanje usklađenosti s cijelom pravnom stečevinom EU-a u području zaštite okoliša;
75. napominje da je Europska unija 2013. godine imala čak 63 obvezujuća cilja i 68 neobvezujućih ciljeva, od kojih bi se većina trebala postići do 2015. odnosno 2020. godine. Učinak tih ciljeva na podnacionalne vlasti i poslovni svijet treba izmjeriti i uzeti u obzir pri predlaganju i izmjeni ciljeva. Već zacrtane beskorisne ciljeve treba odbaciti kako bi lokalni čelnici dobili dovoljno autonomije da mjere mogu prilagođavati lokalnim gospodarskim okolnostima i okolnostima koje vladaju na području okoliša;
76. ponavlja da je potrebna odgovarajuća podjela odgovornosti i resursa te jasan protok informacija između općina, regija i nacionalne razine radi ispunjavanja zahtjeva praćenja i izvješćivanja u području okoliša u državama članicama kako bi se osigurala dosljednost, učinkovitost i pouzdanost izvješća i pokazatelja stanja okoliša.

Bruxelles, 7. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

⁽⁶⁾ CDR 5660/2015.

Mišljenje Europskog odbora regija – Turizam kao pokretačka sila regionalne suradnje diljem EU-a

(2017/C 185/03)

Izvjestitelj: Hans-Peter WAGNER (AT/EPP), načelnik Općine Breitenwang**PREPORUKE O POLITIKAMA**

EUROPSKI ODBOR REGIJA

Višerazinsko upravljanje

1. podupire politiku EU-a usmjerenu na očuvanje položaja Europe kao najposjećenije regije u svijetu, s 51,4 % ukupnog broja međunarodnih turista (odnosno 609 milijuna osoba) 2015. godine ⁽¹⁾ te na postizanje najvećeg mogućeg doprinosa tog sektora održivosti, inovativnosti, gospodarskom rastu i zapošljavanju;
2. naglašava da je turizam, u skladu s člankom 195. UFEU-a, u nadležnosti država članica i da EU ima ovlast za djelovanje kojim podupire, koordinira ili dopunjuje mjere država članica, a time i regionalnih i lokalnih vlasti, na tom području. Regionalne i lokalne vlasti imaju u tome ključnu ulogu s obzirom na njihove ovlasti jer je taj sektor u isključivoj nadležnosti mnogih regija. S obzirom na važnost sektora turizma za unutarnje tržište, potrebni su suradnja između država članica i regionalne i lokalne razine vlasti u skladu s načelom supsidijarnosti i višerazinskog upravljanja, kao i zajednička europska načela, kriteriji i mjere s europskom dodanom vrijednošću;
3. poziva Europsku komisiju (EK) da revidira **strategiju turizma iz 2010.**, pokrene osmišljavanje integrirane europske politike turizma povezane sa svim relevantnim područjima politika EU-a, ojača povjerenje turista u sektor turizma u cjelini, osnaži pristup EK-a prema sezonskom turizmu te predstavi višegodišnji radni program s jasnim ciljevima, pokazateljima i mjerama za turizam;
4. traži od država članica EU-a da na temelju europske turističke strategije razviju nacionalne politike turizma u dogovoru s lokalnim i regionalnim vlastima;
5. poziva da se sve **makroregionalne strategije** ⁽²⁾ upotpune poglavljem posvećenim turizmu. Traži od Europske komisije da zajedno s OR-om izradi tematski katalog s mogućim turističkim ciljevima za makroregije;
6. ističe da je turizam trenutačno jedan od najbrže rastućih gospodarskih sektora u Europi – sektor koji pokreće globalni rast i razvoj, stvara milijune radnih mjesta, potiče izvoz i ulaganja te mijenja živote građana; sektor koji podupire razmjenu kulturne raznolikosti i vrijednosti te aktivno doprinosi postupnom jačanju europskog identiteta među mlađim naraštajima;
7. poziva **regije i gradove** da u skladu s tim tomu izrade strategije za turizam koje su usklađene s europskim i makroregionalnim strategijama te poziva na javnu suradnju i **javno-privatna partnerstva** za razvoj, poticanje i provedbu novih turističkih infrastruktura, uz uzimanje u obzir potreba europskog stanovništva koje stari i omogućivanje starijim građanima da bez prepreka putuju diljem Unije. Te strategije moraju biti povezane s planovima za oživljavanje turističkih odredišta u vidu unapređenja javnih i privatnih resursa i objekata koji doprinose njihovoj konkurentnosti. Mjere unapređenja moraju se provesti i u etabliranim odredištima u kojima je s vremenom došlo do smanjivanja kapaciteta postojećih resursa za privlačenje turističkih tokova;

⁽¹⁾ Podaci Svjetske turističke organizacije Ujedinjenih naroda (UNWTO), objavljeni u Regionalnom godišnjaku Eurostata za 2016.

⁽²⁾ COM(2009) 248 final: „Strategija Europske unije za regiju Baltičkog mora (EUSBSR)”; COM(2014) 357, „Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju”; COM(2010) 715, „Strategija Europske unije za Podunavlje (EUSDR)”; COM(2015) 366 final: „Strategija Europske unije za alpsku regiju (EUSALP)”.

8. poziva države članice i Europsku komisiju da omoguće i aktivno podupru prekograničnu suradnju lokalnih i regionalnih vlasti u području turizma;
9. poziva **međusektorske lokalne i regionalne platforme** ⁽³⁾ da odredišta umrežavaju, strateški razvijaju i plasiraju na tržište ⁽⁴⁾, da održavaju dijalog i razmjenu dobrih praksi, znanja i iskustva o uporabi financijskih instrumenata EU a;
10. podsjeća da za prekograničnu suradnju u Europi turizam predstavlja jedno od najvažnijih područja politike. Pozivaju se strukture prekogranične suradnje, uključujući EGTS-ove i euroregije, da uz pomoć **prekograničnih turističkih strategija** (poput strategija na području prometa ili marketinga) olakšaju prekograničnu, transnacionalnu i međuregionalnu suradnju i na taj način povećaju stvaranje vrijednosti, zapošljavanje i regionalnu ponudu za potrošače. Pritom bi trebali imati pristup svoj postojećoj europskoj financijskoj potpori (npr. EFSU, ESIF, Interreg, Obzor 2020.), uz uključivanje organizacija, grupacija ili mreža s velikim iskustvom koje su povezane s tim sektorom;

Turizam i infrastruktura

11. poziva na korištenje javnih i privatnih **sredstava** za održivo poboljšanje infrastrukture za putovanja i turističke infrastrukture ⁽⁵⁾ u udaljenim, planinskim, otočnim i obalnim krajevima, koja se u mnogim područjima također koristi i za pružanje usluga od općeg interesa, da bi se zajamčila **dostupnost, opskrba i konkurentnost turističkih regija**; također poziva na:
- poboljšanje sustava za prikupljanje i obradu podataka o turističkim tokovima (tranzitni i turistički promet usmjeren na određenu destinaciju) u okviru Eurostata (ili drugih organizacija, kao što su Europska putnička komisija ili Svjetska turistička organizacija Ujedinjenih naroda),
 - uključivanje Eurostata u osiguravanje potpunije teritorijalne raščlambe informacija (iznad razine NUTS 2(1)) i prilagodbe novim potrebama ili zahtjevima (npr. uključivanje varijabli u pogledu dostupnosti, emisija CO₂). To bi odredištima omogućilo raspolaganje pouzdanim i usporedivim podacima za vrednovanje i unapređenje uporabe resursa u smislu održivosti,
 - promicanje **upravljanja kapacitetima i turističkim odredištima** na svim razinama vlasti zbog velikih zagušenja u prometu i zagađenja okoliša kao i preopterećenja infrastrukture u turističkim regijama,
 - davanje **financijskih poticaja** za rasterećivanje i koordinaciju turističkih tokova diljem Europe ⁽⁶⁾, uz jasan naglasak na ublažavanju sezonske naravi turizma,
 - **preispitivanje Bijele knjige Europske komisije** za ostvarivanje konkurentnog sveeuropskog sustava mobilnosti radi smanjivanja opterećenja koje donosi tranzitni promet u osjetljivim regijama (među ostalim u konurbacijama i prirodnim područjima) i zajamčio neprekinuti lanac putovanja s transferima „od vrata do vrata” te stavile na raspolaganje informacije o javnom prijevozu, kao i o postojećim ponudama ⁽⁷⁾ i mjerama za promicanje javnog prijevoza, posebno željezničkog prometa ⁽⁸⁾, te mjerama za promicanje europskih i nacionalnih biciklističkih ruta i pješačkih staza na velike udaljenosti;
12. zahtijeva da se u europske, nacionalne i regionalne strategije turizma uvrste pitanja borbe protiv terorizma, sigurnosti (osobito na javnim mjestima) i civilne zaštite, posebice kad je riječ o pitanjima komunikacije i upravljanja u kriznim situacijama u nacionalnim, regionalnim i lokalnim planovima i postupcima hitne intervencije;

⁽³⁾ Primjer takve platforme je mreža europskih regija za konkurentan i održivi turizam (NECSTouR).

⁽⁴⁾ Na primjer, turizam i poljoprivreda, turizam i dobro zdravlje, turizam i ljekovita kupališta, turizam i sport, turizam i lokalni obrti i kreativni kulturni sektori, industrija i muzeji.

⁽⁵⁾ Primjerice, u najudaljenijim regijama te u udaljenim, planinskim, otočnim i obalnim područjima, prekograničnim regijama, regijama koje se suočavaju s demografskim izazovima, kulturnim i prirodnim lokalitetima te novim kao i etabliranim odredištima.

⁽⁶⁾ „Zelene rute”, upravljanje tokovima naplaćivanjem cestarine u određenim satima dana ili danima tjedna, povlaštene tarife za putnike na brodovima/posebne cijene javnog prijevoza za turiste (posebno u željezničkom prijevozu).

⁽⁷⁾ Primjerice o dostupnim mogućnostima intermodalnog prijevoza i uslugama izdavanja karata.

⁽⁸⁾ Na primjer, prijevoz automobila vlakom, prijevoz bicikala u prekograničnim vlakovima.

Ulaganja u sektoru turizma

13. poziva Komisiju da pri reviziji sredinom provedbenog razdoblja višegodišnjeg financijskog okvira temeljito preispita svoj pristup turizmu u okviru ESIF-a s obzirom na to da je u tekućem razdoblju u nekim zemljama de facto isključila potporu turizmu posredstvom tih fondova iako u mnogim regijama tih zemalja postoje slabo razvijena područja u kojima je turizam gotovo jedini mogući pokretač razvoja (npr. nacionalni parkovi, ekološki zaštićena područja itd.);

14. naglašava da je potrebno **ulagati** u konkurentnost europskog turističkog sektora. Posebice mala i srednja poduzeća moraju bolje koristiti strategiju jedinstvenog digitalnog tržišta i povezane pakete poticaja (EFSU, ESI, EFPR, Interreg, URBACT, LIFE, Obzor, COSME, Kreativna Europa, Erasmus +, EaSI) ⁽⁹⁾. S time u vezi bile bi dobrodošle inicijative za potporu i osposobljavanje usmjerene na mala i srednja poduzeća s ciljem učinkovitijeg korištenja sredstava;

15. podupire zahtjev za uvođenje **proračunskog naslova za promicanje europskog turizma** u godišnji proračun EU-a, u sklopu kojeg bi se odredila sredstva za financiranje inovativnih, konkurentnih, održivih, nadregionalnih i prekograničnih projekata; podržava i pridavanje veće pozornosti **ulaganjima relevantnima za turizam** u okviru regionalne politike EU-a nakon 2020. Financijska potpora EU-a mora olakšati poslovanje MSP-ovima, a potrebno je i uvelike smanjiti administrativna opterećenja u sklopu upravljanja fondovima;

16. poziva države članice i njihove regionalne vlasti da prioritete turizma uvrste u svoje operativne programe za razdoblje nakon 2020. godine, da javne vlasti i privatni sektor ovlaste za pristupanje fondovima radi financiranja njihovih projekata; svjestan naglih demografskih promjena, preporučuje da prednost dobiju inicijative usmjerene na prilagodbu turističke infrastrukture i prijevoznih sredstava potrebama stanovništva koje stari;

17. poziva države članice da:

- ubrzaju digitalizaciju u turističkom sektoru, a posebno da omoguće pristup brzom širokopojasnom internetu u najudaljenijim regijama te u udaljenim, rijetko naseljenim i planinskim područjima,
- preporučuje da javna tijela iskoriste potencijal digitalnog programa za Europu i prilike koje on otvara da bi poboljšale svoje usluge e-zdravstva u korist građana i putnika,
- usvoje mjere kojima bi se zajamčio znatan priljev posjetitelja tijekom cijele godine,
- promiču povećanje prosječnog trajanja boravka u odredištima,
- unaprijede osposobljenost i zapošljivost djelatnika u tom sektoru,
- zauzimaju se za održivost kao osnovni kriterij u upravljanju turističkim odredištima i proizvodima te
- osnuju stručne forume za promicanje najboljih praksi, osobito među MSP-ovima;

18. izražava žaljenje što MSP-ovi zbog nedovoljne informiranosti EFSU ne rabe u dovoljnoj mjeri te podupire osnivanje **regionalne platforme za ulaganja** u okviru EFSU-a kako bi se MSP-ovima omogućio pristup informacijama i stručnom znanju, po uzoru na model regionalnog razvoja (npr. *the ALPS*) ⁽¹⁰⁾. U provedbi deklaracije „Ulaganja i povezivanje” ⁽¹¹⁾, usvojene na sedmome europskom sastanku na vrhu regija i gradova održanome u Bratislavi, OR predlaže Europskoj komisiji i EIB-u da zajedno osnuju **svaeuropsku platformu za ulaganja** za MSP-ove koji posluju u turističkom sektoru te da zajedno organiziraju lokalne forume za turistička ulaganja u sklopu EFSU-a. To znači da bi do 2018. godine trebalo u oglednim regijama (najudaljenije regije, ruralna/udaljena područja, planinska područja, pogranična područja, otoci i priobalna područja te gradovi) provesti pet pilot-projekata, uz moguće uključivanje mreža kao što su NECSTouR, Udruženje europskih pograničnih regija, europske grupacije za teritorijalnu suradnju ili euroregije;

⁽⁹⁾ „Vodič o fondovima EU-a za turistički sektor 2014.–2020.” <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18164/attachments/1/translations/en/renditions/pdf>.

⁽¹⁰⁾ <http://www.thealps.travel/en>

⁽¹¹⁾ COR-2016-02559-00-00-DECL-REF.

19. poziva regije i EGTS-ove da, zajedno s upravljačkim odborom EFSU-a i EIB-om, potaknu banke u svojim regijama na pokretanje **programa ulaganja** kojima se olakšavaju prekogranična ulaganja i pristup MSP-ova koji posluju u turističkom sektoru fondovima EU-a i sredstvima iz privatnog sektora (modeli javno-privatnih partnerstava);

20. poziva EK da podupre **prekogranične male i mikroprojekte** u području turizma, kao i **projekte za izravno povezivanje ljudi**, koji, posebice u pograničnim regijama, daju velik doprinos razvoju svijesti o europskom identitetu;

21. ponavlja svoj zahtjev da se pragovi iz pravila *de minimis* u slučaju državnih potpora za usluge od općega gospodarskog interesa, koje često donose korist i turističkoj infrastrukturi, povećaju na milijun eura po slučaju za razdoblje od tri fiskalne godine. U regijama u kojima gospodarska i socijalna stabilnost u velikoj mjeri ovise o turizmu i koje su obilježene visokom nezaposlenošću, ti bi pragovi trebali vrijediti i za javna ulaganja u turističku infrastrukturu s obzirom na činjenicu da lokalno stanovništvo redovito koristi tu infrastrukturu. Istodobno podsjeća da se postojećom Uredbom o općem skupnom izuzeću 651/2014, koja je primjenjiva do 31. prosinca 2020., već obuhvaćaju potpore za kulturu i očuvanje baštine te potpore za sportsku i višenamjensku infrastrukturu za rekreativne sadržaje;

22. ističe da je turizam ključni element strategija mnogih manje razvijenih regija koje još uvijek nisu u potpunosti iskoristile svoj znatan potencijal na području gospodarstva i okoliša;

Bolja izrada zakonodavstva

23. skreće pozornost na poteškoće u vezi s **regulativnim okvirom** i preporučuje državama članicama da nepotrebno ne pooštravaju zakone EU-a putem nacionalnih propisa. OR preporučuje da Europska komisija u okviru programa REFIT pokrene sljedeće inicijative u vezi s turizmom:

- pojednostavni pravila za pružatelje usluga širokopojasnog interneta i provede mjere za usvajanje tehnološki neutralnog pristupa zasnovanog na načelima tržišnog gospodarstva,
- preispita zahtjeve u pogledu objavljivanja i informiranja u sklopu Direktive EU-a o pravima potrošača,
- preispita i po potrebi revidira Direktivu o putovanjima u paket-aranžmanima, pri čemu treba izbjeći pretjerana administrativna opterećenja, kao i pravnu nesigurnost,
- ublaži obveze informiranja u okviru Uredbe (EU) br. 1169/2011 o informiranju potrošača o hrani u ugostiteljstvu,
- pojednostavni važeća pravila o prijevozu tekućina u zračnom prometu ⁽¹²⁾;

24. traži da pri utvrđivanju budućih potreba u pogledu ulaganja u obnovu ili infrastrukturu u okviru strategija za obnavljanje gradskih središta pomno razmotri potencijalni utjecaj takvih ulaganja na očuvanje ili povećanje privlačnosti tog kraja za turizam te na poboljšanje pristupačnosti za građane i posjetitelje sa smanjenom pokretljivošću;

Tematski turizam

25. predlaže **promicanje tematskih turističkih projekata** ⁽¹³⁾ u smislu pametne specijalizacije (pametne regije/ gradovi) radi suprotstavljanja štetnom utjecaju masovnog turizma, kao i **uvođenje titule „Europske prijestolnice pametnog turizma”**, koja se godišnje može dodijeliti najviše trima gradovima/regijama EU-a koje odabiru predstavnici turističke industrije, EK-a, EP-a i OR-a. Pritom treba pridati posebnu pozornost promicanju održivih i konkurentnih turističkih odredišta kao dodane vrijednosti Europskim destinacijama izvrsnosti (EDEN). Potrebno je razmotriti lokalitete izvan gradskih središta i poznatih gradskih atrakcija kako bi koristi imala i gradska čvorišta na rubu metropolskih područja odnosno mali i srednje veliki gradovi;

⁽¹²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 185/2010 od 4. ožujka 2010. o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda o zaštiti zračnog prometa (SL L 55, 5.3.2010., str. 1.).

⁽¹³⁾ Enoturizam, gastronomija, ekoturizam, jezični turizam, aktivni turizam, biciklistički turizam, ruralni način života, tradicija, religija, umjetnost, obrazovanje, istraživanje, različiti popularni sportovi, poslovni i konferencijski turizam, MICE (sastanci, poticaji, konvencije i događanja) itd.

26. ističe da gradski turizam stvara prostornu dinamiku za preobrazbu urbanog krajolika obnavljanjem javnog prostora, infrastrukture i povezanosti te razvojem lokalnih sadržaja i rekreacijskih objekata. Od toga koristi imaju ne samo turisti, već i lokalne zajednice i građani;

27. poziva na poticanje **kulturnog, prirodnog, povijesnog i vjerskog turizma** s obzirom na to da ti oblici turizma doprinose zapošljavanju, multikulturnom razumijevanju te lokalnom, regionalnom i ruralnom razvoju te poziva na povezivanje turističkih atrakcija s ciljem stvaranja tematskih turističkih ruta na europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini – npr. gradova i mjesta koji su na popisu svjetske baštine Unescoa. U tom smislu treba u Europskoj uniji uspostaviti europsku mrežu gradova koji su na popisu svjetske baštine te usvojiti posebne mjere za njihovo očuvanje i bolje poznavanje;

28. ponavlja da je turizam u području zdravlja i *wellnessa* jedna od najbrže rastućih grana turizma koja privlači starije Europljane i posjetitelje iz trećih zemalja te preporučuje jačanje veze između turizma i programa srebrnog gospodarstva;

29. naglašava da **ruralni turizam** održava lokalne zajednice stvaranjem radnih mjesta, poticanjem razvoja, zaštitom okoliša, podupiranjem ruralne kulture, umjetnosti i obrta te poziva:

- ruralne regije da na temelju regionalnih razvojnih strategija izrade **integrirane i prekogranične strategije** za razvoj ruralnog turizma; u tim strategijama naglasak treba biti na nesmetanoj prometnoj povezanosti koja omogućava mobilnost bez prepreka pri putovanju do ruralnih područja i unutar njih,
- da se podupru **partnerstva MSP-ova za pružanje usluga** sveobuhvatnim uvođenjem inovacijskih trenera koji savjetuju više poduzeća radi privlačenja gostiju iz gradova,
- da se uspostave forumi i platforme koji će MSP-ovima omogućavati stvaranje komplementarnih proizvoda veće vrijednosti za turiste,
- ruralna područja da u svojim razvojnim strategijama posvete više pozornosti kulturnoj baštini jer ona pridonosi očuvanju i stvaranju radnih mjesta i zaštiti kulturnih krajolika te podupire poljoprivredna poduzeća, ruralnu umjetnost i obrte,
- na to da se u tom kontekstu u zajedničku poljoprivrednu politiku nakon 2020. godine uključi konkretna podrška malim i srednjim poduzećima čija je djelatnost povezana s turizmom i koja posluju u ruralnim područjima, radi daljnjeg poticanja agroturizma;

30. ističe važnu ulogu kulinarskog turizma u otvaranju novih, održivih radnih mjesta i ukazuje na to da je razvoj te grane turizma usmjeren na promicanje visokokvalitetnih tradicionalnih i lokalnih proizvoda. S obzirom na to da turisti više od trećine svojih izdataka izdvajaju na hranu, kulinarsstvo je siguran i važan izvor prihoda;

31. ponavlja svoju potporu inicijativama europska prijestolnica kulture i oznaka europske baštine, kao i europskim danima baštine i Nagradi EU-a za kulturnu baštinu;

Klimatske promjene i održivost

32. podsjeća da je turizam u mnogim regijama sigurni nositelj gospodarskog rasta, prihoda i zapošljavanja. OR poziva regije da uzmu u obzir **održivost** ⁽¹⁴⁾ u svojim strategijama turizma ⁽¹⁵⁾ i da u njih uključe inovativne instrumente za praćenje i povećanje održivosti turizma u pogledu njegovih socijalnih i gospodarskih aspekata kao i aspekata koji se tiču okoliša (ETIS) kako bi osigurale cjelovit pristup koji predviđa i hvata se u koštac s rastućim pritiscima u pogledu zaštite okoliša zbog aktivnosti povezanih s turizmom. Kohezijska politika EU-a trebala bi ciljano podupirati razvoj tih strategija;

33. poziva na pronalaženje europskoga zakonodavnog rješenja za trend ekonomije suradnje, koja uz pozitivne učinke sadrži i rizike poput nepostojeće socijalne zaštite radnika, nepostojanja propisa o smještaju klijenata/turista, prijenosa rizika s poslodavaca na radnike, negativnih fiskalnih posljedica i izostanka kontrole kvalitete odredišta;

⁽¹⁴⁾ Na primjer, raznolike strategije ponude u području *wellnessa*, kulture i sporta, nesezonski proizvodi za cjelogodišnje poslovanje, modeli za utvrđivanje klimatskih učinaka raznih vrsta odmora i aktivnosti.

⁽¹⁵⁾ Po uzoru na regije iz mreže NECSTouR.

34. podupire razvoj održivog kulturnog turizma u gradovima, koji može biti ključno sredstvo ostvarivanja prihoda za inovativne prakse u okviru očuvanja baštine i upravljanja baštinom. Osim toga, turizam u gradovima potiče inovacije. Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija te koncept pametnih gradova posjetiteljima omogućuju kvalitetan boravak, ali i unapređuju kvalitetu života lokalnog stanovništva;

35. poziva turističke regije da, u svjetlu klimatskih promjena, diversificiraju svoje **ekonomske prioritete** – uvjeti u planinskim i obalnim regijama osobito su povoljni za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (energija vode, vjetra, sunca, geotermalna energija, energija biomase) – te da zajedno sa sektorom ulažu u klimatski prihvatljive projekte služeći se alatima kao što su Hotelska energetska rješenja (HES)⁽¹⁶⁾ i inicijativa Hoteli gotovo nulte potrošnje energije (neZEH)⁽¹⁷⁾;

36. poziva Komisiju da podupre kampanje za podizanje svijesti u tom sektoru u pogledu održivog gospodarenja prirodnim resursima (u smislu smanjenja potrošnje vode, rasipanja hrane i korištenja sredstava za čišćenje i higijenskih proizvoda);

Tržište rada, obrazovanje i istraživanje

37. poziva Europsku komisiju i države članice da poduzimaju daljnje mjere za **prekogranično formalno priznavanje kvalifikacija** u turizmu, kao i za raznoliko osposobljavanje kako bi se smanjio sezonski karakter turizma. Priznavanje kvalifikacija mora zadovoljavati visoke standarde⁽¹⁸⁾;

38. naglašava da je potrebno boriti se protiv neprijavljenog ili nepotpuno prijavljenog rada, koji je posebno raširen u turističkom sektoru⁽¹⁹⁾;

39. poziva Komisiju da u okviru mreže EURES s nacionalnim agencijama za zapošljavanje razvije programe specifične za područje turizma u svrhu **sveeuropskog raspoređivanja** kvalificirane radne snage na radna mjesta u regijama koje obilježava snažna turistička djelatnost;

40. poziva lokalne i regionalne vlasti i agencije za zapošljavanje da zajedno s turističkom granom industrije osnuju partnerstva za usavršavanje u svrhu osiguravanja osposobljavanja u vidu cjeloživotnog učenja radi unapređenja kvalitete (održivost, potpora, sigurnost itd.) i plasiranja proizvoda na tržište (digitalizacija) u turističkom sektoru;

41. pozdravlja to što je Glavna skupština Ujedinjenih naroda na svojem 70. zasjedanju usvojila nove ciljeve održivog razvoja⁽²⁰⁾ i naglašava da se među tih 17 ciljeva turizam izričito spominje u ciljevima br. 8, 12 i 14 zbog svoje sposobnosti poticanja gospodarskog rasta, uključivosti i pristojnog rada za sve, promicanja održive potrošnje i proizvodnje te unapređenja očuvanja i održivog razvoja vodenih resursa, pri čemu se navode i glavna područja djelovanja: aktivizam i podizanje svijesti, stvaranje i širenje znanja, kreiranje politika, izgradnja kapaciteta i obrazovanje;

42. predlaže u kontekstu europske obrazovne kampanje:

— podupiranje inicijativa JPP-a kako bi se kroz povezivanje obuke i prakse ubrzala **profesionalizacija sektora**⁽²¹⁾,

— **umrežavanje strukovnih škola, visokih strukovnih škola i sveučilišta** u sektoru turizma i ocjenjivanje utjecaja programa Erasmus + na sektor turizma,

— osnivanje europske turističke akademije i **katedre Jean Monnet za europska istraživanja na području turizma**;

⁽¹⁶⁾ <http://hotelenergysolutions.net/>

⁽¹⁷⁾ <http://www.nezeh.eu/home/index.html>

⁽¹⁸⁾ COM(2016): „Pregled i provjera učinkovitosti ponude obrazovanja i osposobljavanja na području turizma” (*Mapping and performance check of the supply side of tourism education and training*); COM(2014) 86: „Europska strategija za veći rast i radna mjesta u obalnom i pomorskom turizmu”.

⁽¹⁹⁾ Rezolucija ETUC-a o neprijavljenom radu, ožujak 2014. (<https://www.etuc.org/documents/etuc-resolution-undeclared-work#.WA9SumeXCUk>).

⁽²⁰⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/>

⁽²¹⁾ Parliament Magazine, broj 437, 27. lipnja 2016., str. 28–29.; primjer: *Youth on the Spot – Special Partnership on tourism*.

43. poziva države članice, regije i gradove da migrante i tražitelje azila brže uključuju na tržište rada, koriste njihove jezične i stručne vještine te uz pomoć tečajeva pospješuju te vještine;

Turizam i europsko građanstvo

44. naglašava da se europski građani kao turisti u EU-u doživljavaju potrošačima zaštićenima pravom EU-a koji se mogu slobodno kretati na unutarnjem tržištu EU-a i unutar schengenskog prostora. Turizam je stoga izuzetno važan za **stvaranje svijesti o europskom građanstvu** i promicanje uzajamnog razumijevanja. Potrebno je stoga potaknuti europske građane da više odlaze na odmor u Europu. OR poziva Europsku komisiju i države članice da razmotre sljedeće ideje istodobno poštujući načela supsidijarnosti i višerazinskog upravljanja:

- uvođenje besplatne InterRail karte za mlade Europljane kada navršše 18 godina kako bi im se omogućilo da istraže i bolje upoznaju Europu, kako je predložio Europski parlament ⁽²²⁾,
- osiguravanje nižih cijena za javna prijevozna sredstva (uključujući prijevoz i najam bicikala), muzeje itd. građanima EU-a koji putuju unutar EU-a putem besplatne **Putne iskaznice za europske državljane** (*European Citizen Travel Card*), kojoj bi se države članice, regije i gradovi mogli na dobrovoljnoj osnovi priključiti; iskaznica bi bila dostupna na internetskim stranicama OR-a i Europske komisije, u svim informativnim centrima *Europe Direct* i u turističkim udruženjima koja sudjeluju u toj inicijativi te bi bila valjana uz predočenje osobne iskaznice ili putovnice izdane u nekoj državi članici EU-a,
- osmišljavanje **europske elektroničke iskaznice za putovanja** (GPS aplikacije *DiscoverYrope* kompatibilne s društvenim medijima),
- uvođenje **Europske putničke iskaznice** (*European Traveller's Pass*) koja sadrži korisne informacije za građane EU-a kao turiste (prava potrošača, zdravstvena skrb, adrese konzulata izvan Europe, brojevi telefona hitnih službi, informacije o iskaznici *European Citizen Travel Card*);

45. ističe da turizam pruža važan doprinos boljem razumijevanju među narodima i poznavanju drugih kultura;

46. predlaže da EK, EP i OR raspišu **natječaj za medijsku nagradu („turistički Oskar“)** u sklopu kojega će se nagrađivati dokumentarni radovi (pisani i audiovizualni mediji) koji šire znanje o europskoj kulturnoj i prirodnoj baštini kao i o regionalnim i lokalnim turističkim atrakcijama u Europi te time pridonose stvaranju svijesti o europskom građanstvu;

Vanjska dimenzija turizma

47. naglašava važnost **unutarnjeg tržišta i schengenskog prostora** za prekogranični turizam i lokalna tržišta. OR izričito poziva države članice EU-a da zajamče schengenski prostor bez granica;

48. pozdravlja „vizni paket“ ⁽²³⁾ koji je Europska komisija usvojila u travnju 2014. i naglašava da je **pojednostavnjenje viznog režima** ključan preduvjet za poticanje turista da posjete Europu ⁽²⁴⁾. Treba pomnjivo odvagnuti odnos između sigurnosnih pitanja i ekonomskog doprinosa turizma; Odbor s time u vezi pozdravlja uvođenje sustava EU-a za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS) ⁽²⁵⁾ kojim se povećava sigurnost putovanja u schengenski prostor pod bezviznim režimom;

⁽²²⁾ O ideji besplatnih InterRail karata koje omogućuju neograničeno putovanje željeznicom unutar i između svih zemalja sudionica tijekom određenoga vremenskog razdoblja raspravljalo se na plenarnom zasjedanju Europskog parlamenta u Strasbourgu od 3. do 6. listopada 2016.

⁽²³⁾ COM(2012) 649 final: „Poticanje rasta u EU-u kroz provedbu i daljnji razvoj zajedničke vizne politike“.

⁽²⁴⁾ ETC(2015): „Poboljšanje viznih režima europskih zemalja u svrhu turističkog rasta: stajalište Europske putničke komisije“.

⁽²⁵⁾ COM(2016) 731 final: Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju sustava EU-a za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS) i o izmjeni uredbi (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/794 i (EU) 2016/1624.

49. upućuje na to da pitanja koja se odnose na turizam, a posebno mjere za poboljšanje sigurnosti europskih turista u državama koje nisu članice EU-a, treba razmotriti u izvješću Euro-mediteranske skupštine regionalnih i lokalnih vlasti (ARLEM);

50. podupire novoosnovane platforme za suradnju između EU-a i međunarodnih partnera poput Kine posredstvom inicijativa kao što je Europsko-kineski odbor za razvoj kulture i turizma „Jedan pojas, jedan put” (OBOR) ⁽²⁶⁾;

Promicanje turizma

51. u cijelosti podupire odluku da se 2018. godina proglasi europskom godinom kulturne baštine, imajući u vidu da će turizam biti glavni pokretač svih relevantnih inicijativa, te poziva na proglašenje europske godine turizma;

52. poziva na koordinaciju **promidžbe turizma u trećim zemljama** između krovne organizacije za turističku promidžbu na nacionalnoj razini i Europske putničke komisije;

53. preporučuje proširenje turističke ponude i njezino usmjeravanje na pojedine zemlje, ciljne skupine, sektore itd., s posebnim naglaskom na globalno informiranje na primjeren i razumljiv način te po mogućnosti uz primjenu najnovijih komunikacijskih sredstava. Poboljšanjem pristupa informacijama o europskim turističkim proizvodima mogli bi se povećati turistički tokovi i iz same Europe i iz udaljenijih zemalja;

54. poziva Komisiju da se više pozabavi interferencijama između turizma i migracija/izbjegličkih tokova, da razmotri njihove kulturne, gospodarske i društvene posljedice te da zajedno s OR-om utvrdi mogućnosti koje se otvaraju dotičnim regijama (npr. u pogledu tržišta rada itd.);

55. predlaže Europskoj komisiji:

— da se u svrhu promicanja Europe na dalekim tržištima zalaže za izradu **europskog brenda (logotipa EU-a)**, kao i za razvoj regionalnog, međuregionalnog i transnacionalnog pozicioniranja brenda te europskih platformi za plasiranje na tržište (marketinški programi EU-a, npr. za alpsku regiju ili za Sredozemlje) istodobno odražavajući posebnu ulogu gradova i regija te raznolikost njihove prirodne i kulturne baštine ⁽²⁷⁾,

— da poduzima mjere za poticanje europskih građana da na odmor više odlaze u Europu; trebalo bi razmotriti model za **Putnu iskaznicu za europske državljane** koja bi putnicima pružala opće informacije da bi im putovanje bilo jednostavnije i sigurnije te koja bi im donosila povlastice prilikom putovanja unutar Europe,

— da na internetske stranice www.visiteurope.com postavi **EU Tourism Road Show** i **atlas europskih kulturnih cesta** ⁽²⁸⁾,

— da razmotri mogućnost uvođenja standardnog **europskog sustava za klasifikaciju i osiguranje kvalitete** kao dopune klasifikaciji hotela na nacionalnoj i regionalnoj razini (npr. zvjezdice za hotele) te standardima kvalitete uspostavljenim na nacionalnoj razini;

Međuinstitucijska suradnja

56. poziva EK da uključi OR u godišnji europski turistički forum i organizaciju Europskog dana turizma;

57. poziva na održavanje godišnje rasprave o turizmu između relevantnih odbora i tijela EP-a i OR-a; ta bi rasprava mogla obuhvaćati zajedničko savjetovanje sa sektorskim dionicima;

58. poziva buduća predsjedništva Vijeća EU-a da u svoj program uključe teme povezane s europskim turizmom te da uključe predstavnike OR-a u svoj rad na tom području;

⁽²⁶⁾ Parliament Magazine, 437. izdanje, 27. lipnja 2016., str. 28–29.

⁽²⁷⁾ Manifest europskog turizma (2016.), „Turizam za rast i zapošljavanje” (<http://www.tourismmanifesto.eu/>).

⁽²⁸⁾ COM(2014) 477 final: „Ususret cjelovitom pristupu kulturnoj baštini u Europi”.

59. podupire manifest „Turizam za rast i radna mjesta” ⁽²⁹⁾, inicijativu europskih javnih i privatnih subjekata u sektoru turizma, te predlaže da ga potpiše radi udruživanja snaga u naporima da Europa ostane privlačno odredište i da se osigura daljnji doprinos sektora turizma gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji u Europi;
60. poziva UNWTO da podupre njegovu inicijativu u svrhu razvoja turizma u Europi;
61. poziva vlade i privatni sektor da u skladu s načelima Globalnog etičkog kodeksa za turizam Svjetske turističke organizacije (UNWTO) promiču politike i prakse odgovornog turizma; poziva na uspostavu sveobuhvatnog okvira za razvoj održivog, odgovornog i univerzalno dostupnog turizma koji uzima u obzir sve gospodarske, socijalne, kulturne i ekološke dimenzije;
62. posebno ističe svijest o društvenoj odgovornosti u okviru turizma te poziva europske i neeuropske građane da budu obaviješteni i odgovorni turisti i putnici koji poštuju lokalne običaje i kulturu.

Bruxelles, 7. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

⁽²⁹⁾ <http://www.tourismmanifesto.eu/the-manifesto>

Mišljenje Europskog odbora regija – Ekonomija suradnje i internetske platforme: zajednička vizija gradova i regija

(2017/C 185/04)

Izvjestiteljica: Benedetta BRIGHENTI (IT/PES), zamjenica načelnika Općine Castelnovo Rangone, Pokrajina Modena

Referentni dokumenti: Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Internetske platforme i jedinstveno digitalno tržište: Mogućnosti i izazovi za Europu

COM(2016) 288 final

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Europski program za ekonomiju suradnje

COM(2016) 356 final

I. OPĆE NAPOMENE

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

1. primjećuje da je Europska komisija, naslovivši Komunikaciju objavljenu 2. lipnja 2016. „Europski program za ekonomiju suradnje”, ponovno naglasila svoju opredijeljenost za upotrebu termina „ekonomija suradnje” umjesto sveobuhvatnijeg termina „ekonomija dijeljenja”;
2. smatra da upućivanje na „neprofitni” aspekt ekonomije suradnje u okviru spomenute komunikacije nije dovoljno („transakcije u okviru ekonomije suradnje uglavnom ne uključuju promjenu vlasništva i mogu se, ali ne moraju, provoditi radi dobiti”) nije dovoljno utoliko što se promjene i inovacije koje se promiču ekonomijom suradnje ne ograničavaju na posljedice međudjelovanja ponude i potražnje usluga;
3. naglašava da cijeni otvorenost koju je ovim dokumentom Komisija pokazala u pogledu ekonomije suradnje. Državama članicama te lokalnim i regionalnim vlastima potreban je zajednički regulatorni okvir za usmjeravanje i vođenje;
4. budući da je taj fenomen očigledno svojstven različnim razinama, ponovno ističe važnost višerazinskog pristupa praćenog bliskom i neprekidnom interakcijom i suradnjom među različitim institucionalnim razinama;
5. žali zbog toga što Program rada Komisije za 2017. ne sadrži nijedan prijedlog za daljnje mjere povezane s Europskim programom za ekonomiju suradnje. Relevantno europsko zakonodavstvo zaista se ne čini konsolidiranim i okvir za ugovorne odnose između platformi i njihovih suradnika doima se nesigurnim;
6. uzimajući u obzir da ovaj novi vid ekonomije u mnogim aspektima ovisi o jačanju uloge građana i potrošača, smatra da je potrebno usvojiti regulatorni pristup koji se temelji na višerazinskom upravljanju, sudjelovanju, proporcionalnosti i izbjegavanju birokracije;

II. PREPORUKE

7. traži da sve buduće inicijative na ovom području Komisija podvrgne strogoj procjeni teritorijalnog učinka; na tu potrebu ukazano je u okviru stručnog seminara o procjeni učinka na gradove koji je organizirao OR ⁽¹⁾; naglašava snažnu lokalnu i regionalnu dimenziju tog fenomena, s obzirom na to da mnoge inicijative ekonomije suradnje imaju znatan učinak posebno na razini gradova i često ih se oblikuje, regulira, a ponekad i oporezuje na lokalnoj i/ili regionalnoj razini;

⁽¹⁾ UIA, *Urban Impact Assessment, The Sharing Economy* (Procjena učinka na gradove, „Ekonomija dijeljenja”), Povjerenstvo ECON, 30.6.2016.

8. dijeli mišljenje Europske komisije o izbjegavanju regulatorne rascjepkanosti i traži da se taj cilj provodi kako bi se lokalnim i regionalnim vlastima osigurala korist od ekonomije suradnje. Stoga poziva Komisiju da u obzir uzme lokalnu i regionalnu dimenziju „prevladavajućih razloga od društvenog interesa” koji su utvrđeni u članku 4. stavku 8. Direktive o uslugama;
9. naglašava potrebu za rješavanjem međusektorskog fenomena poput ekonomije suradnje u kontekstu Plana EU-a za gradove, posebno u pogledu digitalne tranzicije kao jedne od prioritetnih tema Amsterdamskog pakta;
10. smatra nužnim usvajanje cjelovitog pristupa kojim će biti moguće iskoristiti ekonomsko, socijalno i ekološko bogatstvo ovih već postojećih sustava za upravljanje, dijeljenje i razmjenu dobara i usluga koje danas pokreću nove tehnologije;
11. naglašava da bi, unatoč njegovoj složenosti, pravodobno djelovanje namijenjeno prvenstveno sprečavanju rascjepkanosti bilo u znatnoj mjeri lakše izvesti od naknadnog usklađivanja 28 nacionalnih okvira i bezbrojnih propisa na lokalnoj i regionalnoj razini;
12. primjećuje da prekomjerne regulatorne mjere mogu potisnuti inovacije; s druge strane, naglašava da nedostatak regulatornih mjera može stvoriti neizvjesnost koja može kočiti ulaganja i razvoj sektora;
13. smatra da je ovo pitanje važno i u pogledu potrebe za smanjivanjem digitalnog jaza. Neujednačen pristup spomenutim vrstama ekonomije mogao bi dodatno naglasiti jaz između ruralnih i urbanih područja;
14. primjećuje da američke tvrtke uvjerljivo prednjače na području ekonomije suradnje te naglašava da bi uvođenje jasnih pravila na razini EU-a, koja vode računa o načelu proporcionalnosti i supsidijarnosti, novoosnovanim europskim poduzećima omogućilo rast i veću konkurentnost na svjetskoj razini; osim toga, smatra da treba uzeti u obzir cijenu neujedinjene Europe na području ekonomije suradnje ili ekonomije dijeljenja ⁽²⁾;

Definicija

15. smatra da snaga tog novog pristupa, koji se temelji na dijeljenju/suradnji/sudjelovanju/povezivanju, ne leži samo u korištenju novih tehnologija, već i u povjerenju i odgovornosti te u njihovoj ne samo gospodarskoj, već i socijalnoj i „iskustvenoj” vrijednosti;
16. ističe da poslovne organizacije s dugoročnom vizijom koje djeluju u sklopu ekonomije dijeljenja/suradnje trebaju imati aktivnu ulogu u oblikovanju budućih politika na tom području;
17. smatra da je prije svega važno prepoznati i utvrditi parametre i vrijednosti koje želimo podržati i obraniti, kako bi se izbjeglo da nova paradigma poprimi oblik koji nam više „ne pripada” te kako bi se osigurala njezina socijalna održivost. To će biti nužno učiniti u, na primjer, ugostiteljskom sektoru u kojem postoji opasnost od nepoštene konkurencije između usluga ekonomije suradnje i tradicionalnih djelatnosti. Takva konkurencija mogla bi utjecati na tržište nekretnina jer bi mogla dovesti do rasta cijena ili prenamjene nekretnina. Pitanje koje treba riješiti na lokalnoj razini jest u kojoj se mjeri platforme ekonomije suradnje nadopunjuju s postojećim stambenim jedinicama i tradicionalnim hotelijerskim poduzećima;
18. smatra da je za osiguravanje zaštite prava potrebno maksimalno se približiti sličnim definicijama i konceptima uz potpuno poštovanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti kako bi se osigurala homogenost i jasnoća na europskoj razini. Smatra nužnim da se jasnije definiraju pojmovi „pružatelj usluga”, „poslodavac” i „radnik” i da se riješi pitanje odnosa između potrošača kao i između trgovaca na internetskim platformama, kako bi se naknadno utvrdilo kojim pravima i zakonima se trebamo voditi;

⁽²⁾ Služba Europskog parlamenta za istraživanja, siječanj 2016.: *The Cost of Non-Europe in the Sharing Economy* („Cijena neujedinjene Europe u ekonomiji dijeljenja”).
http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/558777/EPRS_STU%282016%29558777_EN.pdf

19. kao što je već navedeno u prethodnom mišljenju „ipak smatra da bi regulacija već postojećih tržišta trebala biti podložna redovnoj reviziji kako bi se provjerilo može li se ona prilagoditi stalnim inovacijskim procesima. Ekonomija dijeljenja mogla bi se razmotriti, među ostalim, u okviru rasprava o kružnom gospodarstvu i jedinstvenom digitalnom tržištu”⁽³⁾;

20. međutim, žali zbog toga što nije izražena namjera da se lokalne i regionalne vlasti uključe u buduće analize kao i zbog davanja prevelikih diskrecijskih ovlasti državama članicama, što predstavlja rizik od rascjepkanosti koju treba izbjevati;

21. smatra da Komunikacija Komisije pruža elemente i kriterije procjene bez nuđenja cjelovitog odgovora, što će neizbježno dovesti do različitih tumačenja i dodatne rascjepkanosti jedinstvenog tržišta te stoga poziva Komisiju da osmisli jasni pravni okvir koji će osigurati poštovanje načela poštenog tržišnog natjecanja; u tom kontekstu žali zbog toga što se čini da Komisija svojim pristupom europskom zakonodavcu dopušta da podupre samo određen broj sudskih odluka⁽⁴⁾, posebice o pitanju što točno obuhvaća izuzimanje „prometa” iz područja primjene članka 2. Direktive 2006/123/EZ o uslugama;

22. pozdravlja pristup kojim Komisija, zahvaljujući i podacima prikupljenim u radnom dokumentu službi Komisije, ukazuje na gospodarski potencijal ekonomije suradnje. Međutim, istodobno se poziva na ispitivanje i priznavanje ne samo ekonomske zarade u novčanom smislu, već i zarade i ušteda koje djelatnosti ekonomije suradnje ostvaruju u ekološkom i socijalnom smislu. OR stoga predlaže utvrđivanje najboljeg načina za proučavanje i praćenje tog „bogatstva” nastalog dijeljenjem koje na taj način može postati aktivni dio kružnog gospodarstva te ga se može prepoznati kao takvo;

23. primjećuje da bi osnivanje službi koje pružaju sve usluge na jednom mjestu za poduzeća ekonomije dijeljenja/suradnje, koje bi povezale sve usluge poslovne podrške moglo doprinijeti širenju ekonomije dijeljenja/suradnje;

Zahtjevi za pristup tržištu

24. pita se je li definicija „pružatelj usluga” iz Direktive o uslugama i dalje prikladna, s obzirom na to da njezina trenutna formulacija obuhvaća sve gospodarske djelatnosti, uključujući brojne iznimno rijetke i neprofesionalne usluge koje pružaju pojedinci (peer-to-peer);

25. smatra da je osobito korisno utvrditi kvalitativne i kvantitativne pragove kako bi se utvrdilo tko podliježe zahtjevima za pristup tržištu, ali i kako bi se izbjeglo umnožavanje djelatnosti koje pod okriljem ekonomije suradnje mogu zaobići zakone i propise;

Zaštita korisnika

26. smatra da bi Komisija trebala pojasniti svoje smjernice u pogledu definicije „trgovca”, da pružatelji usluga s neprofitnom motivacijom ne bi trebali dobivati status trgovaca te da bi na razini EU-a trebalo koristiti pragove koji se temelje na učestalosti pružene usluge;

27. primjećuje da, pored zakonskih obveza, recenzije i ocjenjivanje usluga mogu biti važan čimbenik u osiguravanju povjerenja i zaštite korisnika te naglašava da bi platforme trebale uložiti još veći trud na području suzbijanja lažnih recenzija;

Socijalni aspekti i aspekti koji se tiču zapošljavanja

28. međutim, primjećuje da se mnoge vrste poslova iz ekonomije suradnje mogu svrstati negdje između nesamostalnog i samostalnog rada, što za sobom povlači važna pitanja u pogledu uvjeta rada, zdravlja i sigurnosti, zdravstvenog osiguranja, plaćenog bolovanja, naknade za nezaposlene i starosne mirovine, te naglašava da bi takva situacija mogla dovesti do pojavljivanja nove kategorije prekarnih radnika;

29. primjećuje da se pojedini poslovni modeli ekonomije suradnje razvijaju sa snažnim neizravnim negativnim učinkom na socijalnu dimenziju i zapošljavanje, što se posebno odnosi na zloupotrebu koncepta samostalnog rada, uz stvaranje velikih socijalnih razlika između radnika ovisno o nacionalnom zakonodavstvu koje se primjenjuje u zemlji u kojoj se pruža usluga; poziva Komisiju da utvrdi konkretniji okvir za osiguravanje koordinacije među državama članicama;

⁽³⁾ Mišljenje „Lokalna i regionalna dimenzija ekonomije dijeljenja”, COR-2015-02698-00-00-AC-TRA, prosinac 2015.

⁽⁴⁾ Posebice vidjeti predmet C-434/15 Zahtjev za prethodnu odluku koji je 7. kolovoza 2015. uputio Juzgado Mercantil no 3 de Barcelona (Španjolska) – Asociación Profesional Elite Taxi protiv Uber Systems Spain, S.L.

30. poziva države članice, lokalne i regionalne vlasti te Komisiju da promiču inovativna rješenja za izazove koje ekonomija suradnje donosi na socijalnom planu i planu zapošljavanja, a neka od tih rješenja mogu biti organizacije za suradnju ili uzajamnu pomoć koje osiguravaju status zaposlene osobe onima koji bi u protivnom bili prisiljeni protiv svoje volje odabrati status samostalnog radnika, dajući im tako pristup širokom rasponu mjera socijalne zaštite;

Oporezivanje

31. s druge strane, naglašava da je svaka djelatnost koja se obavlja putem internetskih platformi za posredovanje u potpunosti sljediva te da se, uz odgovarajuće političke mjere, ekonomija suradnje može koristiti kao sredstvo za poboljšanje porezne discipline i smanjenje administrativnih opterećenja;

32. poziva platforme ekonomije suradnje da zatraže od svih aktivnih pružatelja usluga da se pridržavaju važećih poreznih propisa i da surađuju s nacionalnim, regionalnim i lokalnim vlastima na uspostavi mehanizama za prijenos informacija koji bi osiguravali ispunjavanje navedenih obveza uz potpuno poštovanje važećih zakona o zaštiti podataka; naglašava da primjeri takvih sustava već postoje te da bi njihovu primjenu trebalo proširiti;

33. posebno ističe pitanje boravišnih pristojbi koje uvelike zabrinjava brojne lokalne i regionalne vlasti budući da se u mnogim mjestima gdje se taj porez primjenjuje spomenute pristojbe ne naplaćuju za boravke rezervirane putem platformi ekonomije suradnje; dodaje da se takvo kršenje pravila ne može tolerirati, da to stvara nepoštenu konkurenciju u odnosu na tradicionalnu ponudu smještaja, a da se lokalnim i regionalnim vlastima uskraćuju prihodi od naplate pristojbi; istodobno pozdravlja sporazume postignute između pojedinih gradova i platformi u pogledu sustavnog prikupljanja boravišnih pristojbi;

Platforme

34. naglašava da bi trebalo preciznije definirati socijalnu odgovornost platformi u svim njezinim različitim oblicima, posebno u pogledu zdravlja i sigurnosti na radu kao i osposobljavanja; naglašava da, neovisno o poslovnom modelu, treba zajamčiti pravo radnika na informiranje i savjetovanje u okviru poduzeća kao i pravo na kolektivno pregovaranje i štrajk, kako je navedeno u člancima 27. i 28. Povelje o temeljnim pravima;

35. smatra iznimno važnom ulogu internetskih platformi, kao alata s učinkom umnožavanja na predmetnu ekonomsku paradigmu, i od njih očekuje da preuzmu odgovornost u pogledu jamčenja poštovanja prava korisnika, zajednice te lokalnog područja, s obzirom na to da to samo po sebi ne predstavlja kočenje ili prepreku;

36. pozdravlja naznaku Komisije da će njezina inicijativa za „slobodan protok podataka” olakšati prijenos i prenosivost podataka među različitim internetskim platformama: zapravo je riječ o ključnom aspektu za osiguravanje poštene konkurencije i zaštite korisnika na jedinstvenom tržištu;

37. poziva Komisiju da razmotri nužnost i izvedivost nametanja pravne obveze platformama u skladu s kojom su, pored standardnih dokumenata, dužne pružiti sažet opis svojih općih uvjeta koji je jednostavan za korištenje, budući da njihova duljina i složenost većinu korisnika obeshrabruju u čitanju, što stvara izrazito asimetričan odnos;

38. pozdravlja nastojanje Komisije da surađuje s internetskim platformama u uvođenju kodeksa postupanja protiv govora mržnje na internetu;

39. poziva Komisiju da što prije usvoji cjeloviti pristup ovom fenomenu kako bi se izbjeglo zaustavljanje razvijanja i učinaka ekonomije suradnje u bliskoj budućnosti;

40. podupire mogućnost da se u srednjem roku izradi poseban europski statut za platforme za suradnju čemu bi mogao prethoditi postupak označivanja koji bi započele same platforme ili, ako se to ne dogodi, javne vlasti. Takav bi postupak označivanja platformama trebao omogućiti da razjasne koje su im odgovornosti, a osobito da utvrde minimalne standarde u pogledu pravila i načela koja vrijede za radnike u ekonomiji suradnje (naknade, pravila o ocjenjivanju i isključivanju korisnika/pružatelja usluga iz platformi, rješavanje sporova itd.);

41. naglašava potrebu za pronalaženjem odgovarajuće regulatorne ravnoteže: donositelji političkih odluka ne smiju gušiti inovacije i do iznemoglosti regulirati ekonomiju suradnje dok istodobno trebaju biti dovoljno precizni kako bi se izbjegla rascjepkanost i omogućilo odgovoriti na socioekonomske izazove;

42. traži od Komisije da u to uključi i o tome obavještava i izvješćuje sve razine radi upoznavanja s odobrenim „pilot-projektom” koji je Europski parlament predložio, a usmjeren je na proučavanje, praćenje te programe osposobljavanja iz područja ekonomije suradnje;
43. traži da se na razini EU-a istraži i razmotri mogućnost utvrđivanja pragova ispod kojih određena gospodarska djelatnost zadržava status neprofesionalne djelatnosti koja se odvija „među pojedincima”, čime ne podliježe nikakvim zahtjevima za pristup tržištu;
44. smatra da ti pragovi ne bi trebali biti apsolutni već relativni te bi se prije trebali temeljiti na vremenu nego na novcu (npr. broj noćenja za usluge smještaja, broj dana/sati rada u drugim sektorima) u cilju osiguravanja jednakih uvjeta za sve te naglašava da bi oni trebali biti niski kako bi se spriječila zloupotreba i zajamčila istinski povremena i neprofesionalna narav dotične djelatnosti;
45. zahtijeva da platforme ekonomije suradnje iz sektora smještaja obvežu pružatelje usluga na pridržavanje pravila u pogledu boravišnih pristojbi te da te pristojbe obvezno naplate za sve rezervacije koje su za smještaj u dotičnim gradovima i regijama napravljene uz pomoć navedenih platformi kako bi tim putem namirile nadležne vlasti; naglašava da već postoje razni primjeri takve suradnje između vlasti i platformi;
46. poziva Komisiju da osnuje forum gradova u kojima postoji ekonomija suradnje koji bi služio za razmjenu iskustava i dobrih praksi, u kojem bi osim OR-a sudjelovale europske organizacije i mreže koje su aktivne na lokalnom i regionalnom planu ekonomije suradnje i koji bi bio povezan s relevantnim tematskim partnerstvima Plana EU-a za gradove; naglašava da bi taj forum predstavljao temeljni resurs i glavnog partnera u okviru provedbe nužnih procjena teritorijalnog učinka u tom sektoru;
47. poziva sve političke razine da porade na sadašnjoj situaciji, ali da ne zaborave da stvarni politički izazov leži u osmišljavanju ekonomije suradnje sutrašnjice.

Bruxelles, 7. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

Mišljenje Europskog odbora regija – Novi program vještina za Europu

(2017/C 185/05)

Izvjestiteljica:	Marie-Louise RÖNNMARK (SE/PES), članica Gradskog vijeća Umeåe
Referentni dokumenti:	Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Novi program vještina za Europu – Suradnja na jačanju ljudskog kapitala, zapošljivosti i konkurentnosti
	COM(2016) 381 final
	Prijedlog preporuke Vijeća o uspostavi jamstva za vještine
	COM(2016) 382 final
	Prijedlog preporuke Vijeća o europskom kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje i o stavljanju izvan snage Preporuke Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi europskog kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje
	COM(2016) 383 final

I. PREPORUKE ZA AMANDMANE

Amandman 1.

Prijedlog preporuke Vijeća o uspostavi jamstva za vještine

Uvodna izjava 11.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Uzimajući u obzir nacionalne okolnosti i dostupne resurse, države članice trebale bi usmjeriti provedbu jamstva za vještine na prioritetne ciljne skupine (npr. nezaposlene osobe, skupine u nepovoljnijem položaju, određene dobne skupine itd.).	Uzimajući u obzir nacionalne, regionalne i lokalne okolnosti i dostupne resurse i budući da se ulaganja u ljudski kapital mogu smatrati socijalnim ulaganjima , države članice trebale bi usmjeriti provedbu jamstva za vještine na prioritetne ciljne skupine (npr. nezaposlene osobe, skupine u nepovoljnijem položaju, određene dobne skupine itd.), uz poštovanje nadležnosti država članica .

Obrazloženje

Inicijative u okviru Novog programa vještina mogu se smatrati socijalnim ulaganjima kojima bi se omogućila veća fleksibilnost kad je riječ o javnim rashodima i korištenju sredstava EU-a za razvoj vještina. Kod mjera za provedbu jamstva za vještine treba uzeti u obzir regionalne i lokalne posebnosti tržišta rada.

Amandman 2.

Prijedlog preporuke Vijeća o uspostavi jamstva za vještine

Uvodna izjava 12.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Jamstvo za vještine trebalo bi se provesti u skladu s provedbenim mehanizmima koje su uspostavile države članice te na temelju predanosti i interesa pojedinca u pogledu sudjelovanja u usavršavanju.	Jamstvo za vještine trebalo bi se provesti u skladu s provedbenim mehanizmima koje su uspostavile države članice te na temelju predanosti i interesa pojedinca u pogledu sudjelovanja u usavršavanju. U ponudi za sudjelovanje u jamstvu za vještine trebaju se detaljno iznijeti jasno određeni ciljevi koje niskokvalificirane osobe moraju ostvariti.

Obrazloženje

Usavršavanje vještina mora se temeljiti na ostvarivanju konkretnih ciljeva pojedinca.

Amandman 3.

Prijedlog preporuke Vijeća o uspostavi jamstva za vještine

Točka 2.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Temelje izradu jamstva za vještine na trima koracima: ocjeni vještina, pružanju fleksibilne i kvalitetne ponude učenja prilagođene potrebama pojedinca te vrednovanju i priznavanju vještina stečenih u okviru usavršavanja prilagođenoga potrebama pojedinca.	Temelje izradu jamstva za vještine na trima koracima: ocjeni vještina, pružanju fleksibilne i kvalitetne ponude učenja prilagođene potrebama pojedinca uz detaljno navođenje ciljeva koje mora ispuniti niskokvalificirana osoba te vrednovanju i priznavanju vještina stečenih u okviru usavršavanja prilagođenoga potrebama pojedinca.

Obrazloženje

Usavršavanje vještina mora se temeljiti na ostvarivanju konkretnih ciljeva pojedinca.

Amandman 4.

Prijedlog preporuke Vijeća o uspostavi jamstva za vještine

Točka 12.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Uzimajući u obzir nacionalne okolnosti i dostupne resurse, utvrde prioritete ciljne skupine za primjenu jamstva za vještine na nacionalnoj razini. Pri tome je potrebno uzeti u obzir i spol, raznolikost i različite podskupine ciljnog stanovništva.	Uzimajući u obzir nacionalne, regionalne i lokalne okolnosti i dostupne resurse i budući da se ulaganja u ljudski kapital mogu smatrati socijalnim ulaganjima , utvrde prioritete ciljne skupine za primjenu jamstva za vještine na nacionalnoj razini. Pri tome je potrebno uzeti u obzir i spol, raznolikost i različite podskupine ciljnog stanovništva.

Obrazloženje

Inicijative u okviru novog programa vještina mogu se smatrati socijalnim ulaganjima kojima bi se omogućila veća fleksibilnost kad je riječ o javnim rashodima i korištenju sredstava EU-a za razvoj vještina. Pri mjerama za provedbu jamstva za vještine treba uzeti u obzir regionalne i lokalne posebnosti tržišta rada.

Amandman 5.

Prijedlog preporuke Vijeća o uspostavi jamstva za vještine

Točka 21.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>OVIME PREPORUČUJE KOMISIJI DA:</p> <p>Promiče upotrebu okvira kompetencija za pismenost, numeričke i digitalne vještine te alata za ocjenu.</p>	<p>OVIME PREPORUČUJE KOMISIJI DA:</p> <p><i>Kao i u slučaju digitalnih i poduzetničkih kompetencija, izradi odgovarajući referentni okvir kompetencija i za ostale ključne kompetencije i da promiče upotrebu okvira kompetencija za pismenost, numeričke i digitalne vještine te alata za ocjenu; pri tome treba uzeti u obzir da se polazne točke u pojedinačnim državama članicama uvelike razlikuju.</i></p>

Obrazloženje

Referentni okviri za digitalne i poduzetničke kompetencije koje je izradila Komisija važni su koraci za postizanje njihove veće učinkovitosti. Odgovarajuće okvire treba izraditi i za ostale ključne kompetencije, zajedno s popratnom građom za provedbu, ocjenjivanje i vrednovanje. Već postoje raznovrsne uspješne inicijative u državama članicama koje primjenjuju sveobuhvatan pristup. Nijedna inicijativa za poticanje digitalnih kompetencija na europskoj razini, uvedena nakon nacionalnih strategija, ne smije se kositi s nacionalnim inicijativama.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA

1. naglašava da je novi program vještina izvanredno važan za budući razvoj Europe. Gospodarska, socijalna i kulturna ulaganja imaju dugoročne učinke i od velike su važnosti. OR stoga pozdravlja novi program vještina i poziva na poduzimanje svih napora za njegovu brzu i učinkovitu provedbu. Ovdje je riječ o pitanjima od neposrednog značenja za lokalnu i regionalnu razinu u Europi;
2. ističe da je tržište rada sve fluidnije. Pojedinci moraju biti svestrani i fleksibilni da bi se mogli nositi s neočekivanim promjenama i iskoristiti nove prilike. Povrh specifičnih vještina povezanih s određenim zanimanjem, poslodavci sve više traže „horizontalne” ili „meke” vještine. To je u skladu sa zahtjevima modernog života i društva, pri čemu su kvalificirane, mnogostrane osobe ne samo uspješnije na tržištu rada, već i bolje obaviješteni, angažiraniji građani i pametniji potrošači;
3. ističe potrebu za mjerama stjecanja kvalifikacija da bi se građanima EU-a s manjkom osnovnih vještina osigurali preduvjeti za aktivno sudjelovanje na tržištu rada i mogućnost da se samostalno uzdržavaju. To je važno i s gledišta pojedinca, ali i društva u cjelini. U Europi se u posljednje vrijeme javljaju nagovještaji socijalnih nemira. To više nego jasno pokazuje da socijalna uključenost mora biti prijeko potreban cilj osnovnih mjera obrazovanja i osposobljavanja kao sredstva za borbu protiv socijalne isključenosti. Aktivno građanstvo, koje sa sobom nosi prihvaćanje demokratskih vrijednosti i svjesno i aktivno zalaganje za poštovanje tih vrijednosti, mora uključivati sve ljude. Stoga je radi integracije važno da se u jamstvu za vještine na primjeren način vodi računa i o migrantima, uključujući tražitelje azila i izbjeglice;
4. međutim, naglašava da se osnovne vještine moraju poučavati prije svega u ranijim stadijima obrazovanja, a u svakom slučaju u sklopu obveznog školovanja;

5. smatra da je novi program vještina važna inicijativa za rješavanje problema nedostatka vještina u Europi koji se odnosi na cijeli raspon potrebnih vještina – od osnovnih do složenih te od horizontalnih do sektorskih vještina. Premda je širok raspon vještina važno razvijati od rane dobi, program vještina važan je i za različite kategorije odraslih osoba: osobe koje moraju poboljšati svoju razinu kompetencija kako bi stupile na tržište rada ili zadržale svoje radno mjesto, osobe koje se moraju prekvalificirati za rad u nekom drugom području djelatnosti, osobe koje žele ostvariti prekograničnu mobilnost, kao i osobe kojima je potreban temelj za daljnje obrazovanje i osposobljavanje. Nadalje smatra da je prilikom provođenja mjera za usavršavanje važno osigurati dosljednost i komplementarnost između obrazovanja i osposobljavanja općenito (a posebno strukovnog obrazovanja) i osposobljavanja na radnome mjestu, kao i unutar ta dva područja;

Osnovne vještine i kompetencije – jamstvo za vještine

6. podupire prijedlog Komisije o jamstvu za vještine radi poboljšavanja mogućnosti zapošljavanja i sudjelovanja niskokvalificiranih odraslih osoba u Europi. U ponudi za sudjelovanje u jamstvu za vještine trebaju se iznijeti jasno određeni ciljevi u vezi s razinom vještina ili kvalifikacija koju treba dosegnuti i obveze koje niskokvalificirane osobe moraju ispunjavati. Ponuda bi trebala u obzir uzeti razinu i prirodu vještina za kojima postoji potražnja na tržištu; pored toga, prema potrebi bi se trebale moći iskoristiti već postojeće stručne kvalifikacije. Ta pitanja snažno utječu na lokalna i regionalna tijela vlasti jer su ona nadležna za područja obrazovanja, osposobljavanja i zapošljavanja;

7. smatra da mora postojati jasna povezanost između utvrđivanja postojećih vještina i proizlazećih potreba daljnjeg usavršavanja u obliku personaliziranih planova učenja. Dobro osmišljen i individualan plan učenja trebao bi sadržavati konkretne informacije o pristupu, svrsi i ciljevima obrazovanja za svakog pojedinca;

8. također smatra da je za uspostavu personaliziranog plana učenja potrebno raspolagati kvalitetnim i učinkovitim uslugama informiranja i profesionalnog usmjeravanja tijekom cijelog života. U okviru tih usluga pružaju se informacije zainteresiranim osobama o mogućnostima učenja prilagođenim njihovim potrebama uz pomoć kojih mogu usvojiti vještine potrebne za uključivanje na tržište rada. One mogu uključivati savjetovanje, studentske posjete, pokusne tečajeve, savjetovanje o mogućnostima financiranja studija i informacije o mogućnostima obrazovanja kao i informacije o pristupu različitim oblicima obrazovanja i obrazovnim ustanovama;

9. naglašava da uz pomoć tih obrazovnih mjera pojedinac mora steći sposobnosti i vještine koji su mu potrebni da osigura odnosno očuva svoje mjesto u svijetu rada i u društvu. Ističe da je također važno sudionicima osigurati mogućnost kombiniranja studija na različitim razinama obrazovnog sustava i u različitim, individualnim obrazovnim okruženjima. Na taj bi se način brzo trebale steći vještine potrebne za tržište rada i sudjelovanje u društvu, što bi posebice trebalo pomoći upravo tražiteljima azila i izbjeglicama pri integraciji. Pritom je primjerice riječ o stjecanju osnovnih jezičnih vještina povezanih s osnovnoškolskim, srednjoškolskim ili višim obrazovanjem. Također bi trebalo pospješiti mogućnosti učenja uz rad;

10. ističe da bi pojedincima u ciljnim skupinama trebalo omogućiti različite oblike učenja koji su npr. zbog geografskih i socijalnih uvjeta prilagođeni pojedincima u skladu s geografskom lokacijom i vremenskim ograničenjima; osim toga, učenje bi trebalo moći kombinirati s drugim aktivnostima i trebalo bi uzeti u obzir različite individualne načine učenja. Ističe da bi trebalo iskoristiti mogućnosti novih pristupa učenju, uz stručno vodstvo, među kojima su različiti oblici učenja koji se temelje na informatičkoj tehnologiji, kao što je učenje na daljinu (u stvarnom vremenu), integrirano učenje ili ostali oblici otvorenog obrazovanja. Vjerojatno je da će se tehničke mogućnosti u predstojećim godinama brzo razvijati. Izazov predstavlja činjenica da pedagogija mora držati korak s tim razvojem;

11. upućuje na činjenicu da se u takvu strukturu trebaju aktivno uključiti i skupine u nepovoljnom položaju kod kojih postoji potreba za daljnjim obrazovanjem i koje ne bi samoinicijativno koristile ponuđene obrazovne mogućnosti. Mjere takve vrste trebale bi se prije svega sastojati od kombinacije nacionalnih, odnosno lokalnih/regionalnih instrumenata. Na primjer, lokalne i regionalne vlasti bile bi nadležne za utvrđivanje ciljnih skupina za te mjere te za osveščivanje i motiviranje tih skupina, pri čemu osobe koje zadovoljavaju uvjete za osposobljavanje dobivaju pristup poticajima utvrđenima na nacionalnoj razini, kao što su financiranje studija, porezne olakšice ili dopust radi obrazovanja. OR naglašava da akteri civilnog društva, kao npr. različite organizacije mladih, mogu igrati važnu ulogu u podizanju svijesti;

12. slaže se s tvrdnjom iz Komunikacije Komisije da poslodavci ne traže u istoj mjeri od posloprimaca da vladaju vještinama specifičnima za određeno zanimanje, već sve više traže prenosive vještine poput rada u timu, kreativnog razmišljanja i rješavanja problema i vrednuju osobe koje mogu raditi u više različitih područja. Prilikom planiranja i provođenja mjera za obrazovanje i osposobljavanje trebalo bi u obzir uzeti ove nove uvjete. Međutim, smatra da je potrebno razviti posebne sadržaje usmjerene na nove gospodarske sektore kao što su zeleno i plavo gospodarstvo;

13. poziva na tješnju suradnju koja se temelji na partnerstvu između nacionalne i lokalne razine, poduzeća, posloprimaca i sindikata kao i aktera civilnog društva kako bi se vještine i kvalifikacije koje su stečene putem neformalnog i informalnog učenja mogle bolje iskoristiti. Priznavanje vještina stečenih izvan formalnog obrazovanja može uvelike doprinijeti pokrivanju potrebe za novim vještinama i kvalifikacijama;

14. vjeruje da bi prilikom oblikovanja jamstva za vještine u obzir trebalo uzeti nacionalne, regionalne i lokalne okolnosti i dostupne resurse (pri čemu su države članice odgovorne za sadržaj i organizaciju sustava obrazovanja i osposobljavanja) te bi istodobno trebalo obratiti pozornost na to da se ulaganja u ljudski kapital smatraju socijalnim ulaganjima. Odbor naglašava da su mogućnosti za sufinanciranje EU-a putem postojećih ili budućih programa financiranja odlučujuće za provedbu jamstva za vještine u državama članicama;

Ključne vještine i više, kompleksnije kompetencije za veću kvalificiranost građana

15. pozdravlja činjenicu da Komisija namjerava uložiti daljnje napore za postizanje konsenzusa o najvažnijim ključnim vještinama kako bi one bile jasno definirane u nacionalnim smjernicama, odražavale se u obrazovanju i kako bi ih istodobno mogle ocjenjivati različite razine odlučivanja na području obrazovanja. O pitanjima o značenju ključnih vještina, čiji je cilj, među ostalim, osposobiti pojedince da odgovore na zahtjeve tržišta rada koji se brzo mijenjaju, potrebno je raspraviti u različitim europskim forumima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. To bi stoga trebalo uključivati bliski dijalog između predstavnika društvenih organizacija, sindikata, obrazovnog sustava, istraživačkog sektora i civilnog društva;

16. smatra važnim da se lokalne i regionalne vlasti, u svojstvu nositelja obrazovanja i osposobljavanja, kao i ustanove za obrazovanje nastavnika uključe već u fazi razvoja i oblikovanja kako bi se te vještine što prije mogle prenijeti u praksu. Odbor regija upućuje na značenje referentnih okvira za digitalne i poduzetničke kompetencije koje je razvila Komisija kao važan korak u tom razvoju. Stoga predlaže da se razviju odgovarajući referentni okviri za ostale ključne vještine, kao što je financijska pismenost, zajedno s popratnim materijalom za provedbu, ocjenjivanje i vrednovanje;

Strukovno obrazovanje

17. smatra važnim da Komisija nastavi s organizacijom tematskih tjedana kao i suradnju s organizacijom World Skills. Na taj način potiču se nacionalne, regionalne i lokalne inicijative da putem informativnih dana kao i strukovnih natjecanja i praktičnih aktivnosti promiču strukovno obrazovanje;

18. pozdravlja mjere EU-a za rješavanje problema nedostatka vještina, koji je često posebno ozbiljan za manja ruralna lokalna i regionalna tijela vlasti. U tom pogledu očekuje provedbu novog prijedloga za Plan za sektorsku suradnju u području vještina kako bi vidio može li taj plan doprinijeti međusektorskoj suradnji za regionalne i lokalne vlasti. Takva međusektorska platforma za suradnju mogla bi biti korisna za lokalna gospodarstva, radnu snagu i javne službe;

19. podupire namjeru Komisije da države članice potakne na oblikovanje njihovih obrazovnih sustava da im se omogući prelazak s općih obrazovnih programa na ciljne mjere strukovnog obrazovanja;

20. podupire ideju da se pozovu države članice da novopridošlim migrantima, koji su s pomoću ciljnih mjera brzo stupili na tržište rada, ponude mogućnosti osposobljavanja da se izbjegne njihovo kasnije isključivanje s tržišta rada;

21. podupire napore Komisije za promicanje šireg opsega višega strukovnog obrazovanja radi poboljšanja razine strukovnog obrazovanja. Takve obrazovne inicijative moraju se oslanjati na čvrsto partnerstvo između davatelja obrazovanja, istraživačkog sektora, gospodarstva kao i lokalnih i regionalnih vlasti;

22. upućuje na činjenicu da Komisija i u budućnosti mora nastaviti s naporima kako bi osigurala da strukovno obrazovanje i dalje podržava cjeloživotno učenje te omogućava daljnje osposobljavanje na višoj razini kvalifikacija;

Naglasak na digitalnim vještinama

23. podupire prijedlog Komisije da pozove države članice na razvoj sveobuhvatnih nacionalnih strategija za digitalne vještine;

24. upućuje na činjenicu da je potrebno ispuniti određene preduvjete za visokokvalitetne i inovativne metode podučavanja i načine učenja u pogledu digitalnih sadržaja:

- *otvorena okruženja za učenje s novim uvjetima i oblicima učenja i podučavanja kao priprema za digitalizirani svijet te nastavnici koji su s tim konceptima dobro upoznati,*
- *lako dostupna građa za podučavanje i učenje, odnosno pristup znanju, sredstvima za podučavanje i učenje i drugim alatima za učenje putem interneta,*
- *poticanje umrežavanja nastavnika i učenika, npr. među različitim obrazovnim ustanovama i zemljama;*

25. smatra da je digitalizacija prilika za rješavanje različitih obrazovnih izazova. To uključuje:

- mogućnost individualne i uključive nastave,
- građu za podučavanje namijenjenu novopridošlim migrantima za učenje stranih jezika, orijentaciju u društvu i obrađivanje obrazovnih sadržaja kako na materinskom jeziku tako i na jeziku zemlje prihvata,
- učenje na daljinu, npr. radi pokrivanja i najizoliranijih područja ili u slučaju nedostatka nastavnika za određene jezike,
- prikazivanje napretka u učenju koji je ostvario učenik, olakšavanje ocjenjivanja za učitelje i smanjenje administrativnog opterećenja;

26. naglašava da je za učinkovito ulaganje u digitalne vještine potrebno snažno pedagoško vodstvo nastavnika na različitim razinama obrazovanja. Odbor smatra da ulaganje u digitalne vještine u školi može poboljšati privlačnost radnog mjesta za nastavnike, njihov angažman te ih potaknuti na daljnji razvoj njihovih vještina;

27. upućuje na činjenicu da je potrebno razlikovati osnovna digitalna znanja koja svatko mora steći i specifične digitalne vještine koje se odnose na određena tematska područja i područja strukovnog znanja;

Bolja usporedivost kvalifikacija

28. očekuje da će revizija europskoga kvalifikacijskog okvira osigurati da se ažuriranje nacionalnih kvalifikacijskih okvira odvija po potrebi i da se kvaliteta osigurava u standardiziranom obliku. Podsjeća, međutim, da su upravo države članice nadležne za utvrđivanje načela osiguranja kvalitete nacionalnih kvalifikacijskih okvira;

29. naglašava važnost daljnjih napora za osiguravanje kvalitete između država članica i slaže se s Europskom komisijom da je u suradnji između EU-a i trećih zemalja u pogledu usporedivosti kvalifikacija potreban postupni pristup;

30. naglašava da većina radnih mjesta i područja prolaze kroz velike promjene, uslijed čega nastaju nova zanimanja, a druga zastarijevaju. Stoga je važno da profili i opisi vještina u budućnosti odražavaju brze promjene na tržištu rada. U tom pogledu potrebno je posvetiti posebnu pozornost značenju ključnih vještina;

Vještine i kvalifikacije migranata, uključujući tražitelje azila i izbjeglice

31. upućuje na Rezoluciju Europskog parlamenta (2016.)⁽¹⁾ u kojoj se ističe da je potrebno poduprijeti uključivanje i integraciju izbjeglica, tražitelja azila i osoba koje se nalaze u sličnoj situaciji. Stoga je važno države članice što prije poduprijeti pri osiguravanju pristupa prepoznavanju vještina i kvalifikacija, nastavi jezika, mjerama za stjecanje kvalifikacija i drugim mjerama koje omogućuju uključivanje na tržište rada i u društvo. Također je važno omogućiti brzo priznavanje obrazovanja/kvalifikacija stečenih u zemlji podrijetla;

Modernizacija učenja i podučavanja

32. pozdravlja obećanje Komisije da će u programu vještina posebnu pozornost pridati inovacijama u obrazovanju i očekuje da će to olakšati stjecanje ključnih vještina, koje predstavljaju temeljnu komponentu sustava obrazovanja i osposobljavanja u Europi;

33. smatra da bi se Komisija trebala zauzeti za daljnji razvoj učenja usmjerenoga na učenika, koje se temelji na aspektima digitaliziranog učenja, koje Odbor navodi u svojem mišljenju o Komunikaciji Komisije „Otvaranje obrazovanja” (2014.)⁽²⁾;

34. ističe da će ostvarivanje novog programa vještina ovisiti o usavršavanju svih nastavnika, a posebno onih koji se bave obrazovanjem odraslih i obučavanjem u okviru zajednice. U okviru provedbenih planova država članica potrebno je na odgovarajući način uzeti u obzir potporu za nastavno osoblje te po mogućnosti organizirati kampanju za podizanje svijesti o elektroničkoj platformi za obrazovanje odraslih u Europi;

35. dijeli stajalište Komisije da bi države članice trebale poticati osnovno obrazovanje i stručno osposobljavanje nastavnika i drugih sudionika u jamstvu za vještine;

Modernizacija visokog obrazovanja

36. pozdravlja namjeru Komisije da zajedno s različitim dionicima podupre modernizaciju visokog obrazovanja, posebno u pogledu razvoja okvira za procjenu kompetencija. U okviru tih aktivnosti potrebno je uzeti u obzir nacionalne obrazovne okvire država članica, kao i prednosti i izazove na lokalnoj i regionalnoj razini, uključujući različite potrebe lokalnih i regionalnih tržišta rada. U ovom kontekstu ustraje na potrebi da se izvuku pouke iz prethodnih uspjeha i neuspjeha u sklopu sličnih praksi kako bi se osigurala potrebna predanost za postizanje konsenzusa u pogledu promicanja modernizacije visokog obrazovanja;

37. naglašava da, u pogledu inicijative koju je najavila Komisija o praćenju profesionalne karijere studenata nakon diplome, ta inicijativa ne smije prouzročiti dodatna administrativna opterećenja za nacionalne i regionalne vlasti i visoke škole kao ni opterećenja za studente; uz to, upućuje se na potrebu držanja odredbi o zaštiti podataka. Iz tog razloga je i ideja uporabe poreznih informacija i informacija o socijalnom osiguranju u ove svrhe upitna;

Revizija okvira Europassa

38. pozdravlja namjeru Komisije da revidira postojeći okvir Europassa. Da bi se osigurala točnost i osuđenost informacija o potražnji i ponudi, revidirani okvir Europassa mora se oslanjati na lokalna i regionalna iskustva. Lokalne i regionalne vlasti stoga mogu korisno pridonijeti informiranosti o vještinama te radu predložene internetske uslužne platforme.

Bruxelles, 7. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

⁽¹⁾ Izbjeglice – socijalna uključenost i integracija na tržište rada, Europski parlament (2016) 0297.

⁽²⁾ COM(2013) 654 final.

Mišljenje Europskog odbora regija – Reguliranje nestabilnosti poljoprivrednih cijena

(2017/C 185/06)

Izvjestitelj: Jacques BLANC, gradonačelnik La Canourguea (FR/PPE)**PREPORUKE O POLITIKAMA**

EUROPSKI ODBOR REGIJA

1. utvrđuje da je akcijski plan protiv nestabilnosti poljoprivrednih cijena, usvojen na Sastanku na vrhu G-20 u lipnju 2011., dosad ostvario neznan napredak te stoga zahtijeva da pod njemačkim predsjedništvom G-20 2017. godine ponovno započnu pregovori o tom pitanju;
2. primjećuje da su, unatoč reformama zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) ostvarenima u posljednjih nekoliko godina, mehanizmi za upravljanje rizicima, koji omogućuju poljoprivrednicima da se zaštite od negativnih učinaka promjene prinosa i cijena te od štete vezane uz zdravlje ili okoliš, i dalje slaba točka ZPP-a. Oni troše manje od 2 % sredstava iz drugog stupa ZPP-a i 0,4 % ukupnog proračuna za poljoprivredu; Države članice mogu slobodno odlučivati u kojoj mjeri žele koristiti instrumente navedene u Uredbi o EPFRR-u;
3. smatra da se mehanizme za osiguranje prihoda poljoprivrednika mora znatno ojačati kako bi se smanjili negativni učinci jake nestabilnosti poljoprivrednih cijena i cijena sirovina radi poboljšanja konkurentnosti europskih poljoprivredno-prehrambenih lanaca, održavanja poljoprivrede na svim teritorijima, poticanja modernizacije i inovativnosti i očuvanja živog ruralnog tkiva;
4. smatra da se taj cilj može postići pod uvjetom da se zajednički provede niz mjera za: i. jačanje uloge privatnih dionika u poljoprivredno-prehrambenim lancima u regulaciji poljoprivrednih tržišta kako bi se djelomično nadoknadila deregulacija ZPP-a; ii. proširenje spektra alata za upravljanje rizicima kojima raspolažu poljoprivrednici kao i olakšavanje pristupa tim alatima, s obzirom na to da se instrumenti u okviru EPFRR-a ne mogu mobilizirati zbog nedovoljnog broja raspoloživih sredstava u drugom stupu koje treba povećati ne dovodeći u pitanje dostupna sredstva za prvi stup; iii. poticanje, u okviru sljedeće reforme ZPP-a kao i na lokalnoj i regionalnoj razini, povećanja dodane vrijednosti europskih poljoprivrednih gospodarstava kako bi bila manje osjetljiva na promjene u poljoprivrednim cijenama na globalnoj razini;
5. podsjeća da se ugovorima osigurava da proizvođači svoje proizvode plasiraju, a prerađivači se opskrbljuju po unaprijed poznatim cijenama. Oni na taj način pomažu u uspostavi ravnoteže između ponude i potražnje te omogućuju bolju kontrolu kvalitete proizvoda, što može dovesti do viših cijena za proizvođače te do pravednije raspodjele u cijelom opskrbnom lancu;
6. predlaže da se u državama članicama u kojima ne postoje napredni oblici okomite suradnje ojača sklapanje ugovora u cijelom prehrambenom lancu (a ne samo između poljoprivrednika i prerađivača poljoprivrednih proizvoda) i da se državama omogući da to uvedu kao obavezu, te da se promiče sklapanje ugovora između više dionika, povezujući primjerice organizaciju proizvođača, prerađivača i distributera;
7. predlaže da se u okviru fleksibilnijeg i ujednačenijeg tumačenja pravila tržišnog natjecanja unutar Unije poljoprivrednim poduzećima, organizacijama proizvođača i priznatim međusektorskim organizacijama kao i gospodarskim subjektima aktivnima na poljoprivredno-prehrambenim tržištima i u centrima, koji se smatraju nadležnim strukturama za zaštitu javnog interesa, dodijele veće ovlasti radi izbjegavanja kriza. U tu svrhu međustrukovne organizacije koje okupljaju različite dijelove lanaca i navedeni gospodarski subjekti aktivni na poljoprivredno-prehrambenim tržištima i u centrima moraju biti u mogućnosti da poduzećima pruže informacije o tržišnim predviđanjima kako bi im pomogli u donošenju odgovarajućih odluka, ali bez određivanja referentnih cijena; Ta praksa u nekim državama članicama već postoji te bi je trebalo isto tako uzeti u obzir u okviru razmjene dobrih praksi;
8. predlaže da, u slučaju neravnoteže na tržištu ili očekivanoga rizika od neravnoteže na tržištu, izmjerene na temelju određenih pokazatelja, poljoprivredna poduzeća, uključujući organizacije proizvođača i njihova udruženja, budu u mogućnosti iskoristiti mjere koje im stoje na raspolaganju i zajednički smanjiti svoju proizvodnju, čak i prije nego što ih za to ovlasti Europska komisija u skladu s člankom 222. Uredbe (EU) 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta (ZOT). ZOT bi trebao izričito omogućiti preventivne akcije poljoprivrednih poduzeća, uključujući i organizacije proizvođača i njihova udruženja, s ciljem ponovne uspostave ravnoteže na tržištu da bi se izbjegla zlouporaba vodećeg položaja, s time da bi o tim akcijama prethodno trebale obavijestiti nadležna tijela.

9. napominje da su reguliranje nestabilnosti poljoprivrednih cijena i borba protiv nepoštenih trgovačkih praksi u okviru lanca opskrbe hranom usko povezani jer kretanja na tržištima pogoršavaju neuravnoteženost snaga u pogledu podjele dodane vrijednosti unutar lanaca, a arbitraže koje nastaju iz toga često su nepovoljne za proizvođače, čija je pregovaračka moć ograničena naročito zbog rastuće koncentracije poljoprivredno-prehrambenih industrija, a posebice zbog velikih trgovaca na malo kao i zbog rasipanja proizvođača i njihove nedovoljne organiziranosti;

10. preporučuje stvaranje posebnih europskih propisa protiv nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, kao što se predlaže u Rezoluciji Europskog parlamenta od 7. lipnja 2016. (2015/2065 (INI)) jer ugovori omogućuju određenu podjelu rizika, ali ne ispravljaju iz temelja nejednakost stranaka; protumonopolne odredbe nisu dovoljne za rješavanje problema nepoštenih trgovačkih praksi i razlika u odnosima moći karakterističnima za poljoprivredno-prehrambene lance; samoregulatorni mehanizmi dionika u lancima nisu učinkoviti, posebice jer se poljoprivrednici i prerađivači često boje tužbi strahujući od toga da budu isključeni s tržišta; postoji potreba za okvirnim zakonom na razini cijele Europske unije kako bi se uskladili uvjeti tržišnog natjecanja i poljoprivrednicima i europskim potrošačima osigurali pravedni uvjeti za prodaju i kupnju;

11. preporučuje da se pravo na kolektivno pregovaranje o ugovorima proširi na cjelokupnu poljoprivrednu proizvodnju kako bi se ojačala pregovaračka moć poljoprivrednika unutar lanaca;

12. uviđa da bi se udruživanjem ponude malim proizvođačima moglo omogućiti da ne moraju trpjeti zbog znatne ugovorne snage i posebno velikih industrija, istodobno osiguravajući veću transparentnost za potrošače u pogledu cijena i sljedivosti proizvoda.

13. primjećuje da jačanje uloge privatnih dionika u regulaciji poljoprivrednih tržišta zahtijeva veću transparentnost tržišta;

14. u tu svrhu predlaže osnivanje europske promatračke skupine za poljoprivredna tržišta, utemeljene na mreži nacionalnih promatračkih skupina iz svakog proizvodnog sektora, koja će se voditi iskustvom promatračke skupine za tržište mlijeka te imati koristi od pregleda stanja tržišta koji Europska komisija redovito objavljuje. Ta će nova promatračka skupina jasno i pravodobno pružati podatke potrebne za poznavanje tržišta na cikličkom planu (posebice kako bi se predvidjele krize) i na strukturnom planu (što bi omogućilo analizu promjena cijena i marži između različitih dionika unutar lanaca);

15. naglašava da se provedbom Direktive o tržištima financijskih instrumenata (MiFID 2), predviđenom za 2018., treba promicati veće poznavanje položaja koje zauzimaju različite kategorije subjekata na financijskim tržištima poljoprivrednih proizvoda i njihovo redovito praćenje kako bi se smanjio rizik od prekomjerne špekulacije i omogućilo dionicima u lancima da učinkovito upravljaju rizicima cijena;

16. primjećuje da se pri provedbi i jačanju postojećih alata za upravljanje rizicima i krizama u okviru ZPP-a nailazi na mnoge prepreke, uključujući tržišno natjecanje između fondova drugog stupa koji obuhvaćaju većinu tih alata, neprikladno osiguravanje pričuve za krize koju, budući da je neophodna, ne bi trebalo uspostavljati na osnovu godišnjih smanjenja izravnih plaćanja, nedostatak aktualnih podataka i podataka o predviđanjima gospodarskih rezultata poljoprivrednih gospodarstava itd., te potvrđuje potrebu za smanjenjem tih prepreka u cilju provedbe ambiciozne i učinkovite strategije za upravljanje poljoprivrednim rizicima;

17. smatra da bi se sljedećom reformom ZPP-a trebalo potaknuti države članice da razviju i uvedu širok spektar alata za upravljanje rizicima, koji su komplementarni i cjenovno pristupačni za poljoprivrednike, u skladu sa segmentiranim pristupom rizicima, razvrstanim prema intenzitetu⁽¹⁾: i. „normalni” rizici, koje u načelu rješavaju poljoprivrednici sklapanjem preventivne štednje i poreznim mjerama; ii. „umjereni” rizici koje poljoprivrednici prenose na financijska tržišta (terminski ugovori, opcije, izravna dodjela ugovora), na osiguravatelje (za upravljanje rizikom prinosa, prometa i bruto marže) i na uzajamne fondove (za upravljanje zdravstvenim i okolišnim rizicima i stabilizaciju prihoda gospodarstava); te iii. rizici od „katastrofe” kojima se uglavnom bave javna tijela kroz sigurnosne mreže za cijene i iznimne mjere za slučaj krize; Međutim, treba paziti da zbog jače segmentacije rizika istodobno ne narastu administrativni troškovi;

⁽¹⁾ Prema tipologiji koju su izradili J. Cordier i J.-C. Debar u „*Gestion des risques agricoles: la voie nord-américaine. Quels enseignements pour l'Union européenne?*” („Upravljanje poljoprivrednim rizicima: sjevernoamerički način. Koje pouke može izvući Europska unija?”), Cahiers n° 12, Club Déméter, 2004. Druge studije predlažu usporedivu tipologiju, uključujući nedavno izvješće za Europski parlament (vidjeti bilješku 2).

18. naglašava da se razvoj alata za upravljanje rizicima mora provesti bez znatnog utjecaja na stabilnost proračuna ZPP-a koja je danas zajamčena odvojenim potporama za proizvodnju i cijene. Proračun, čiji bi rashodi blisko pratili kretanja poljoprivrednih cijena i ciklički se smanjivali zbog dobrih uvjeta na tržištu, bio bi naime izložen riziku znatnog smanjenja u raspravama o višegodišnjim financijskim perspektivama Europske unije. To bi dovelo do smanjena razine zaštite koju pruža ZPP, što bi bilo štetno za poljoprivrednike u slučaju krize tržišta;

19. predlaže da bi jedna od mogućnosti mogla biti da poljoprivrednici dio osnovnih plaćanja prvog stupa stavljaju u pričuvu, na zaseban račun, radi ostvarivanja preventivne štednje protiv previranja na tržištima. Spremanje u pričuvu tog dijela osnovnih plaćanja bilo bi obvezno kada bi određeni tržišni pokazatelji kao što su cijene poljoprivrednih proizvoda ili omjer cijena poljoprivrednih proizvoda i cijena sirovina, bili u porastu. Iznosi koji bi se na taj način spremali u pričuvu mogli bi se odblokirati i poljoprivrednici bi ih mogli iskoristiti kad bi tržišni pokazatelji bili u padu; Pritom u svakom slučaju treba paziti da se time ne uzrokuju dodatni troškovi upravljanja;

20. priznaje da bi, osim poboljšanja sposobnosti samoosiguranja poljoprivrednika, taj instrument imao nekoliko prednosti: zamijenio bi dijelom pričuvu za trenutačnu krizu, čije je loše funkcioniranje očito; trošak upravljanja njime bio bi nizak; ne bi utjecao na stabilnost proračuna ZPP-a; konačno, zbog njega bi odvojene pomoći djelovale opravdanije u vrijeme visokih poljoprivrednih cijena;

21. primjećuje da su mogući i drugi mehanizmi za poticanje ostvarivanja preventivne štednje, primjerice po uzoru na mehanizam koji postoji u Kanadi i koji omogućava poljoprivrednicima da stave depozit na štedni račun kako bi dobili jednakovrijedan novčani doprinos od javnih tijela;

22. naglašava važnost promicanja stvaranja i usvajanja novih osiguravajućih proizvoda, koji su raznolikiji i po mogućnosti jeftiniji, protiv negativnih gospodarskih kretanja koja utječu na poljoprivredna gospodarstva, posebice po uzoru na postojeće programe osiguranja u SAD-u. Ti novi proizvodi mogu uključivati primjerice: i. osiguranje od gubitaka, kojim se jamče planirani prihodi u trenutku sjetve na temelju prošlih prinosa poljoprivrednoga gospodarstva i na temelju cijena na ročnim tržištima, ali pri čemu će se subvencionirati samo sastavnica prinosa u skladu s pravilima zelene kutije Svjetske trgovinske organizacije (WTO); ii. indeks osiguranja, na temelju prinosa, gubitaka ili bruto marže izračunatih na temelju prosječnih vrijednosti u regiji u kojoj se nalazi poljoprivredno gospodarstvo (subvencionira se samo sastavnica prinosa), uzimajući u obzir da su troškovi upravljanja tim osiguranjima znatno manji nego kod osiguranja na temelju individualnih prinosa poljoprivrednika; iii. osiguranje sveukupnih prihoda poljoprivrednoga gospodarstva, koje bi se moglo sačuvati za diversificirana mala i srednja gospodarstva koja se bave uzgojem mješovitih kultura i stoke ili proizvodnjom voća i povrća ili posebnih usjeva za koje nema potpore ili je ona vrlo mala i za koje ne postoji osiguranje usjeva; iv. specifična osiguranja za proizvođače koji se bave organskim uzgojem, koja bi uzela u obzir općenito niže prinose i općenito više tržišne cijene tih proizvoda; Te se mjere moraju preispitati u studiji u kojoj će se posebice procijeniti potencijalni troškovi tih mjera u pogledu državnog reosiguranja;

23. zahtijeva od Komisije da blisko surađuje s nacionalnim, regionalnim i lokalnim vlastima i poljoprivrednim organizacijama kako bi podigla svjesnost i poboljšala razumijevanje o alatima za upravljanje rizikom koji su dostupni u okviru drugog stupa ZPP-a; povrh toga, poziva Komisiju da poveća financijska sredstva predviđena za instrumente za upravljanje rizicima u okviru drugog stupa ZPP-a, povišenjem trenutnog udjela od 2 % sredstava iz drugog stupa;

24. predlaže da se uzajamni fondovi razvijaju po uzoru na sredstvo za stabilizaciju prihoda koje je nastalo reformom ZPP-a 2013. uz osiguravanje uravnotežene raspodjele između regija i gospodarskih sektora, no što su samo dvije države članice (Mađarska i Italija) i jedna regija (Kastilja i Leon u Španjolskoj) uključile u svoj plan ruralnog razvoja za razdoblje 2014.–2020. Ti će fondovi osigurati zaštitu protiv snažnih padova (više od 30 %) bruto marže gospodarstava, mjereno u odnosu na prethodne tri ili prethodnih pet godina. Gubici ovakvih razmjera teško se mogu nadoknaditi samo preventivnom štednjom koju su uspostavili poljoprivrednici. Štoviše, njima se ne može upravljati osiguranjem od gubitaka koje je poput onoga koje postoji u SAD-u, a koje pruža jamstvo protiv smanjenja planiranih prihoda između sjetve i berbe, a ne pruža samo po sebi zaštitu od niskih cijena;

25. predlaže da se osnuju fondovi za stabilizaciju dohotka na razini sektora kako bi se ojačala integracija lanaca, te na nacionalnoj ili transnacionalnoj razini kako bi se proširilo objedinjavanje rizika i smanjili troškovi. Na taj bi način u svakoj državi članici postojao fond za ratarske kulture, fond za mljeko, fond za voće i povrće itd.;

26. preporučuje državama članicama da provedu preliminarno ispitivanje fondova za stabilizaciju prihoda, prije nego što ih se uvede u širim razmjerima, uzevši u obzir praktične poteškoće u provedbi i funkcioniranju povezane s tim instrumentima (prikupljanje računovodstvenih podataka o poljoprivrednim gospodarstvima, potreba za reosiguranjem itd.);

27. naglašava da se tri vrste alata za upravljanje rizicima koje su prethodno opisane – preventivna štednja, osiguranja, fondovi za stabilizaciju prihoda – međusobno dopunjuju i da bi ih se trebalo, ako je moguće, zajedno primijeniti kako bi se stvorila jaka i usklađena sigurnosna mreža protiv nestabilnosti cijena i doprinijelo smanjivanju učestalosti i intenziteta kriza s kojima se suočavaju poljoprivrednici;
28. smatra da stope izravnih plaćanja treba uskladiti među državama članicama kako bi se proizvođačima omogućilo da se s nestabilnošću cijena suoče u usporedivim uvjetima;
29. uvjeren je da izravna plaćanja trebaju ostati instrument ZPP-a nakon 2020. kako bi se doprinijelo podupiranju i stabiliziranju poljoprivrednih prihoda i kako bi se nadoknadili troškovi vezani uz poštovanje visokih standarda u Europskoj uniji;
30. predlaže da, u slučaju da u sljedećoj reformi ZPP-a bude odlučeno da se smanje izravne potpore u okviru prvog stupa i da se na taj način dobiveni novac upotrijebi za upravljanje rizicima, poljoprivrednici mogu dobiti „kupone” čija je vrijednost jednaka određenom postotku njihovih osnovnih plaćanja. Poljoprivrednici bi te svoje kupone dobrovoljno iskoristili za pretplatu na instrument po svom izboru: sklapanje preventivne štednje, osiguranja, uzajamni fondovi. Taj bi sustav omogućio veće financiranje alata za upravljanje rizicima, bez utjecaja na stabilnost proračuna prvog stupa ZPP-a ⁽²⁾;
31. traži da Europska komisija provede detaljnu studiju o različitim postojećim mogućnostima za proširenje spektra instrumenata za upravljanje rizicima, uključujući posebice preventivnu štednju, osiguranja i uzajamne fondove čiji je cilj stabilizacija prihoda. U toj bi se studiji pojasnile posljedice, prednosti i ograničenja svakog od tih instrumenata u odnosu na različite kriterije. Osim toga, u njoj bi se analizirali različiti scenariji financiranja razvojne strategije upravljanja rizicima, uključujući sustav kupona koji je predložen u stavku 30.;
32. smatra da javne politike trebaju poticati povećanje dodane vrijednosti europskih poljoprivrednih gospodarstava, uz istodobno poboljšanje ekološke održivosti poljoprivrednih praksi kako bi postale manje osjetljive na kretanja cijena na globalnoj razini i kako bi se poljoprivreda uklopila u ekološku tranziciju potrebnu za ublažavanje klimatskih promjena, prilagodbu na njihove učinke i smanjenje pritiska na ekosustave;
33. u tom kontekstu ističe potrebu pridavanja posebne pozornosti poljoprivrednom sektoru najudaljenijih regija koji zbog svojih jedinstvenih i specifičnih značajki prepoznatih u UFEU-u zahtijeva posebne, prilagođene i isključive mjere;
34. priznaje da je europska poljoprivreda vrlo raznolika: većina gospodarstava prodaje svoje proizvode na tržištu Zajednice, dok drugi izvoze, izravno ili neizravno, dio svojih proizvoda u treće zemlje;
35. smatra da je važno sačuvati tu raznolikost, uzimajući u obzir da prodaja dijela poljoprivrednih proizvoda u treće zemlje pridonosi ravnoteži ponude i potražnje na tržištu Zajednice te da Europska unija, najveći svjetski izvoznik poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, mora biti u mogućnosti iskoristiti prednost od porasta, u pogledu količine i kvalitete, svjetske potražnje za hranom;
36. smatra da postoje dva glavna načina za povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednih gospodarstava: i. povećanje poljoprivredne produktivnosti, koja pokazuje zabrinjavajuće znakove usporavanja u određenim sektorima, s pomoću održivog povećanja poljoprivredne proizvodnje, proizvođači više s manje sirovina ili smanjenjem kupnje sirovina kako bi se poboljšala neovisnost gospodarstava, za što je potrebno usvajanje inovativnih i otpornijih proizvodnih sustava koji se temelje na preciznoj poljoprivredi, pojednostavnjenju obrade tla, plodoredu i diversifikaciji kultura, boljem vrednovanju biljnih zajednica ili drugim praksama; ili ii. poticanje razvoja teritorijaliziranih prehrambenih sustava koji zadovoljavaju rastuću potražnju europskih potrošača te omogućuju djelomično smanjenje nestabilnosti svjetskih tržišta za poljoprivredne sirovine, razvijajući distribucijske krugove (školske kantine, ugostiteljstvo, izravna prodaja), tržišne niše i kvalitetne lance, dajući prednost proizvodnim metodama koje su prihvatljivije za okoliš (ekološki uzgoj i drugi pristupi);

⁽²⁾ Prijedlog sadržan u izvješću Isabel Bardaji et al., *Research for Agri Committee – State of play of risk management tools implemented by Member States during the period 2014–2020: national and European frameworks*, Glavna uprava za unutarnje politike, Europski parlament, 2016., a koje mi predlažemo da se proširi na sklapanje preventivne štednje.

37. preporučuje da ZPP i nacionalne politike potiču poljoprivrednike da istražuju ta dva načina uz pomoć natječaja regija i lokalnih vlasti.

Bruxelles, 7. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

Mišljenje Europskog odbora regija – Revizija Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama

(2017/C 185/07)

Izvjestitelj: HORVÁTH Jácint (HU/PES), član Općinskog vijeća Nagykanizse

Referentni dokument: Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga u pogledu promjenjivog stanja na tržištu

COM(2016) 287 final

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Amandman 1.

Uvodna izjava 6.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p><i>Direktiva ne sprečava države članice da poduzimaju mjere u pogledu audiovizualnih medijskih usluga iz trećih zemalja namijenjenih njihovom području. Te usluge ne podliježu načelu države podrijetla. Posebice, Direktiva ne isključuje nametanje obaveze registracije audiovizualnih medijskih usluga iz trećih zemalja niti primjenu sankcija na njih.</i></p>

Obrazloženje

Audiovizualne medijske usluge koje potječu iz država izvan Europske unije mogu ozbiljno narušiti medijske sustave i, točnije, javnu sferu nekih država članica. Na te se usluge ne primjenjuje načelo države podrijetla. Takvo pojašnjenje nije neophodno u ovoj vrsti pravnog instrumenta, ali je – kako bi se zajamčilo jedinstveno tumačenje Direktive – korisno u uvodnim izjavama spomenuti da države članice smiju poduzeti mjere u pogledu tih usluga.

Amandman 2.

Uvodna izjava 9.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Radi osvještavanja gledatelja, uključujući roditelje i maloljetnike, kako bi mogli donositi utemeljene odluke o sadržaju koji će se gledati, nužno je da pružatelji audiovizualnih medijskih usluga daju dovoljno informacija o sadržaju koji bi mogao naštetiti fizičkom, psihičkom ili moralnom razvoju maloljetnika. To bi trebalo učiniti, primjerice, sustavom opisa sadržaja u kojem je navedena priroda sadržaja. Opis sadržaja trebao bi se isporučivati pisanim, grafičkim ili akustičkim sredstvima.</p>	<p>Radi osvještavanja gledatelja, uključujući roditelje i maloljetnike, kako bi mogli donositi utemeljene odluke o sadržaju koji će se gledati, nužno je da pružatelji audiovizualnih medijskih usluga daju dovoljno informacija o sadržaju koji bi mogao naštetiti fizičkom, psihičkom ili moralnom razvoju maloljetnika. To bi trebalo učiniti, primjerice, sustavom opisa sadržaja u kojem je navedena priroda sadržaja. Opis sadržaja trebao bi se isporučivati pisanim, grafičkim i/ili akustičkim sredstvima.</p>

Obrazloženje

Što će više različitih sredstava pružatelj audiovizualnih medijskih usluga koristiti kako bi opisao sadržaj, to će taj sadržaj biti vidljiviji te će ga biti lakše zamijetiti, a ostvarenje željenog cilja bit će vjerojatnije.

Amandman 3.

Uvodna izjava 17.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Pokazalo se da je u praksi teško primjenjivati propis da proizvod ne bi trebalo nedopušteno isticati. Time se također ograničava prihvaćanje plasmana proizvoda koji, po definiciji, uključuje određenu razinu istaknute izloženosti da bi se njime mogla stvarati vrijednost. Zahtjevi za programe koji sadržavaju plasman proizvoda trebali bi stoga biti usmjereni na jasno obavješćivanje gledatelja o postojanju plasmana proizvoda i na osiguravanje da nema utjecaja ne uredničku neovisnost pružatelja audiovizualnih medijskih usluga.</p>	<p>Pokazalo se da je u praksi teško primjenjivati propis da proizvod ne bi trebalo nedopušteno isticati. Time se također ograničava prihvaćanje plasmana proizvoda koji, po definiciji, uključuje određenu razinu istaknute izloženosti da bi se njime mogla stvarati vrijednost. Zahtjevi za programe koji sadržavaju plasman proizvoda trebali bi stoga biti usmjereni na jasno i lako dostupno obavješćivanje gledatelja o postojanju plasmana proizvoda i na osiguravanje da nema utjecaja ne uredničku neovisnost pružatelja audiovizualnih medijskih usluga.</p>

Obrazloženje

Europski odbor regija smatra važnim da ne samo iz sadržaja informacija već i zahvaljujući njihovoj dostupnosti bude razvidno da program sadrži plasman proizvoda.

Amandman 4.

Uvodna izjava 30.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p><i>Što se tiče internetskih sadržaja, Europska unija od druge polovine 1990-ih godina važnu ulogu dodjeljuje instrumentima koji nisu pravne prirode (vidjeti, posebice, preporuku Vijeća od 24. rujna 1998. o zaštiti maloljetnika i ljudskog dostojanstva, kao i preporuku Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o zaštiti maloljetnika i ljudskog dostojanstva i o pravu na odgovor vezano uz konkurentnost europske audiovizualne industrije i industrije internetskih informacijskih usluga). Ti instrumenti, posebno telefonske linije za pomoć, sustavi za provjeru dobi, klasifikacija sadržaja i sustavi za roditeljsku kontrolu, učinkoviti su i za regulaciju sadržaja koji se objavljuju na platformama za razmjenu video sadržaja. Telefonske linije za pomoć važno su i uobičajeno sredstvo zaštite maloljetnika čija je svrha pružiti mogućnost podnošenja pritužbe, na jednostavan i korisniku lako dostupan način, te osigurati, u slučaju povrede propisa, da se o tome obavijeste nadležna tijela. Sustavi za provjeru dobi pružaju odgovarajuću razinu zaštite, posebice ako se dob korisnika provjerava na temelju podataka koji se nalaze na identifikacijskom dokumentu dostupnom isključivo odraslim korisnicima, na temelju potvrde od pouzdanih trećih osoba ili na temelju biometrijskih podataka. Klasifikacija sadržaja koju provode sami korisnici (roditelji) ili certifikacijska tijela, a koja se temelji na različitim kriterijima – nasilje, seks, igre na sreću, vulgaran govor itd. – omogućuje klasifikaciju sadržaja dostupnog na platformama za razmjenu video sadržaja po različitim kategorijama, na temelju kojih je moguće ograničiti pristup tim sadržajima. Sustavi za roditeljsku kontrolu omogućuju roditeljima da svojoj maloljetnoj djeci ograniče pristup internetu, zahvaljujući popisu sadržaja prilagođenih maloljetnicima ili filtriranjem sadržaja štetnih za djecu.</i></p>

Obrazloženje

Novim člankom 28.a Direktive obvezuje se pružatelje usluga platformi za razmjenu video sadržaja da poduzmu odgovarajuće mjere u pogledu zaštite maloljetnika i zabrane sadržaja kojima se potiče mržnja. Telefonske linije za pomoć, sustavi za provjeru dobi, klasifikacija sadržaja i sustavi za roditeljsku kontrolu smatraju se odgovarajućim mjerama. Imajući u vidu brzinu tehnološkog napretka, sadržaj tih mjera ne može biti utvrđen detaljnim pravnim odredbama. Međutim, kako bi se zajamčilo da pružatelji usluga i relevantna regulatorna tijela Direktivu jednako tumače, bilo bi također korisno u uvodne izjave Direktive uključiti nekoliko rečenica kojima se pojašnjavaju različite mjere.

Amandman 5.

Uvodna izjava 38.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Ova direktiva ne dovodi u pitanje mogućnost država članica da uvedu obavezu omogućavanja vidljivosti sadržaja od općeg interesa i pristupa njemu u okviru definiranih ciljeva općeg interesa kao što su medijski pluralizam, sloboda govora i kulturna raznolikost. Takve bi obveze trebalo uvesti ako su potrebne radi ispunjavanja ciljeva općeg interesa koje su jasno definirale države članice u skladu s pravom Unije. Stoga bi države članice posebno trebale ispitati potrebu za regulatornim mjerama na temelju rezultata tržišnog djelovanja. Ako države članice odluče uvesti propise o vidljivosti, trebale bi uvesti samo proporcionalne obveze za poduzetnike u cilju legitimnog razmatranja javne politike.</p>	<p>Ova direktiva ne dovodi u pitanje mogućnost država članica da uvedu obavezu omogućavanja vidljivosti sadržaja od općeg interesa i pristupa njemu u okviru definiranih ciljeva općeg interesa kao što su medijski pluralizam, sloboda govora i kulturna raznolikost. Takve bi obveze trebalo uvesti ako su potrebne radi ispunjavanja ciljeva općeg interesa koje su jasno definirale države članice u skladu s pravom Unije. Stoga bi države članice posebno trebale ispitati potrebu za regulatornim mjerama s obzirom na rezultate djelovanja tržišnih sila, nedostatak transparentnosti u pogledu vlasništva nad medijima, koncentraciju medija i sukobe interesa. Ako države članice odluče uvesti propise o vidljivosti, trebale bi uvesti samo proporcionalne obveze za poduzetnike u cilju legitimnog razmatranja javne politike.</p>

Amandman 6.

Članak 1. točka 5.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>(5) Članak 4. mijenja se kako slijedi:</p> <p>[...]</p> <p>(d) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„7. Države članice potiču zajedničku regulaciju i samo-regulaciju na temelju kodeksa ponašanja donesenih na nacionalnoj razini u svim područjima koja se usklađuju ovom Direktivom u mjeri u kojoj to dozvoljavaju njihovi pravni sustavi. Ti su kodeksi su takvi da ih široko prihvaćaju glavni dionici u predmetnim državama članicama. U kodeksima ponašanja jasno i nedvosmisleno su utvrđeni njihovi ciljevi. Njima se predviđa redovito, transparentno i neovisno praćenje i evaluacija postizanja predviđenih ciljeva. Njima se predviđa učinkovita provedba, uključujući, prema potrebi, učinkovite i razmjene sankcije.</p> <p>Nacrte kodeksa ponašanja Unije iz članka 6.a stavka 3., članka 9. stavka 2. i članka 9. stavka 4. i izmjene ili proširenja postojećih kodeksa ponašanja Unije Komisiji podnose potpisnici tih kodeksa.</p> <p>Komisija može zatražiti od ERGA-a da iznese svoje mišljenje na nacрте, izmjene ili proširenja tih kodeksa. Komisija te kodekse može prema potrebi objaviti.“;</p>	<p>(5) Članak 4. mijenja se kako slijedi:</p> <p>[...]</p> <p>(d) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„7. Države članice potiču zajedničku regulaciju i samo-regulaciju na temelju kodeksa ponašanja donesenih na nacionalnoj razini u svim područjima koja se usklađuju ovom Direktivom u mjeri u kojoj to dozvoljavaju njihovi pravni sustavi. Ti su kodeksi su takvi da ih široko prihvaćaju glavni dionici u predmetnim državama članicama. U kodeksima ponašanja jasno i nedvosmisleno su utvrđeni njihovi ciljevi. Njima se predviđa redovito, transparentno i neovisno praćenje i evaluacija postizanja predviđenih ciljeva. Njima se predviđa učinkovita provedba, uključujući, prema potrebi, učinkovite i razmjene sankcije.</p> <p>Nacrte kodeksa ponašanja Unije iz članka 6.a stavka 3., članka 9. stavka 2. i članka 9. stavka 4. i izmjene ili proširenja postojećih kodeksa ponašanja Unije Komisiji podnose potpisnici tih kodeksa.</p> <p>Komisija traži od ERGA-a da iznese svoje mišljenje na nacрте, izmjene ili proširenja tih kodeksa. Komisija te kodekse objavljuje.“;</p>

Obrazloženje

Razumljivo samo po sebi.

Amandman 7.

Članak 1. točka 7.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>članku 5. dodaje se točka (e) kako slijedi:</p> <p>„(e) identitet stvarnih vlasnika društava koja pružaju medijske usluge, u skladu s člankom 3. stavkom 6. Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o sprečavanju upotrebe financijskog sustava za pranje novca i financiranje terorizma.”</p>

Obrazloženje

Što se tiče provedbe Direktive, od ključne je važnosti raspolagati podacima o fizičkim i pravnim osobama koje imaju presudan utjecaj na funkcioniranje pružanja usluga i odluke pružatelja audiovizualnih medijskih usluga, na temelju svog prava vlasništva ili glasačkog prava, ili na temelju drugih prava koja im pripadaju u skladu sa sporazumima. Ovaj amandman, kojim se želi omogućiti identifikacija tih osoba i tijela, poziva se na Direktivu 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o sprečavanju upotrebe financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma. Transparentnost u pogledu vlasništva nad pružateljima medijskih usluga također je obavezan preduvjet za slobodu medija.

Amandman 8.

Članak 1. točka 10.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(10) Članak 7. briše se.	

Obrazloženje

Briše se članak 7. Direktive jer se prijedlogom europskog zakonodavnog akta o dostupnosti već utvrđuju stroži zajednički zahtjevi na tom području za pružatelje medijskih usluga. Ipak, spomenuti europski zakonodavni akt još nije usvojen, pa ne bi bilo poželjno naći se u situaciji u kojoj se u Direktivi više ne govori o dostupnosti, a novi europski zakonodavni akt o dostupnosti još nije usvojen (ili prenesen na razinu država članica). Sve dok se prijedlog europskog zakonodavnog akta o dostupnosti ne prenese u zakonodavstvo svih država članica Europski odbor regija ne odobrava brisanje članka 7.

Amandman 9.

Članak 1. točka 11.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(11) Članak 9. mijenja se kako slijedi:	(11) Članak 9. mijenja se kako slijedi:
(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:	(a) stavak 1. točka (e) zamjenjuje se sljedećim: „Audiovizualni komercijalni oglasi za alkoholna pića ne smiju biti posebno usmjereni na maloljetnike, mora se izbjegavati izloženost mladih tim oglasima i ne smije se poticati neumjerena konzumacija takvih pića.”

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>„2. Države članice i Komisija potiču razvoj kodeksa ponašanja u okviru samoregulacije ili zajedničke regulacije vezi s neprimjerenom audiovizualnom komercijalnom komunikacijom, koja prati ili je uključena u dječje programe, o hrani i napitcima koji sadržavaju hranjive i druge tvari s hranjivim ili fiziološkim učinkom, posebno tvari kao što su masti, transmasne kiseline, sol/natrij i šećere, čije se prekomjerno unošenje u sveukupnu prehranu ne preporučuje.</p> <p>Ti bi se kodeksi trebali upotrebljavati za smanjenje izloženosti maloljetnika audiovizualnoj komercijalnoj komunikaciji u pogledu hrane i pića s visokim sadržajem soli, šećera ili masnoća ili koja se iz drugih razloga ne uklapa u te nacionalne ili međunarodne prehrambene smjernice. U tim kodeksima trebalo bi biti predviđeno da se audiovizualnim komercijalnim komunikacijama ne smije isticati pozitivna kvaliteta hranjivih aspekata takve hrane i pića.</p> <p>Komisija i ERGA potiču razmjenu najbolje prakse o sustavima zajedničke regulacije diljem Unije. Komisija, prema potrebi, olakšava razvoj kodeksa ponašanja Unije.”.</p> <p>(b) umeću se sljedeći stavci 3. i 4.:</p> <p>„3. Države članice i Komisija potiču razvoj kodeksa ponašanja u okviru samoregulacije i zajedničke regulacije u pogledu neprimjerene audiovizualne komercijalne komunikacije za alkoholna pića. Ti bi se kodeksi trebali upotrebljavati za učinkovito ograničavanje izloženosti maloljetnika audiovizualnoj komercijalnoj komunikaciji za alkoholna pića.</p> <p>4. Komisija i ERGA potiču razmjenu najbolje prakse o sustavima zajedničke regulacije diljem Unije. Komisija, ako to smatra potrebnim, olakšava razvoj kodeksa ponašanja Unije.”;</p>	<p>(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Države članice i Komisija potiču razvoj kodeksa ponašanja u okviru samoregulacije ili zajedničke regulacije vezi s neprimjerenom audiovizualnom komercijalnom komunikacijom, koja prati ili je uključena u dječje programe, odnosno koja neposredno prethodi ili slijedi iza dječjih programa o hrani i napitcima koji sadržavaju hranjive i druge tvari s hranjivim ili fiziološkim učinkom, posebno tvari kao što su masti, transmasne kiseline, sol/natrij i šećere, čije se prekomjerno unošenje u sveukupnu prehranu ne preporučuje.</p> <p>Ti bi se kodeksi trebali upotrebljavati za smanjenje izloženosti maloljetnika audiovizualnoj komercijalnoj komunikaciji u pogledu hrane i pića s visokim sadržajem soli, šećera ili masnoća ili koja se iz drugih razloga ne uklapa u te nacionalne ili međunarodne prehrambene smjernice. U tim kodeksima trebalo bi biti predviđeno da se audiovizualnim komercijalnim komunikacijama ne smije isticati pozitivna kvaliteta hranjivih aspekata takve hrane i pića.</p> <p>Komisija i ERGA potiču razmjenu najbolje prakse o sustavima zajedničke regulacije diljem Unije. Komisija, prema potrebi, olakšava razvoj kodeksa ponašanja Unije.”.</p> <p>(c) umeću se sljedeći stavci 3. i 4.:</p> <p>„3. Države članice i Komisija potiču razvoj kodeksa ponašanja u okviru samoregulacije i zajedničke regulacije u pogledu neprimjerene audiovizualne komercijalne komunikacije za alkoholna pića. Ti bi se kodeksi trebali upotrebljavati za učinkovito ograničavanje izloženosti maloljetnika audiovizualnoj komercijalnoj komunikaciji za alkoholna pića.</p> <p>4. Komisija i ERGA potiču razmjenu najbolje prakse o sustavima zajedničke regulacije diljem Unije. Komisija, ako to smatra potrebnim, olakšava razvoj kodeksa ponašanja Unije.”;</p>

Obrazloženje

Proširenje opsega zaštite maloljetnika.

Amandman 10.

Članak 1. točka 15.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>(15) Članak 13. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 13.</p> <p>1. Države članice osiguravaju da pružatelji audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev koji su u njihovoj nadležnosti osiguraju najmanje 20 % udjela europskih djela u svom katalogu i da osiguraju isticanje tih djela.</p> <p>[...]</p> <p>5. Države članice oslobađaju primjene zahtjeva iz stavaka 1. i 2. pružatelje s malim prometom ili malom publikom ili mala i mikro poduzeća. Države članice mogu se također odreći takvih zahtjeva u slučajevima u kojima bi zbog prirode ili teme audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev ne bi bili izvedivi ili bi bili neopravdani.”</p>	<p>(15) Članak 13. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 13.</p> <p>1. Države članice osiguravaju da pružatelji audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev koji su u njihovoj nadležnosti u svom katalogu osiguraju konkurentna europska djela u trajanju od najmanje 20 % ukupnog trajanja programa koji nude i da osiguraju isticanje tih djela time što će se pobrinuti da ona zauzimaju istaknuto mjesto te da ih je lako pronaći u katalogu.</p> <p>[...]</p> <p>5. Države članice oslobađaju primjene zahtjeva iz stavaka 1. i 2. pružatelje, uključujući lokalna tijela koja u vlasništvu imaju audiovizualne medije, s malim prometom ili malom publikom, lokalne ili regionalne medijske službe ili mala i mikro poduzeća. Države članice mogu se također odreći takvih zahtjeva u slučajevima u kojima bi zbog prirode ili teme audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev ne bi bili izvedivi ili bi bili neopravdani.”</p>

Obrazloženje

Dodatkom stavku 1. odredba se pojašnjava.

Što se tiče dodatka stavku 5., treba napomenuti da u nekim državama članicama lokalne televizije, primjerice, ne spadaju u mala i mikropoduzeća jer su u vlasništvu općine. Stoga ih se može smatrati srednjim ili velikim poduzećima te ih treba razlikovati od ostalih nabrojanih elemenata.

Amandman 11.

Članak 1. točka 16.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>(16) U članku 20. stavku 2. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Prijenos filmova snimljenih za televiziju (isključujući serije, serijale i dokumentarne filmove), kinematografskih djela i informativnih programa može prekinuti televizijsko oglašavanje i/ili teletrgovina jednom za svako planirano razdoblje od najmanje 20 minuta.”</p>	<p>U članku 20. stavku 2. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Prijenos filmova snimljenih za televiziju (isključujući serije, serijale i dokumentarne filmove), kinematografskih djela i informativnih programa može prekinuti televizijsko oglašavanje i/ili teletrgovina jednom za svako planirano razdoblje od najmanje 30 minuta.”</p>

Obrazloženje

Što se tiče prijenosa filmova snimljenih za televiziju (isključujući serije, serijale i dokumentarne filmove), kinematografskih djela i informativnih programa, tekst Direktive koja je trenutno na snazi predviđa mogućnost prekida prijenosa televizijskim oglašavanjem i/ili teletrgovinom jednom za svako planirano razdoblje od najmanje 30 minuta. Europski odbor regija predlaže da se postojeće ograničenje od 30 minuta ne smanjuje, s obzirom na to da ti prekidi u velikoj mjeri sprečavaju gledatelje da u potpunosti uživaju u kinematografskom djelu te kvare njihov doživljaj.

Amandman 12.

Članak 1. točka 17.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>(17) Članak 22. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p style="text-align: center;">Članak 22.</p> <p>Televizijsko oglašavanje i teletrgovina alkoholnim pićima ispunjavaju sljedeće kriterije:</p> <p>(a) nisu izričito usmjereni na maloljetnike, koji im ne smiju biti izloženi, a osobito ne prikazuju maloljetnike koji konzumiraju ta pića;</p> <p>(b) ne emitiraju se ni tijekom, ni neposredno prije, ni neposredno nakon programa koji se odnosi na sportski događaj; ova se odredba počinje primjenjivati pet (5) godina nakon stupanja na snagu ove Direktive;</p> <p>(c) ne povezuju alkohol s povećanom fizičkom sposobnošću ili vožnjom;</p> <p>(d) ne stvaraju dojam da alkohol pridonosi društvenom ili seksualnom uspjehu;</p> <p>(e) ne sadržavaju tvrdnju da alkohol ima terapijske vrijednosti ili da je stimulans, sedativ ili sredstvo rješavanja osobnih sukoba;</p> <p>(f) ne predstavljaju alkohol u pozitivnom, a apstinenciju i umjerenosti u negativnom svjetlu;</p> <p>(g) ne ističu visok udio alkohola kao pozitivnu kvalitetu pića.</p>

Obrazloženje

Znanstveni dokazi pokazuju vezu između izloženosti oglasima za alkohol i povećane konzumacije alkohola među mladima. Sportski događaji moraju se smatrati programima namijenjenima djeci. Stoga se oglašavanje alkohola mora zabraniti, imajući pritom u vidu postojeće kratkoročne i srednjoročne ugovore o sponzorstvu.

Amandman 13.

Članak 1. točka 19.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>(19) umeće se sljedeće Poglavlje IX.a:</p> <p>„POGLAVLJE IX.a – ODREDBE PRIMJENJIVE NA USLUGE PLATFORMI ZA RAZMJENU VIDEO SADRŽAJA</p> <p>Članak 28.a</p> <p>1. [...]</p> <p>7. Komisija i ERGA potiču pružatelje platforma za razmjenu video sadržaja da razmjenjuju najbolju praksu o sustavima zajedničke regulacije diljem Unije. Komisija, prema potrebi, olakšava razvoj kodeksa ponašanja Unije.</p> <p>[...]</p>	<p>(19) umeće se sljedeće Poglavlje IX.a:</p> <p>POGLAVLJE IX.a</p> <p>„POGLAVLJE IX.a – ODREDBE PRIMJENJIVE NA USLUGE PLATFORMI ZA RAZMJENU VIDEO SADRŽAJA</p> <p>Članak 28.a</p> <p>1. [...]</p> <p>7. Komisija i ERGA potiču pružatelje platforma za razmjenu video sadržaja da razmjenjuju najbolju praksu o sustavima zajedničke regulacije diljem Unije. Komisija olakšava razvoj kodeksa ponašanja Unije, posebice izradom i objavljivanjem modela kodeksa.</p> <p>[...]</p>

Obrazloženje

Razumljivo samo po sebi.

Amandman 14.

Članak 1. točka 21.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>(21) Članak 30. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 30.</p> <p>1. [...]</p> <p>6. Države članice osiguravaju da neovisna nacionalna regulatorna tijela imaju zasebne godišnje proračune. Proračuni se objavljuju. Države članice osiguravaju i da nacionalna regulatorna tijela imaju primjerene financijske i ljudske resurse kako bi mogla izvršavati dodijeljene zadaće i aktivno sudjelovati u ERGA-u i pridonijeti mu.</p> <p>7. Države članice osiguravaju da na nacionalnoj razini postoje učinkoviti mehanizmi u skladu s kojima svaki korisnik ili pružatelj medijskih usluga ili platforme za razmjenu video sadržaja na kojeg utječe odluka nacionalnog regulatornog tijela ima pravo žaliti se protiv odluke žalbenom tijelu. Žalbeno tijelo neovisno je o strankama u žalbenom postupku.</p>	<p>(21) Članak 30. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 30.</p> <p>1. [...]</p> <p>6. Države članice osiguravaju da neovisna nacionalna regulatorna tijela imaju zasebne godišnje proračune. Proračuni su dovoljno detaljni te se objavljuju. Države članice osiguravaju i da nacionalna regulatorna tijela imaju primjerene financijske i ljudske resurse kako bi mogla izvršavati dodijeljene zadaće i aktivno sudjelovati u ERGA-u i pridonijeti mu.</p> <p>7. Države članice osiguravaju da na nacionalnoj razini postoje učinkoviti mehanizmi u skladu s kojima svaki korisnik ili pružatelj medijskih usluga ili platforme za razmjenu video sadržaja na kojeg utječe odluka nacionalnog regulatornog tijela ima pravo žaliti se protiv odluke žalbenom tijelu. Žalbeno tijelo neovisno je o strankama u žalbenom postupku.</p>

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>To žalbeno tijelo, koje bi trebalo biti sud, primjereno je stručno da može učinkovito izvršavati svoje zadaće. Države članice osiguravaju da se primjereno uzima u obzir osnovanost predmeta i da postoji učinkovit žalbeni mehanizam.</p> <p>Do rješenja žalbe primjenjuje se odluka nacionalnog regulatornog tijela, osim ako su odobrene privremene mjere u skladu s nacionalnim pravom.”;</p>	<p>To žalbeno tijelo, koje bi trebalo biti sud, primjereno je stručno da može učinkovito izvršavati svoje zadaće. Države članice osiguravaju da se primjereno uzima u obzir osnovanost predmeta i da postoji učinkovit žalbeni mehanizam.</p> <p>Do rješenja žalbe primjenjuje se odluka nacionalnog regulatornog tijela, osim ako su odobrene privremene mjere u skladu s nacionalnim pravom.”;</p> <p>8. Neovisnost nacionalnih regulatornih tijela, posebice u vezi s prvom rečenicom stavka 2., nadzire i ocjenjuje, u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (d) Uredbe Vijeća (EZ) br. 168/2007 od 15. veljače 2007., Agencija Europske unije za temeljna prava, na zahtjev Komisije. U okviru te analize, koja se provodi svake dvije godine, ispituju se načini funkcioniranja i aktivnosti nacionalnih regulatornih tijela, uz suradnju zainteresiranih strana u najširem rasponu. Agencija Europske unije za temeljna prava zasniva svoju analizu na kriterijima koje utvrđuje po završetku javnog savjetovanja. Rezultati analize se objavljuju.”</p>

Obrazloženje

Stavak 6.: proračuni koji se objavljuju moraju sadržavati dovoljno obuhvatne i detaljne podatke koji ispravno odražavaju strukturu prihoda i rashoda neovisnog nacionalnog regulatornog tijela. Dovoljno detaljan proračun može jamčiti da neovisno nacionalno regulatorno tijelo zadovoljava zahtjeve u pogledu transparentnosti.

Novi stavak 8.: odredbe članka 30. koje se odnose na organizaciju i financiranje nacionalnih regulatornih tijela predstavljaju važna jamstva njihove neovisnosti. Međutim, ostvarivanje kriterija definiranih prvom rečenicom stavka 2. članka 30. povezano je isključivo sa stvarnim aktivnostima, odlukama i transparentnim funkcioniranjem regulatornih tijela. U tom bi kontekstu trebalo na razini Unije uspostaviti sustav za nadzor koji bi analizirao ne samo načine funkcioniranja regulatornih tijela i zakonodavni okvir koji se na njih primjenjuje već i njihove aktivnosti, a rezultati tih analiza bili bi dostupni javnosti. Na temelju tog ocjenjivanja raspolagalo bi se usporedivim objektivnim podacima o tome u kojoj mjeri različiti zakoni država članica osiguravaju razinu neovisnosti potrebnu da bi se zajamčili pluralizam medija, kulturna raznolikost, zaštita potrošača, unutarnje tržište i provedba poštenog tržišnog natjecanja, navedeni u stavku 2.

Priroda i razmjeri ocjenjivanja zahtijevaju da se, pri njihovoj izradi, uzmu u obzir znanje, iskustva i stajališta što šireg raspona aktera iz redova javnih vlasti, medijskog tržišta, civilnog društva i sveučilišne zajednice.

Rezultati tog nadzora nemaju izravne pravne posljedice. Ipak, rezultati tih kontrola mogli bi Komisiji pružiti informacije koje mogu ukazati na moguće propuste u prijenosu članka 30. i tako poslužiti kao temelj za postupke u slučaju povrede.

Amandman 15.

Članak 1. točka 22.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>(22) umeće se sljedeći članak 30.a:</p> <p style="text-align: center;">„Članak 30.a</p> <p>1. Ovime se osniva Skupina europskih regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA).</p> <p>2. Ona je sastavljena od nacionalnih neovisnih regulatornih tijela u području audiovizualnih medijskih usluga. Zastupaju ju čelnici ili imenovani predstavnici nacionalnih regulatornih tijela na visokoj razini koji snose glavnu odgovornost za nadziranje audiovizualnih medijskih usluga ili, ako nema nacionalnog regulatornog tijela, drugi predstavnici izabrani u okviru njihovih postupaka. Predstavnik Komisije sudjeluje na sastancima skupine.</p> <p>3. ERGA obavlja sljedeće zadaće:</p> <p>(a) savjetuje Komisiju i pomaže joj u radu kako bi se osigurala usklađena provedba regulatornog okvira za audiovizualne medijske usluge u svim državama članicama;</p> <p>(b) savjetuje Komisiju i pomaže joj u pogledu svakog pitanja povezanog s audiovizualnim medijskim uslugama u okviru nadležnosti Komisije. Ako je to opravdano radi savjetovanja Komisije o određenim pitanjima, skupina se može savjetovati sa sudionicima na tržištu, potrošačima i krajnjim korisnicima u cilju prikupljanja potrebnih informacija;</p> <p>(c) osigurava razmjenu iskustva i dobre prakse u pogledu primjene regulatornog okvira za audiovizualne medijske usluge;</p> <p>(d) surađuje sa svojim članovima i pruža im informacije potrebne za primjenu ove Direktive, posebno u pogledu njezinih članaka 3. i 4.;</p> <p>(e) daje mišljenja, na zahtjev Komisije, o pitanjima predviđenima u članku 2. stavku 5.b, članku 6.a stavku 3., članku 9. stavku 2., članku 9. stavku 4. i o svakom pitanju povezanom s audiovizualnim medijskim uslugama, posebno o zaštiti maloljetnika i poticanju mržnje.</p>	<p>(22) umeće se sljedeći članak 30.a:</p> <p style="text-align: center;">„Članak 30.a</p> <p>1. Ovime se osniva Skupina europskih regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA).</p> <p>2. Ona je sastavljena od nacionalnih neovisnih regulatornih tijela u području audiovizualnih medijskih usluga. Zastupaju ju čelnici ili imenovani predstavnici nacionalnih regulatornih tijela na visokoj razini koji snose glavnu odgovornost za nadziranje audiovizualnih medijskih usluga ili, ako nema nacionalnog regulatornog tijela, drugi predstavnici izabrani u okviru njihovih postupaka. Predstavnik Komisije sudjeluje na sastancima skupine.</p> <p>3. ERGA obavlja sljedeće zadaće:</p> <p>(a) savjetuje Komisiju i pomaže joj u radu kako bi se osigurala usklađena provedba regulatornog okvira za audiovizualne medijske usluge u svim državama članicama;</p> <p>(b) savjetuje Komisiju i pomaže joj u pogledu svakog pitanja povezanog s audiovizualnim medijskim uslugama u okviru nadležnosti Komisije. Ako je to opravdano radi savjetovanja Komisije o određenim pitanjima, skupina se može savjetovati sa sudionicima na tržištu, potrošačima i krajnjim korisnicima u cilju prikupljanja potrebnih informacija;</p> <p>(c) osigurava razmjenu iskustva i dobre prakse u pogledu primjene regulatornog okvira za audiovizualne medijske usluge;</p> <p>(d) surađuje sa svojim članovima i pruža im informacije potrebne za primjenu ove Direktive, posebno u pogledu njezinih članaka 3. i 4.;</p> <p>(e) daje mišljenja, na zahtjev Komisije, o pitanjima predviđenima u članku 2. stavku 5.b, članku 6.a stavku 3., članku 9. stavku 2., članku 9. stavku 4. i o svakom pitanju povezanom s audiovizualnim medijskim uslugama, posebno o zaštiti maloljetnika i poticanju mržnje.</p>

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
4. Komisija ima ovlasti donijeti, s pomoću provedbenih akata, pravilnik ERGA-a.”;	<p><i>(f) osigurava razmjenu iskustava i najboljih praksi na području razvoja medijske pismenosti, posebno u pogledu aktivnosti potpore, istraživanja, osvještavanja, koordinacije i ocjenjivanja neovisnih nacionalnih regulatornih tijela, te na području suradnje između nacionalnih regulatornih tijela, pružatelja medijskih usluga i obrazovnih ustanova.</i></p> <p>4. Komisija ima ovlasti donijeti, s pomoću provedbenih akata, pravilnik ERGA-a.”;</p>

Obrazloženje

Određivanje cilja koji se odnosi na razvoj medijske pismenosti nužno je za postizanje regulatornih ciljeva Direktive, odnosno za uvođenje propisa kojima se može odgovoriti na izazove digitalnog medijskog sustava. Pojedine države članice ostvarile su znatan napredak u razvoju medijske pismenosti. Širenje rezultata učinkovito promiče razvijanje korištenih instrumenata i metoda, kao i elaboraciju rješenja na europskoj razini.

U više država članica regulatorna tijela za medije imaju važnu ulogu u razvoju medijske pismenosti: među ostalim sudjeluju u istraživanjima koja služe kao osnova za taj razvoj, pružaju financijsku potporu programima kojima se nastoji unaprijediti medijska pismenost te uz pomoć informativnih kampanja doprinose podizanju razine medijske pismenosti. Povrh toga, mogu preuzeti ključnu ulogu u koordinaciji između aktera i određenih sektora, kao i u mjerenju i ocjenjivanju postignutih rezultata. Razmjena iskustava i dobrih praksi može obogatiti zrelost i učinkovitost djelovanja regulatornih tijela za medije na području razvoja medijskih vještina.

Razvoj medijske pismenosti zajednička je odgovornost koju dijele nacionalna neovisna regulatorna tijela, pružatelji medijskih usluga i obrazovne ustanove. Direktivom se mora poticati ta suradnja u okvirima njezinih regulatornih nadležnosti.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

Opće napomene

1. izražava zadovoljstvo zbog revizije Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama, kao i činjenice da Europska komisija smatra zanimljivima nekoliko prijedloga iz mišljenja o toj temi koje je Odbor regija usvojio 2015. godine;
2. pozdravlja izmjenu u vezi s izuzećima u pogledu načela države podrijetla koja u okviru jasnijih i jednostavnijih postupaka omogućuju da se uzmu u obzir interesi države odredišta;
3. međutim, izražava žaljenje zbog toga što se u novoj direktivi ne uzima u obzir regionalna dimenzija na način na koji je to prethodno preporučio Odbor regija, što bi doprinijelo valorizaciji europskih kulturnih identiteta, prekograničnih koprodukcija u okviru Europske unije te lokalnih kreativnih inovacija;
4. uz to insistira na potrebi da se lokalna i regionalna tijela vlasti uključe u provedbu Direktive jer imaju vrlo važnu ulogu na području audiovizualnih usluga. U više država članica neka od tih tijela vlasnici su poduzeća za medijske usluge koja stoga možda ne bi bila uvrštena u kategoriju mikropoduzeća i malih poduzeća;
5. ponovo ističe da neovisnost nacionalnih regulatornih tijela, kako u odnosu na javne vlasti tako i u odnosu na audiovizualne aktere i političke stranke, predstavlja temelj regulative o europskim audiovizualnim medijima koji je svaka država članica dužna osigurati po svaku cijenu te koji čini osnovnu garanciju raznolikosti informacija i pluralističkog medijskog tržišta na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini;

6. izražava zadovoljstvo činjenicom da se polje primjene revidirane direktive proširuje na platforme za razmjenu video sadržaja koje imaju sve važniju uloga među pružateljima audiovizualnih medijskih usluga;
7. izražava zabrinutost zbog činjenice da predloženi propisi koji se tiču pravne nadležnosti za platforme za razmjenu video sadržaja ne pojašnjavaju situacije u kojima pružatelj usluga nije zainteresiran za preseljenje na teritorij Europske unije, ali pruža usluge koje su na raspolaganju europskim građanima;
8. napominje da se redistribucija sadržaja izvan vlastite mreže (usluge temeljene na internet protokolu, OTT), čiji udio na tržištu audiovizualnih medijskih usluga sve više raste, trenutno odvija u nejasnom pravnom okviru te poziva Komisiju da u budućim propisima o medijima i komunikaciji, te posebno prilikom revizije odredbi o elektroničkoj komunikaciji, obrati posebnu pozornost na pojašnjavanje pravne situacije u vezi s tom praksom;
9. želi ponovo skrenuti pozornost Europske komisije na jezične i kulturne manjine koje nailaze na prepreke kada žele pristupiti audiovizualnim medijskim uslugama na svojem jeziku;
10. smatra da je u raznim postupcima ERGA-e potrebno uzeti u obzir regionalnu dimenziju određenih regulatornih pitanja te prihvatiti teritorijalna načela;

Zaštita maloljetnika

11. pozdravlja činjenicu da se u revidiranoj direktivi jača i usklađuje zaštita maloljetnika, u skladu s ranijom preporukom Odbora. I dalje zahtijeva uvođenje poticajnih mjera za promociju sadržaja posebno osmišljenih i prilagođenih djeci, kao i poticanje partnerstva između audiovizualnih operatera i obrazovne zajednice u digitalnom okruženju;

Medijska pismenost

12. podsjeća na važnost koju Odbor pridaje većoj promidžbi sadržaja koji se bave medijskom pismenošću, posebno kad se radi o novim medijima;
13. ističe da je potrebno dodijeliti više resursa razvoju medijske pismenosti kako audiovizualne medijske usluge ne bi nudile samo homogen sadržaj, već kako bi i odražavale strukture i posebnosti regija na gospodarskom, komercijalnom i kulturnom planu;

Sloboda i pluralizam medija

14. zabrinut je zbog činjenice da se u predloženoj uredbi ne spominju transparentnost u pogledu vlasništva nad medijima, koncentracija medija i sukobi interesa, iako ta pitanja imaju velik utjecaj na medijski pluralizam i slobodu medija;

Zaštita potrošača

15. pozdravlja činjenicu da se izmjenom Direktive ublažavaju pravila o trajanju oglašavanja te, točnije, da se njome širi polje primjene propisa na nelinearne audiovizualne medijske usluge;

Promidžba europskih djela

16. slaže se s prijedlogom da mikropoduzeća i mala poduzeća ne budu obvezna davati financijski doprinos proizvodnji europskih djela; ipak skreće pozornost Komisiji da u tu kategoriju ne spadaju brojne lokalne i regionalne televizijske kuće koje svoje programe emitiraju na svojim internetskim stranicama u obliku audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev;
17. pozdravlja činjenicu da se, kad je riječ o uslugama na zahtjev, revidiranom direktivom osiguravaju pravedni uvjeti za europska djela čiji udio u katalogima pružatelja tih usluga mora biti najmanje 20 %;
18. naglašava da u pogledu usluga na zahtjev nije dovoljan zahtjev za udio od najmanje 20 % koji su pružatelji usluga dužni poštovati; potrebno je osigurati da je ta djela lako naći te da su dostupna korisnicima.

Supsidijarnost i proporcionalnost

19. ističe da, iako se čini da je prijedlog u skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti, treba zadržati pristup minimalnog usklađivanja i mehanizme suradnje te stoga predložena pravila o nacionalnim regulatornim tijelima moraju ostaviti dovoljno manevarskog prostora pri donošenju odluka na nacionalnoj i podnacionalnoj razini.

Bruxelles, 7. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

Mišljenje Europskog odbora regija – Akcijski plan za integraciju državljana trećih zemalja

(2017/C 185/08)

Izvjestitelj: Karl VANLOUWE (BE/EA), zastupnik u Flamanskom parlamentu i senator iz Flamanske regije

Referentni dokument: Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Akcijski plan za integraciju državljana trećih zemalja”

COM(2016) 377 završna verzija

PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA

Opći okvir i osnovna načela

1. pozdravlja Akcijski plan Europske komisije za integraciju državljana trećih zemalja⁽¹⁾ s obzirom na sve veću raznolikost europskog društva i nužnost njihove potpune integracije u to društvo; naglašava važnost integracije, dvosmjernog procesa u kojemu sudjeluju i državljani trećih zemalja i društvo zemlje domaćina;
2. smatra da integraciju treba promatrati kao dinamičan, interaktivan i privremen proces kojim se državljanima trećih zemalja omogućava da se potpuno uključe u društvo zemlje domaćina i postanu samostalni; potiče interakciju s društvom zemlje domaćina i sudjelovanje u tom društvu;
3. ističe da je integracija u nadležnosti država članica, što je predviđeno Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU)⁽²⁾ koji također omogućava da se na europskoj razini uvedu mjere za poticanje i podršku aktivnostima država članica usmjerenih na promicanje integracije državljana trećih zemalja koji legalno prebivaju na njihovu teritoriju, ali bez usklađivanja zakona i propisa država članica; poziva na to da se nastavi pratiti primjena načela supsidijarnosti i podsjeća da aktivnosti država članica u tom području moraju biti u skladu s pravnom stečevinom EU-a, uključujući i zajednička temeljna načela za integraciju imigranata u EU;
4. ukazuje na to da se integracijske politike prije svega provode na političkim razinama koje su bliske građanima. Pristup višerazinskog upravljanja stoga je posebno prikladan, naravno s posebnim naglaskom na lokalne i regionalne vlasti, s obzirom na to da se većina izravno suočava s izazovima i mogućnostima integracije;
5. ukazuje u političkoj debati na važnost korištenja ispravne terminologije u vezi s različitim kategorijama pridošlica. Akcijski plan obuhvaća samo pridošlice (migrante, izbjeglice i korisnike supsidijarne zaštite) koji su državljani trećih zemalja i zakonito borave u EU-u. Akcijski plan ne obuhvaća ni državljane država članica EU-a čiji su roditelji ili djedovi i bake državljani treće zemlje ni državljane EU-a koji su iskoristili pravo na slobodno kretanje i članove njihovih obitelji;
6. naglašava da politike integracije nisu izolirane i po definiciji se preklapaju s različitim klasičnim područjima politike kao što su obrazovanje, zapošljavanje, socijalna skrb, javno zdravstvo, stanovanje itd. i da se integracijske politike u idealnom slučaju zato provode horizontalno pri čemu se na svim razinama politika posvećuje pažnja izazovima i mogućnostima integracije;
7. naglašava da je integracija dvosmjernan proces koji obuhvaća i prava i dužnosti te u kojemu svoj dio odgovornosti trebaju preuzeti kako državljani trećih zemalja tako i društvo zemlje domaćina;

⁽¹⁾ COM(2016) 377 završna verzija.

⁽²⁾ Ugovor o funkcioniranju Europske unije, članak 79. stavak 4. UFEU-a.

8. naglašava da je integracija u idealnom slučaju krajnji cilj politike azila i migracija te da se stoga Akcijski plan ne treba promatrati odvojeno od, između ostalog, prijedloga Europske komisije za zajednički europski sustav azila⁽³⁾ i novog partnerskog okvira s trećim zemljama u okviru Europskog migracijskog programa⁽⁴⁾;

9. s obzirom na to da je rad značajan dio društvene integracije državljana trećih zemalja, Odbor upućuje i na „plavu kartu” iz prijedloga Komisije za legalne migracije, u vezi s revizijom Direktive o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja⁽⁵⁾;

Izazovi i mogućnosti u vezi s integracijom

10. slaže se sa zaključkom Komisijine analize da bi izostanak integracije državljana trećih zemalja nanio ogromne gubitke kako njima samima tako i zemlji domaćinu; društveni i ekonomski troškovi tog izostanka mogu uvelike nadmašiti troškove integracijske politike i potencijal koji iz nje proizlazi;

11. uvjeren je da je dobra integracijska politika jedan od glavnih preduvjeta za rješavanje problema relativno loših dostignuća državljana trećih zemalja u pogledu zapošljavanja, obrazovanja, prihoda, stanovanja, zdravlja, građanskog angažmana i socijalne kohezije, što je razvidno iz pokazatelja OECD-a⁽⁶⁾;

12. podržava Komisijin poziv na zauzimanje pristupa zasnovanog na većoj prilagodbi i uvjeren je da integracijska politika treba biti više usmjerena na veliku raznolikost unutar različitih skupina državljana trećih zemalja i na njihove različite potrebe. Dobra integracijska politika temelji se na prilagodbi i ne polazi od ideje da je jedan model dobar za sve. U obzir treba uzeti, pored ostalog, poznavanje jezika, kulturnu pozadinu, razinu obrazovanja, očekivanu duljinu boravka, razloge migracije, vještine, radno iskustvo, moguće traume itd. Lokalne i regionalne vlasti imaju sve potrebne preduvjete da se prilagode velikoj raznolikosti među državljanima trećih zemalja i njihovim posebnim potrebama te mogu osigurati platformu za razmjenu znanja i iskustava u tom području. S tim u vezi Europski odbor regija upućuje na dobre prakse koje su zasnovane na individualnoj perspektivi, a obuhvaćaju programe integracije i građanskog sudjelovanja prilagođene potrebama državljana trećih zemalja;

13. pozdravlja stav Komisije i Europskog parlamenta⁽⁷⁾ da se integracijska politika općenito, a posebno integracija izbjeglica na tržište rada, ne smije provoditi nauštrb drugih ranjivih grupa u zemlji domaćinu;

Stvaranje društva koje se odlikuje kohezijom

14. naglašava da europsko društvo počiva na temeljnim normama i vrijednostima kao što su demokracija, vladavina prava, sloboda izražavanja, sloboda vjeroispovijesti, jednakost između muškaraca i žena, ljudska prava, solidarnost, tolerancija i tako dalje. Pozdravlja činjenicu da se na sastanku Europskog vijeća za opće poslove održanom 24. svibnja 2016. godine u sklopu rasprave o vladavini prava razgovaralo o odnosu između integracije i tih normi i vrijednosti⁽⁸⁾ te poziva buduća predsjedništva EU-a (malteško i estonsko) da nastave taj dijalog kako bi kod država članica, institucija EU-a, lokalnih i regionalnih vlasti i civilnog društva razvile bolje razumijevanje u pogledu zaštite tih normi i vrijednosti te načina na koje one mogu postati element integracije;

15. uvjeren je da su za uspješnu integraciju ključni razumijevanje i prihvaćanje tih europskih normi i vrijednosti, kako od strane državljana trećih zemalja tako i od strane društva zemlje domaćina. To se uklapa u ideju da bi integracijska politika trebala obuhvaćati i uključivanje u građanstvo i izgradnju zajednice te da su u tu svrhu potrebni odgovarajući instrumenti za poticanje uzajamnog razumijevanja koje treba osmisliti i podupirati na različitim razinama, uz odgovarajuću podršku europske razine; oni trebaju uključivati i građansko obrazovanje putem tradicionalnih tečajeva, ali i inovativnih oblika učenja;

⁽³⁾ COM(2016) 272 završna verzija; COM(2016) 270 završna verzija; i COM(2016) 271 završna verzija.

⁽⁴⁾ COM(2016) 385 završna verzija.

⁽⁵⁾ COM(2016) 378 završna verzija.

⁽⁶⁾ *Indicators of immigrant integration 2015* („Pokazatelji integracije imigranata 2015.”), OECD (2015.).

⁽⁷⁾ Integracija izbjeglica je hitno potrebna, ali ne na štetu ranjivih skupina u društvu, priopćenje za tisak Europskog parlamenta, ref.: 20160530STO29645 (2016).

⁽⁸⁾ Neslužbeni dokument predsjedništva upućen Vijeću (Opći poslovi) 24. svibnja 2016. – Dijalog o vladavini prava (13. svibnja 2016.).

16. ističe potrebu razrade mehanizama za jačanje solidarnosti i suradnje među svim europskim regijama s jedne strane te za jačanje suradnje između različitih uprava i specijaliziranih aktera s druge strane. Osvještavanje vlada država članica, u čijoj su nadležnosti pitanja povezana s azilom, predstavlja izazov od presudne važnosti;

17. s tim u vezi upućuje na dobre prakse građanske integracije u okviru koje se državljanima trećih zemalja nude tečajevi društvene orijentacije kako bi se na interaktivan način upoznali s europskim vrijednostima i normama te s načinom života u društvu zemlje domaćina. Cilj je pružiti im podršku kako bi se oboruzali alatima potrebnima da u potpunosti sudjeluju u društvu;

18. predlaže da se utvrde inicijative raznih država članica u sklopu kojih se od državljana trećih zemalja traži da potpišu izjavu o angažiranosti ili sudjelovanju koja pored ostalog sadrži navode o temeljnim normama i vrijednostima i da se preispita kako te inicijative utječu na društvo o kojemu je riječ te da se rezultati i iskustva s takvim programima dijele kako bi lokalne i regionalne vlasti od njih mogle imati koristi; naglašava da se ne samo državljani trećih zemalja već i lokalno stanovništvo trebaju aktivno obvezati na poštovanje tih temeljnih normi i vrijednosti;

19. ponavlja da je integracija dvosmjernan proces u kojem i zemlja domaćin ima zadatak koji treba ispuniti. S tim u vezi od zemalja domaćina traži da državljanima trećih zemalja omoguće aktivno sudjelovanje u zajednici uklanjanjem prepreka i pružanjem pristupa osnovnim uslugama. One također moraju organizirati integracijski proces na taj način da se državljani trećih zemalja upoznaju s društvom u kojem žive. Pogotovo u slučaju migracija čitavih obitelji zemlja domaćin može odigrati važnu ulogu u procesu integracije. Prva instanca su države članice i lokalne ili regionalne vlasti, a nakon njih važni partneri u integracijskoj politici su nevladine organizacije, civilno društvo, privatni sektor, vjerske zajednice ili zajednice etničkih manjina u zemlji domaćinu;

20. ukazuje također na odgovornost svih tih raznih sudionika u pripremi zemlje domaćina na dolazak državljana trećih zemalja i poticanje prihvaćanja te u tom kontekstu naglašava važnost davanja točnih informacija zemlji domaćinu;

Prioriteti politika za potporu integraciji

Mjere koje treba provesti prije odlaska/dolaska

21. uvjeren je da proces integracije treba, ako je to moguće, početi što prije, čak i dok se državljanin treće zemlje još uvijek nalazi u zemlji podrijetla;

22. ističe da je poznavanje jezika zemlje domaćina ključno za uspješnu integraciju i da učenje novog jezika često zahtijeva dosta vremena. Stoga razne države članice EU-a već organiziraju učenje jezika ili testove prije dolaska državljana trećih zemalja u zemlju domaćina. Na taj će način državljani trećih zemalja boraviti u zemlji domaćinu samo kratko vrijeme, ili uopće neće, bez sposobnosti komuniciranja na lokalnom jeziku, što će olakšati interakciju s lokalnom zajednicom zemlje domaćina. Naravno, takav aranžman nipošto ne smije biti uvjet za pružanje zaštite izbjeglicama ili korisnicima supsidijarne zaštite;

23. naglašava da su informativni razgovori s državljanima trećih zemalja važan alat za razvoj prilagođenog pristupa jer omogućuju bolji uvid u očekivanja državljana trećih zemalja i zemlje domaćina. Te razgovore treba, po mogućnosti, već djelomično obaviti u zemlji podrijetla kako bi se državljani trećih zemalja mogli u potpunosti usredotočiti na stvarni proces integracije čim stignu u zemlju domaćina;

24. naglašava važnost popratnih mjera informiranja zemlje domaćina prije dolaska državljana trećih zemalja, pogotovo u sredinama u koje se preseljavaju izbjeglice;

Obrazovanje

25. pozdravlja usmjerenost Komisije na obrazovanje kao ključan dio uspješne integracijske politike i zahtijeva da se pritom poštuje princip supsidijarnosti;

26. naglašava da bi učenje službenog jezika zemlje domaćina trebalo biti prioritet kako bi državljani trećih zemalja i njihova djeca što prije mogli komunicirati sa zajednicom zemlje domaćina, ostvarivati svoja prava i ispunjavati svoje obveze. Važno je da se obrazovanje prilagodi profilu državljana trećih zemalja i njihovim specifičnim potrebama;

27. ukazuje na dobre prakse koje se primjenjuju u sklopu osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja državljana trećih zemalja koji ne govore jezik zajednice; škole mogu ponuditi obrazovanje prilagođeno državljanima trećih zemalja tako što će za njih učiniti posebne razrede, pružati im dodatnu podršku u običnim razredima, ili koristiti kombinaciju jednog i drugog pristupa⁽⁹⁾;

28. ističe dobre prakse za premošćivanje jezičnih barijera, kao što je korištenje usluga prevoditelja i tumača u nastavi, koji govore jezik državljana trećih zemalja i pomažu nastavnicima i odgajateljima u nastojanjima da imigranti koji još nisu svladali jezik zemlje domaćina aktivno komuniciraju s obrazovnim ustanovama koje pohađaju njihova djeca;

29. pozdravlja prijedlog Komisije za daljnje razmatranje mogućnosti organiziranja građanskog odgoja u srednjoškolskom obrazovanju s obzirom na potrebu da svatko razumije zakone, kulturu, norme, vrijednosti i standarde određenog društva te predlaže da se to napravi i u sklopu obrazovanja odraslih i strukovne izobrazbe;

30. zahtijeva da se dodatna pažnja posveti državljanima trećih zemalja dobne skupine od 16 do 18 godina koji su često pri kraju obveznog školovanja, ali u mnogim slučajevima još ne posjeduju alate neophodne za strukovno osposobljavanje, nastavak školovanja ili sudjelovanje na tržištu rada;

Integracija na tržište rada i pristup strukovnom obrazovanju

31. pozdravlja činjenicu da Komisija u prvi plan stavlja integraciju na tržište rada kao mogućnost da se državljani trećih zemalja afirmiraju i uključe u društvo, s obzirom na izazov koji predstavlja općenito niža stopa zaposlenosti državljana trećih zemalja, posebice žena, u odnosu na stanovništvo rođeno u zemlji domaćinu⁽¹⁰⁾;

32. poziva na uspostavu sustava koji će državljanima trećih zemalja omogućiti da što prije pristupe tržištu rada, možda kroz pripravništvo ili uz pomoć usluga savjetovanja i pravne pomoći. To otvara mogućnost praktične uporabe jezika u kontaktu s kolegama na poslu te mogućnost umrežavanja, što može dovesti do zaposlenja i ostvarivanja vlastitog prihoda;

33. pozdravlja mjere namijenjene državljanima trećih zemalja koji više nisu u školskoj dobi za naknadno stjecanje stručnog obrazovanja i za poboljšanje spremnosti za osposobljavanje, u kontekstu uključivanja u obrazovni sustav i na tržište rada;

34. uvjeren je da ciljana ekonomska migracija radne snage može pomoći svladavanju izazova starenja radne snage, zadovoljavanju potrebe za radnom snagom sa specifičnim vještinama i uklanjanju pritiska na naše sustave socijalne skrbi, ali naglašava da prijam i prateću integraciju izbjeglica i načelo spajanja obitelji prvenstveno treba promatrati kao nešto što je u interesu i društva domaćina i migranata i što se zasniva na temeljnim pravima i međunarodnim obvezama, a ne kao rješenje za probleme našeg tržišta rada;

35. prepoznaje potrebu brze i točne procjene i ocjene vještina i kvalifikacija koje su državljani trećih zemalja stekli tijekom obrazovanja ili osposobljavanja jer je prioritet omogućiti imigrantima sudjelovanje na tržištu rada ili ih uključiti u strukovno obrazovanje. Stoga s nestrpljenjem očekuje izradu prijedloga Komisije u okviru Novog programa vještina za Europu⁽¹¹⁾;

⁽⁹⁾ <http://www.flanderstoday.eu/education/okan-schools-help-youngsters-feel-home-flanders>

⁽¹⁰⁾ Eurostat: *Migrant integration in the EU labour market* („Integracija migranata na tržište rada u EU-u”) (2016.).

⁽¹¹⁾ COM(2016) 381 završna verzija.

36. u vezi s revizijom Direktive o plavoj karti⁽¹²⁾ ističe da je za europska gospodarstva ključno da učinkovito privlače visokokvalificiranu radnu snagu za nepopunjena radna mjesta;

37. pozdravlja organiziranje Trilateralnog socijalnog sastanka na vrhu 16. ožujka 2016. godine na temu izbjegličke krize, ali također poziva na veće sudjelovanje obrazovne zajednice, važnog partnera koji može pomoći u raspravi o integraciji (na tržište rada);

Pristup osnovnim uslugama

38. još jednom naglašava da se mora napraviti jasna razlika između (ekonomskih) migranata i izbjeglica ili korisnika supsidijarne zaštite, posebno u političkoj raspravi o pristupu osnovnim uslugama s obzirom na to da različite ciljne skupine mogu imati različite potrebe, pa je potreban temeljito drugačiji pristup; međutim, ističe da se potreba omogućavanja uspješne integracije tiče svih državljana trećih zemalja koji zakonski borave u EU-u;

39. naglašava da je u nadležnosti država članica da organiziraju svoj sustav socijalne skrbi; prima na znanje političke rasprave u raznim državama članicama u kojima se insistira na načelu osiguranja, što vodi to toga da se i državljanima trećih zemalja postupno daju određena socijalna prava na temelju plaćenih doprinosa;

40. u kontekstu zdravstvene zaštite poziva na stavljanje većeg naglaska na aspekt mentalnog zdravlja koji može biti posebno važan prilikom prihvata i integracije ratnih izbjeglica ili osoba s drugim traumatskim iskustvima, posebno kod djece i mladih;

41. svjestan je da države članice imaju pravo tražiti od migranata koji nemaju pravo na zaštitu u skladu s međunarodnim pravom da sami skrbe za sebe kada stignu u zemlju domaćina i da se ne oslanjaju na sustav socijalne skrbi;

42. naglašava da se dovoljna pažnja mora pokloniti socijalnoj stanogradnji, premda bi stanari – bilo da je riječ o državljanima trećih zemalja ili ne – s vremenom trebali postati samostalni što će im omogućiti da smještaj pronađu na privatnom tržištu;

43. pozdravlja činjenicu da Komisija smatra da se integracijska politika ne smije provoditi nauštrb drugih ranjivih skupina u zemlji domaćinu;

Aktivno sudjelovanje u socijalnom uključivanju

44. pozdravlja činjenicu da Komisija u ovom dijelu Akcijskog plana stavlja naglasak na aktivno građanstvo, odnosno na to da državljani trećih zemalja ne ostanu zauvijek samo pridošlice, nego da što prije postanu dio društva zemlje domaćina, bez obzira na svoje državljanstvo; stoga ne poziva samo na osmišljavanje politike integracije, već i na uključivanje u građanstvo i izgradnju zajednice;

45. slaže se s Komisijom da integraciju ne čini samo učenje jezika i pronalazak posla već i aktivno sudjelovanje u društvu i u civilnom društvu. To je glavni razlog zašto je važno da se integracija državljana trećih zemalja ne sugerira i zahtijeva samo na razini politike, nego da u njoj sudjeluje i civilno društvo;

46. smatra da je, pored formalnog učenja službenih jezika društva zemlje domaćina, za državljane trećih zemalja važna i interakcija s civilnim društvom koja će im pružiti potreban neformalni okvir za korištenje i prakticiranje tih novih jezika te im tako na vrlo praktičan način omogućiti da ih bolje svladaju;

47. slaže se s Komisijom da sudjelovanje državljana trećih zemalja u civilnom društvu zajednice domaćina potiče uzajamno razumijevanje i dijalog, osigurava veću prihvaćenost imigranata u zajednici te suzbija diskriminaciju i rasizam;

48. podržava Komisiju u njezinom pozivu državama članicama da se osigura provedba prava na zaštitu od diskriminacije i rasizma te poziva na aktivnu politiku jednakih mogućnosti i nediskriminacije u cilju jačanja pravednog građanskog društva;

⁽¹²⁾ Vidjeti bilješku 5.

Politički alati za potporu integraciji

Koordinacija politika

49. pozdravlja napore Komisije za unaprjeđivanje postojeće mreže nacionalnih kontaktnih točaka Europske mreže za integraciju sa snažnijom ulogom u razmjeni dobrih praksi, osobito u suradnji s civilnim društvom i lokalnim i regionalnim vlastima;

50. traži od Komisije da Europska mreža za integraciju postane platforma za poticanje i podršku suradnji i suodgovornosti između državne, regionalne i lokalne razine vlasti pri osmišljavanju inicijativa integracijske politike te pri koordinaciji i podjeli ovlasti ⁽¹³⁾;

Financiranje

51. izražava žaljenje – unatoč tomu što priznaje da se ovdje radi o ovlasti država članica – što su države članice u kontekstu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014.–2020. posredstvom svojih nacionalnih programa u okviru Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF) izdvojile manje sredstava premda su se potrebe povećale, posebno s obzirom na aktualnu migracijsku, azilantsku i humanitarnu krizu;

52. pozdravlja činjenicu da Komisija u nacrtu proračuna za 2017. planira povećati financijsku potporu EU-a državama članicama za integracijske politike u okviru AMIF-a;

53. smatra da treba pronaći sinergije između različitih europskih fondova kojima se može potpomoći integracija. Određene integracijske projekte moguće je provesti uz pomoć, u prvom redu, AMIF-a, ali isto tako i u okviru Fonda za unutarnju sigurnost (ISF), Europskog socijalnog fonda (ESF), Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) i Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) ⁽¹⁴⁾;

54. potiče Europsku komisiju da razmotri uvođenje posebnog tematskog cilja na području integracije u okviru kohezijske politike za razdoblje nakon 2020. kako bi se osigurala učinkovitija i usmjerenija koncentracija sredstava iz ESIF-ova na projekte integracije. Što se tiče programskog razdoblja 2014.–2020., upravljačkim tijelima treba pružiti što jasnije i što detaljnije daljnje smjernice o integracijskim mjerama koje ispunjavaju uvjete za financiranje iz ESIF-ova;

55. poziva da se državama članicama, tijelima lokalne i regionalne vlasti i civilnom društvu osigura što jednostavnije podnošenje prijedloga za nacionalne programe u okviru raznih fondova te stoga pozdravlja prijedlog Komisije o većem korištenju partnerskih mehanizama;

56. poziva na intenzivniju i ciljaniju primjenu Interrega za potporu integracijskim projektima. To bi moglo obuhvaćati prilagođavanje pravila i prioriteta odgovarajućih operativnih programa. Naglašava da europska teritorijalna suradnja poticanjem sinergija i razmjene dobrih praksi može igrati ključnu ulogu u unaprjeđivanju integracijskih politika, osobito na lokalnoj razini;

57. poziva Komisiju da smanji administraciju i birokraciju u nadzornim mehanizmima različitih europskih fondova namijenjenih integracijskim projektima tako da se sva energija država članica i tijela lokalnih i regionalnih vlasti može učinkovito uložiti u integracijske politike na terenu, bez ugrožavanja opravdano strogog nadzora kojim se osigurava učinkovito korištenje javnih sredstava;

58. poziva Komisiju da osigura da se pristup prilagođen integracijskim politikama primjenjuje i na nadzorne mehanizme raznih europskih fondova namijenjenih integracijskim projektima, bez ugrožavanja opravdano strogih provjera kojima se osigurava učinkovito korištenje javnih sredstava;

⁽¹³⁾ Članak 79. stavak 4., UFEU-a.

⁽¹⁴⁾ Sinergije između Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF) i drugih financijskih instrumenata EU-a u vezi s prihvatom i integracijom tražitelja azila i drugih migranata, Europska komisija (2015.).

Uloga tijela lokalnih i regionalnih vlasti

59. ponovno ističe da se stvarna integracija uglavnom provodi na lokalnoj i regionalnoj razini te da se upravo lokalne i regionalne vlasti najizravnije suočavaju s izazovima i mogućnostima integracije;
60. stoga poziva Komisiju da uzme u obzir specifične potrebe tijela lokalnih i regionalnih vlasti i da ih više nego ranije uključi u kreiranje, provedbu i promicanje integracijskih politika na europskoj razini te da im u tome pruži maksimalnu podršku;
61. poziva Komisiju da potiče i financijski podupire države članice i regije u provedbi integracijskih inicijativa, osobito u pogledu obrazovanja i stručnog osposobljavanja, ulaska na tržište rada i nekretnina te da omogućuje razmjenu dobrih praksi već primijenjenih u regijama koje provode mjere integracije kao što je ravnomjerni prihvati;
62. s tim u vezi traži od Komisije da Odbor regija, kao savjetodavno tijelo Europske unije sastavljeno od predstavnika europskih lokalnih i regionalnih vlasti, bude njezin privilegirani partner, ali i da potiče druge oblike suradnje s lokalnim i regionalnim vlastima, njihovim udrugama i drugim partnerstvima, mrežama i platformama (kao što su Euro-mediteranska skupština lokalnih i regionalnih vlasti, Konferencija regionalnih i lokalnih vlasti za Istočno partnerstvo, Zajednički savjetodavni odbori, radne skupine, Konferencija rubnih i pomorskih regija, Vijeće europskih općina i regija i sl.) kako bi se postiglo što veće sudjelovanje lokalnih i regionalnih vlasti;
63. poziva Komisiju da aktivno uključi Odbor regija u potporu i razmjenu dobrih praksi – usmjerenu na lokalne i regionalne vlasti – posebno u vezi s integracijskim politikama prije polaska ili dolaska i integracijskim politikama u vezi s obrazovanjem, zapošljavanjem i strukovnim osposobljavanjem, pristupom osnovnim uslugama te aktivnim sudjelovanjem u socijalnom uključivanju; s tim u vezi upućuje na komparativnu studiju Odbora regija o integraciji⁽¹⁵⁾;
64. poziva Komisiju da nastavi ostvarivati napredak u pogledu maloljetnika bez pratnje u migracijskom procesu, što je u nadležnosti određenih regija, te je poziva da među državama članicama promiče raspodjelu opterećenja i odgovornosti između europske, nacionalne i regionalne razine. Stoga s nestrpljenjem očekujemo Komisijinu novu sveobuhvatnu strategiju koja će se provoditi kao nastavak Akcijskog plana za maloljetnike bez pratnje (2010.–2014.) kako bi se u obzir uzeo problem djece koja se vode kao nestala i djece bez pratnje;
65. pozdravlja eksplicitno upućivanje Komisije na mrežu SHARE i njezin projekt „Share City Curriculum”⁽¹⁶⁾, koji lokalnim i regionalnim vlastima omogućuje pristup nizu instrumenata za pomoć zajednicama domaćinima u provedbi mjera koje se primjenjuju u slučaju preseljenja izbjeglica;
66. poziva Komisiju da aktivno uključi Odbor regija u novu Europsku mrežu za integraciju, Europski migracijski forum i partnerstvo za integraciju državljana trećih zemalja u okviru Plana EU-a za gradove⁽¹⁷⁾ te u procjenu i praćenje tzv. pokazatelja integracije.

Bruxelles, 8. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

⁽¹⁵⁾ Regulatorni okvir za zapošljavanje i financiranje politika migracije i integracije u EU-u, Europska unija (2016.).

⁽¹⁶⁾ <http://resettlement.eu/sites/icmc.ttp.eu/files/Introduction%20City%20Curriculum.pdf>

⁽¹⁷⁾ <http://urbanagendaforthe.eu/partnerships/inclusion-of-migrants-and-refugees/>

III

(Pripremni akti)

ODBOR REGIJA

120. PLENARNO ZASJEDANJE, 7. I 8. PROSINCA 2016.

Mišljenje Europskog odbora regija – EFSU 2.0

(2017/C 185/09)

Glavni izvjestitelj: Wim VAN DE DONK (NL/EPP), kraljevski povjerenik u pokrajini Sjeverni Brabant**Referentni dokument:** Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) br. 1316/2013 i (EU) 2015/1017 u pogledu produljenja trajanja Europskog fonda za strateška ulaganja i uvođenja tehničkih poboljšanja za taj fond i Europski savjetodavni centar za ulaganja

COM(2016) 597 final

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Amandman 1.

COM(2016) 597 final

Nova pozivanja prije uvodne izjave 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p><i>uzimajući u obzir Komisijinu evaluaciju upotrebe jamstva EU-a i funkcioniranja jamstvenog fonda EFSU kao dio zakonodavnog prijedloga za produljenje trajanja EFSU-a,</i></p> <p><i>uzimajući u obzir prvo izvješće Europske investicijske banke (EIB) „Evaluacija funkcioniranja Europskog fonda za strateška ulaganja” objavljeno 6. listopada 2016.,</i></p> <p><i>uzimajući u obzir nezavisnu vanjsku evaluaciju primjene Uredbe o EFSU-u sukladno članku 18. stavku 6. Uredbe (EU) 2015/1017,</i></p> <p><i>uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda EU-a br. 2/2016 „EFSU: rani prijedlog produljenja i proširenja” objavljeno 11. studenog 2016.,</i></p>

Obrazloženje

Potrebno je navesti postupak evaluacije koji se provodi u europskim institucijama i neovisnu evaluaciju primjene Uredbe (EU) 2015/1017.

Navedena pozivanja koja počinju riječima „uzimajući u obzir” trebaju se dodati nakon „uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija”.

Amandman 2.

COM(2016) 597 final

Nova uvodna izjava nakon uvodne izjave 4.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>Člankom 18. stavkom 6. i člankom 18. stavkom 7. Uredbe o EFSU-u predviđa se prijedlog o izmjeni Uredbe o EFSU-a do 5. srpnja 2018. i zahtijeva da taj prijedlog bude utemeljen na neovisnoj evaluaciji o tome „postiže li EFSU svoje ciljeve i je li opravdano zadržati program za potporu ulaganjima”. Ta neovisna evaluacija primjene Uredbe (EU) br. 2015/1017, koju su proveli vanjski stručnjaci, objavljena je tek nakon što je Komisija iznijela svoj prijedlog o produljenju trajanja EFSU-a.</p>

Amandman 3.

COM(2016) 597 final

Uvodna izjava 8.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Produljenim trajanjem EFSU-a trebali bi se riješiti preostali tržišni nedostaci i neoptimalne ulagačke situacije te nastaviti mobilizacija financiranja privatnog sektora u ulaganja koja su ključna za otvaranje radnih mjesta, uključujući zapošljavanje mladih, rast i konkurentnost u Europi u budućnosti uz povećanu dodatnost. U ta su ulaganja uključena ulaganja u području energije, okoliša i klimatske politike, društvenog i ljudskog kapitala te pripadajuće infrastrukture, zdravstva, istraživanja i inovacija, prekograničnog i održivog prometa te digitalne transformacije. Osobito bi se trebao potaknuti doprinos operacija koje podupire EFSU kojim se ostvaruju ambiciozni ciljevi utvrđeni na Pariškoj konferenciji o klimi (COP21). Isto bi se tako trebalo davati sve veću važnost prioritetnim projektima u području energetske međupovezivanja i projektima u području energetske učinkovitosti. Osim toga, potporu EFSU-a autocestama trebalo bi izbjegavati, osim ako je ona potrebna radi potpore privatnim ulaganjima u promet u kohezijskim zemljama ili prekograničnim projektima u području prometa kojima je obuhvaćena barem jedna kohezijska zemlja. Premda su projekti u području poljoprivrede, ribarstva i akvakulture već prihvatljivi, radi jasnoće bi trebalo jasno utvrditi da oni ispunjavaju opće ciljeve prihvatljive za potporu EFSU-a.</p>	<p>Produljenim trajanjem EFSU-a trebali bi se riješiti preostali tržišni nedostaci i neoptimalne ulagačke situacije te nastaviti mobilizacija financiranja privatnog sektora u ulaganja koja su ključna za otvaranje radnih mjesta, uključujući zapošljavanje mladih, rast i konkurentnost u Europi u budućnosti uz povećanu dodatnost. U ta su ulaganja uključena ulaganja u području energije, okoliša i klimatske politike, društvenog i ljudskog kapitala te pripadajuće infrastrukture, zdravstva, istraživanja i inovacija, prekograničnog i održivog prometa te digitalne transformacije. Osobito bi se trebao potaknuti doprinos operacija koje podupire EFSU kojim se ostvaruju ambiciozni ciljevi utvrđeni na Pariškoj konferenciji o klimi (COP21), kao i provedba mjera o kojima je odlučeno na konferenciji COP22, a projekti koji se financiraju iz EFSU-a moraju biti otporni na katastrofe. Isto bi se tako trebalo davati sve veću važnost prioritetnim projektima u području energetske međupovezivanja i projektima u području energetske učinkovitosti. Osim toga, potporu EFSU-a prometnim projektima koji podrazumijevaju visoku razinu ugljika i energiji iz fosilnih goriva trebalo bi izbjegavati, osim ako je ona potrebna radi potpore privatnim ulaganjima u promet u kohezijskim zemljama ili prekograničnim projektima u području prometa. Premda su projekti u području poljoprivrede, ribarstva i akvakulture već prihvatljivi, radi jasnoće bi trebalo jasno utvrditi da oni ispunjavaju opće ciljeve prihvatljive za potporu EFSU-a.</p>

Obrazloženje

Prometni projekti od ključne su važnosti za privlačenje privatnih ulaganja i ne bi ih se smjelo ograničiti samo na kohezijske zemlje. Pored toga, Uredba o EFSU-u trebala bi uzeti u obzir rezultate nedavno održane Konferencije o klimatskim promjenama u Marakešu (COP22).

Amandman 4.

COM(2016) 597 final

Uvodna izjava 11.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Kako bi se povećalo iskorištavanje EFSU-a u manje razvijenim regijama i tranzicijskim regijama, trebalo bi proširiti raspon općih ciljeva prihvatljivih za potporu EFSU-a.	U prvom izvješću Europske investicijske banke (EIB) „Evaluacija funkcioniranja Europskog fonda za strateška ulaganja”, objavljenom 6. listopada 2016., naglašava se potreba za rješavanjem pitanja zemljopisne neravnoteže u raspodjeli potpore EFSU-a uz pomoć mjera kao što su proširenje raspona općih ciljeva prihvatljivih za potporu EFSU-a i jačanje uloge Europskog savjetodavnog centra.

Amandman 5.

COM(2016) 597 final

Uvodna izjava 14.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Kako bi se djelomično financirao doprinos iz općeg proračuna Unije Jamstvenom fondu EU-a za dodatna ulaganja, potreban je prijenos iz raspoložive omotnice Instrumenta za povezivanje Europe (CEF), predviđenog Uredbom (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Nadalje, 1 145 797 000 EUR odobrenih sredstava trebalo bi prenijeti iz financijskih instrumenata CEF-a u bespovratna sredstva CEF-a radi lakšeg spajanja s EFSU-om ili u druge relevantne instrumente, osobito one namijenjene energetskej učinkovitosti.	
⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe, izmjeni Uredbe (EU) br. 913/2010 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 680/2007 i (EZ) br. 67/2010 (SL L 348, 20.12.2013., str. 129.).	

Amandman 6.

COM(2016) 597 final

Uvodna izjava 15.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Na temelju iskustva stečenog iz ulaganja poduprtih EFSU-om, ciljni iznos Jamstvenog fonda trebao bi se povećati na 35 % ukupnih obveza jamstva EU-a, čime bi se osigurala primjerena razina zaštite.	Na temelju iskustva stečenog iz ulaganja poduprtih EFSU-om, ciljni iznos Jamstvenog fonda trebao bi se povećati na 33 % ukupnih obveza jamstva EU-a, čime bi se osigurala primjerena razina zaštite.

Amandman 7.

COM(2016) 597 final

Članak 1.

Nova točka nakon točke (1)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>(2) U članku 5. stavku 1., drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Za posebne aktivnosti EIB-a, kako je utvrđeno u članku 16. Statuta EIB-a i EIB-ovim smjernicama za politiku kreditnog rizika, koje podupire EFSU, također se smatra da osiguravaju dodatnost pod uvjetom da je javno dokumentirano da rješavaju pitanja tržišnih nedostataka ili neoptimalnih ulagačkih situacija te da ih se bez potpore EFSU-a nije moglo provesti u istom razdoblju u okviru EIB-a, EIF-a ili postojećih financijskih instrumenata Unije.”</p>

Obrazloženje

Operacija s profilom višeg rizika nije jedini kriterij za dodatnost. Osim toga, posebne aktivnosti EIB-a koje podupire EFSU trebale bi podlijegati obvezama transparentnosti i dokumentiranja.

Amandman 8.

COM(2016) 597 final

Članak 1.

Izmijeniti točku (2)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>U članku 5. stavku 1., treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Radi boljeg rješavanja tržišnih nedostataka ili neoptimalnih ulagačkih situacija, posebne aktivnosti EIB-a koje podupire EFSU u pravilu imaju značajke kao što su podređenost, sudjelovanje u instrumentima za podjelu rizika, prekogranične karakteristike, izloženost posebnim rizicima ili ostali utvrdivi aspekti kako su podrobnije opisani u Prilogu II.</p> <p>Projekti EIB-a čiji je rizik niži od minimalnog rizika prema posebnim aktivnostima EIB-a također mogu primati potporu EFSU-a ako je potrebna upotreba jamstva EU-a da bi se osigurala dodatnost prema definiciji iz prvog podstavka ovog stavka.</p> <p>Smatra se da projekti koje podupire EFSU koji se sastoje od fizičke infrastrukture kojom se povezuju dvije države članice ili više njih ili koji se sastoje od proširenja fizičke infrastrukture ili usluga povezanih s fizičkom infrastrukturom iz jedne države članice u drugu državu članicu ili više njih isto tako osiguravaju dodatnost.”;</p>	<p>U članku 5. stavku 1., treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Radi boljeg rješavanja tržišnih nedostataka ili neoptimalnih ulagačkih situacija te nedostataka na razini javnih vlasti (npr. neoptimalne ulagačke situacije nastale zbog prepreka koje uzrokuju državne granice/propisi), posebne aktivnosti EIB-a koje podupire EFSU u pravilu imaju značajke kao što su podređenost, sudjelovanje u instrumentima za podjelu rizika, prekogranične karakteristike, izloženost posebnim rizicima ili ostali utvrdivi aspekti kako su podrobnije opisani u Prilogu II.</p> <p>Smatra se da projekti prekogranične i međuregionalne suradnje, posebice između funkcionalnih regija, isto tako osiguravaju dodatnost.”;</p>

Obrazloženje

Za projekte prekogranične i međuregionalne suradnje, zbog njihove visoke dodane vrijednosti i neovisno o njihovim značajkama, treba se automatski smatrati da osiguravaju dodatnost. U prvoj godini djelovanja EFSU nije financirao nijedan prekogranični projekt. Važnost funkcionalnih regija očita je.

Amandman 9.

COM(2016) 597 final

Članak 1.

Izmijeniti točku (4) podtočku (d)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>u stavku 12. druga rečenica drugog podstavka zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Odluke kojima se odobrava upotreba jamstva EU-a javne su i dostupne, a sadržavaju obrazloženje odluke, s posebnim naglaskom na usklađenost s kriterijem dodatnosti. Objava ne smije sadržavati osjetljive poslovne informacije. Pri donošenju svoje odluke Odbor za ulaganja koristi se dokumentacijom koju je dostavio EIB.”;</p>	<p>u stavku 12. druga rečenica drugog podstavka zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Odluke kojima se odobrava upotreba jamstva EU-a javne su i dostupne, a sadržavaju obrazloženje odluke, s posebnim naglaskom na usklađenost s kriterijem dodatnosti. Tablica pokazatelja, koja se upotrebljava za procjenu operacija, objavljuje se odmah po potpisivanju operacije u okviru jamstva EU-a, osim osjetljivih poslovnih informacija. Pri donošenju svoje odluke Odbor za ulaganja koristi se dokumentacijom koju je dostavio EIB.”;</p>

Obrazloženje

Ova je izmjena u skladu s uvodnom izjavom 18. zakonodavnog prijedloga.

Amandman 10.

COM(2016) 597 final

Članak 1.

Točka (5) podtočka (b)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>(b) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:</p> <p>„EIB nastoji da najmanje 40 % financiranja EFSU-a u okviru dijela za infrastrukturu i inovacije bude namijenjeno projektima sa sastavnicama koje doprinose borbi protiv klimatskih promjena, u skladu s obvezama preuzetima na konferenciji COP21. Upravljački odbor u tu svrhu osigurava detaljne smjernice.”;</p>	<p>(b) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:</p> <p>„EIB nastoji da najmanje 40 % financiranja EFSU-a u okviru dijela za infrastrukturu i inovacije bude namijenjeno projektima sa sastavnicama koje doprinose borbi protiv klimatskih promjena, u skladu s obvezama preuzetima na konferenciji COP21, pri čemu cijela financirana infrastruktura treba biti otporna na katastrofe. Upravljački odbor u tu svrhu osigurava detaljne smjernice.”;</p>

Amandman 11.

COM(2016) 597 final

Članak 1.

Izmijeniti točku (8) podtočku (a)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
stavak 5. zamjenjuje se sljedećim: „5. Sredstva Jamstvenog fonda iz stavka 2. upotrebljavaju se da bi se dosegla primjerena razina (ciljni iznos) koja odražava ukupne obveze jamstva EU-a. Ciljni iznos utvrđuje se na 35 % ukupnih obveza jamstva EU.“;	stavak 5. zamjenjuje se sljedećim: „5. Sredstva Jamstvenog fonda iz stavka 2. upotrebljavaju se da bi se dosegla primjerena razina (ciljni iznos) koja odražava ukupne obveze jamstva EU-a. Ciljni iznos utvrđuje se na 33 % ukupnih obveza jamstva EU-a.“;

Obrazloženje

OR izražava žaljenje zbog proturječnosti između jačanja Instrumenta za povezivanje Europe (CEF-a) u sektoru prometa, koji je predložen u popratnom dokumentu Preispitivanja VFO-a sredinom provedbenog razdoblja, te smanjenja proračuna Instrumenta za povezivanje Europe za 500 milijuna EUR, koje je predloženo ovim zakonodavnim prijedlogom. To smanjenje neiskorištenih financijskih sredstava za financijske instrumente u okviru CEF-a jasno pokazuje da projekte CEF-a istiskuju projekti financirani iz EFSU-a. OR se protivi tom smanjenju te predlaže da se ciljni iznos smanji s 35 % na 33 % kako ne bi bilo potrebno smanjiti omotnicu CEF-a za 500 milijuna EUR.

Amandman 12.

COM(2016) 597 final

Članak 1.

Izmijeniti točku (9) podtočku (b)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
stavak 2. mijenja se kako slijedi: i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim: „(c) korištenje lokalnog znanja kako bi se omogućila potpora EFSU-a širom Unije i kadgod je to moguće, pridonosi ciljevima sektorske i zemljopisne diversifikacije EFSU-a iz odjeljka 8. Priloga II. potporom EIB-u pri iniciranju operacija;” ii. točka (e) zamjenjuje se sljedećim: „(e) pružanje proaktivne potpore osnivanju platformi za ulaganja;”	stavak 2. mijenja se kako slijedi: i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim: „(c) korištenje regionalnog i lokalnog znanja kako bi se omogućila potpora EFSU-a širom Unije i kadgod je to moguće, pridonosi ciljevima sektorske i zemljopisne diversifikacije EFSU-a iz odjeljka 8. Priloga II. potporom EIB-u pri iniciranju operacija;” ii. točka (e) zamjenjuje se sljedećim: „(e) pružanje proaktivne potpore osnivanju platformi za ulaganja;”

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>iii. dodaje se sljedeća točka (f):</p> <p>„(f) pružanje savjeta o kombiniranju drugih izvora financiranja Unije (kao što su europski strukturni i investicijski fondovi, Obzor 2020. i Instrument za povezivanje Europe), s EFSU-om.”;</p>	<p>iii. dodaje se sljedeća točka (f):</p> <p>„(f) pružanje savjeta o kombiniranju drugih izvora financiranja Unije (kao što su europski strukturni i investicijski fondovi, Obzor 2020. i Instrument za povezivanje Europe), s EFSU-om kako bi se omogućilo postizanje maksimalne integracije i sinergije ulaganja u cilju zajedničkog planiranja mjera u okviru kohezijske politike.”;</p>

Obrazloženje

Izmjenom se poziva na to da se lokalne i regionalne vlasti više uključe u savjetodavne usluge ESCU-a. U obzir bi se trebalo uzeti i regionalno i lokalno znanje. Sektorsku i zemljopisnu diversifikaciju trebao bi uzeti u obzir Upravljački odbor, a ne ESCU kako je navedeno u odjeljku 8. Priloga II.

Amandman 13.

COM(2016) 597 final

Članak 1.

Izmijeniti točku (9) podtočku (c)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„5. Kako bi se ostvario cilj iz stavka 1. i olakšala potpora savjetovanjem na lokalnoj razini, ESCU će se nastojati služiti stručnim znanjem EIB-a, Komisije, nacionalnih razvojnih banaka ili institucija te upravljačkih tijela europskih strukturnih i investicijskih fondova.”;</p>	<p>stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„5. Kako bi se ostvario cilj iz stavka 1. i olakšala potpora savjetovanjem na regionalnoj i lokalnoj razini, ESCU će se nastojati služiti stručnim znanjem EIB-a, Komisije, nacionalnih razvojnih banaka ili institucija te upravljačkih tijela europskih strukturnih i investicijskih fondova.”;</p>

Obrazloženje

U obzir bi se trebalo uzeti i regionalno i lokalno znanje.

Amandman 14.

COM(2016) 597 final

Članak 1.

Nova točka nakon točke (9) podtočke (d)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>(10) U članku 16. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. EIB, prema potrebi u suradnji s EIF-om, podnosi godišnje izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom odboru regija o EIB-ovim operacijama financiranja i ulaganja obuhvaćenima ovom uredbom. Izvješće se objavljuje i uključuje.”</p>

Obrazloženje

Izmjenom se poziva na to da Odbor regija bude više uključen u nadzor EFSU-a.

Amandman 15.

COM(2016) 597 final

Članak 1.

Novi stavak nakon točke (9) podtočke (d)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p><i>U članku 16. dodati sljedeći novi stavak nakon stavka 6.:</i></p> <p><i>„7. EIB u svrhu izvješćivanja razvija niz pokazatelja rezultata za svaku operaciju kako bi se stvorio pouzdani temelj za analizu dodane vrijednosti financiranja EU-a. Takvu metodologiju odobrava Upravljački odbor.”</i></p>

Obrazloženje

Potrebno je razviti niz pokazatelja kako bi se mogli usporediti različiti nizovi instrumenata u prvoj fazi između ESIF-a i EFSU-a.

Amandman 16.

COM(2016) 597 final

Članak 1.

Izmijeniti točku (10) podtočku (a)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>(a) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„6. Do 30. lipnja 2018. i 30. lipnja 2020. Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće koje sadrži neovisnu evaluaciju o primjeni ove Uredbe.”;</p>	<p>(a) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„6. Do 30. lipnja 2018. i 30. lipnja 2020. Komisija podnosi Europskom parlamentu, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Europskom odboru regija i Europskoj investicijskoj banci izvješće koje sadrži neovisnu evaluaciju o primjeni ove Uredbe.”;</p>

Obrazloženje

Ovom se izmjenom osigurava da se informacije šalju istim relevantnim institucijama kao i Komunikacija „Prema drugoj fazi Europskog fonda za strateška ulaganja” od 14. rujna 2016.

Amandman 17.

COM(2016) 597 final

Članak 1.

Nova točka nakon točke (14)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>(15) Članak 16. stavak 2. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„opis projekata pri kojima se potpora iz drugih izvora financiranja Unije (kao što su ESIF, Obzor 2020. i CEF) kombinira s potporom iz EFSU-a te ukupan iznos doprinosa iz svakog izvora”;</p>

Obrazloženje

Zamjenom članka 16. stavka 2. točke (f) u Uredbi, tekst će biti u skladu s izmjenom članka 14. stavka 2. ove uredbe koju je predložila Europska komisija.

Amandman 18.

COM(2016) 597 final

Članak 2.

Izbrisati članak 2.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Uredba (EU) br. 1316/2013 mijenja se kako slijedi:</p> <p>1. U članku 5. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Financijska omotnica za provedbu CEF-a za razdoblje 2014. – 2020. određuje se u iznosu od 29 992 259 000 EUR u tekućim cijenama. Taj se iznos raspoređuje na sljedeći način:</p> <p>(a) sektor prometa: 23 895 582 000 EUR, od čega se 11 305 500 000 EUR prenosi iz Kohezijskog fonda i troši u skladu s ovom Uredbom isključivo u državama članicama koje ispunjavaju uvjete za financiranje iz Kohezijskog fonda;</p> <p>(b) telekomunikacijski sektor: 1 091 602 000 EUR;</p> <p>(c) energetski sektor: 5 005 075 000 EUR.</p> <p>Ti iznosi ne dovode u pitanje primjenu mehanizma fleksibilnosti predviđenog Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 (*).</p> <p>(*) Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 884.).”.</p>	

Obrazloženje

Vidjeti Amandman 5.: nije potrebno smanjiti omotnicu CEF-a.

Amandman 19.

COM(2016) 597 final, Prilog 1.

Nova točka prije točke (1) podtočke (a):

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>(a) u točki (a) tekst pete alineje zamjenjuje se sljedećim:</p> <p><i>„subjekte javnog sektora (bez obzira na to odnose li se na određeno područje, no isključujući operacije s takvim subjektima koje pojačavaju izravan rizik država članica) i subjekte koji odgovaraju subjektima javnog sektora. Europska grupacija za teritorijalnu suradnju (EGTS), osnovana u skladu s Uredbom (EZ) br. 1082/2006 o EGTS-u (*), smatra se subjektom koji ne pojačava izravan rizik država članica.</i></p> <p>(*) Uredba (EZ) br. 1082/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) (SL L 210, 31.7.2006., str. 19.–24.).”</p>

Obrazloženje

EGTS provodi mjere ili ostvaruje teritorijalnu suradnju, uz financiranje EU-a ili bez njega. Međutim, s obzirom na to da članovi EGTS-a mogu biti nacionalna, regionalna i lokalna tijela ili udruženja takvih tijela, njihov je pristup financijskim instrumentima EIB-a ograničen. Stoga se ne bi trebali smatrati povezanim s izravnim rizikom država članica.

Amandman 20.

COM(2016) 597 final, Prilog 1.

Izmijeniti točku (1) podtočku (a)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>u točki (b), dodaje se drugi podstavak:</p> <p>„Potporu EFSU-a autocestama treba izbjegavati, osim ako je ona potrebna radi potpore privatnim ulaganjima u promet u kohezijskim zemljama ili prekograničnim projektima u području prometa kojima je obuhvaćena barem jedna kohezijska zemlja.”;</p>	<p>u točki (b), dodaje se drugi podstavak:</p> <p>„Potporu EFSU-a autocestama treba izbjegavati, osim ako je ona potrebna radi potpore privatnim ulaganjima u promet u kohezijskim zemljama ili prekograničnim projektima u području prometa.”;</p>

Obrazloženje

Prekogranični projekti u području prometa trebali bi se kao takvi smatrati dodatnima te stoga ne bi smjeli biti ograničeni na uključenost barem jedne kohezijske zemlje.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

1. napominje da lokalna i regionalna tijela vlasti imaju ključnu ulogu u utvrđivanju, planiranju i podržavanju dodatnih ulaganja kojima će se poticati inovacije, rast i radna mjesta na njihovu području;
2. priznaje da je EFSU važan element Plana ulaganja za Europu te stoga pozdravlja načelo predloženog produljenja njegovog trajanja i povećanja njegovog financijskog kapaciteta. Smatra da bi u cilju veće uspješnosti EFSU-a trebalo dodatno pojasniti i osnažiti sinergije s europskom kohezijskom politikom putem europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) Naime, EFSU i ESIF ne bi se trebali natjecati u pogledu sredstava iz proračuna EU-a ili važećih pravila obračunavanja za sufinanciranje na razini država članica;
3. napominje da Europski fond za strateška ulaganja djeluje već godinu dana i da, iako ostvaruje rezultate u pogledu broja i vrijednosti odobrenih projekata, nije geografski ravnomjerno rasprostranjen;
4. pozdravlja mogućnost da na temelju početnog iskustva gradova i regija s EFSU-om predloži zakonodavne izmjene i preporuke o politikama i tako se nadoveže na prvo mišljenje Odbora regija o EFSU-u koje je glavni izvjestitelj Claude Gewerc sastavio u travnju 2015.;
5. podsjeća na to da se člankom 18. stavkom 6. i člankom 18. stavkom 7. Uredbe o EFSU-u predviđa prijedlog o izmjeni Uredbe o EFSU-a do 5. srpnja 2018. i zahtijeva da taj prijedlog bude utemeljen na neovisnoj evaluaciji o tome postiže li EFSU svoje ciljeve i je li opravdano zadržati program za potporu ulaganjima. Ta neovisna evaluacija primjene Uredbe (EU) 2015/1017, koju su proveli vanjski stručnjaci, bila je još u tijeku kada je Komisija objavila svoj prijedlog o produljenju trajanja EFSU-a i predstavljena je tek 14. studenog 2016. Nadalje, primjećuje da je Komisija razmotrila sve tri evaluacije u svojoj Komunikaciji od 29. studenog 2016., u kojoj je potvrdila uspjeh EFSU-a i Europskog savjetodavnog centra za ulaganja. Međutim, žali što prijedlog nije bio popraćen ni procjenom učinka, kako to nalaže Agenda za bolju regulativu (COM(2015)215, 19. svibnja 2015.), niti *ex-ante* evaluacijama za financijske programe predviđenima člancima 30. i 140. Financijske uredbe;
6. imajući u vidu izvješće Revizorskog suda EU-a „EFSU: rani prijedlog za produljenje i proširenje”, a posebno napomene iz točaka 61. i 62., slaže se s time da je potrebno pojasniti primjenu pravila o državnim potporama na projekte za koje se koriste financijska sredstva i iz EFSU-a i iz strukturnih fondova te, radi dosljednosti, zahtijeva da se i za potonje predvidi isključivanje iz državnih potpora;
7. napominje da su Prijedlog uredbe i preispitivanje višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) sredinom provedbenog razdoblja međuovisni i da bi u okviru preispitivanja sredinom provedbenog razdoblja trebalo osigurati financijska sredstva, a da se pritom ne oštete postojeći programi financiranja poput programa Obzor 2020. i Instrumenta za povezivanje Europe; stoga se protivi preraspodjeli proračunskih sredstava iz Instrumenta za povezivanje Europe;
8. skreće pozornost na činjenicu da svrha produljenja trajanja EFSU-a ne smije biti da se u dugom roku zamijene postojeće subvencije EU-a;
9. zadovoljan je što će se veći dio EFSU-a usmjeriti na povećanje pristupa financiranju za MSP-ove te ističe da lokalni projekti manjeg opsega također mogu uživati potporu EFSU-a; u tom je pogledu ključna tehnička pomoć i savjetovanje za lokalna tijela;
10. zadovoljan je što su kriteriji prihvatljivosti za projekte povezane s klimatskim promjenama (COP21), poljoprivredom, ribarstvom i akvakulturom pojačani i pojašnjeni;
11. savjetuje EIB-u da se pri izvješćivanju o regijama poziva na Uredbu o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) ⁽¹⁾. Osim toga, OR odlučno preporučuje da se izvješćivanje o ključnim pokazateljima uspješnosti i ključnim pokazateljima za praćenje raščlani prema korisnicima i prema regijama na razini NUTS II;

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

12. pozdravlja prijedlog da se transparentnost odabira operacija poveća objavljivanjem nepovjerljivih informacija o potpisanim operacijama u tablici pokazatelja; želi dodati da bi se ta mjera trebala primijeniti na dio „infrastruktura i inovacije”, kao i na dio „MSP-ovi”; također poziva Odbor za ulaganja odgovoran za odabir projekata da se s lokalnim i regionalnim vlastima savjetuje o projektima relevantnim za njihove nadležnosti;
13. poziva na to da se Europski odbor regija više uključi u postupak izvješćivanja i nadzora, što će mu omogućiti da izrazi svoje mišljenje i procijeni operacije EFSU-a, aktivnosti ESCU-a i suradnju s lokalnim i regionalnim tijelima;
14. ističe da se EFSU treba promatrati kao instrument za rješavanje određenih oblika tržišnih nedostataka i nedostataka na razini javnih vlasti (npr. neoptimalne ulagačke situacije nastale zbog prepreka koje uzrokuju državne granice/nacionalni propisi); EFSU ne treba promatrati kao instrument za financiranje neodrživih projekata;
15. svjestan je problema povezanih s definicijom dodatnosti te predlaže da se ta definicija pojasni i da se preciznije odredi pojam operacije s profilom visokog rizika kao kriterija za dodatnost;
16. prima na znanje izvješće koje je objavio Europski revizorski sud u kojem se navodi da se dodatnost projekata EFSU-a treba očuvati te stoga ističe da bi cilj EFSU-a trebao biti podržavanje ulaganja koja EIB ne bi mogao provesti bez potpore EFSU-a;
17. naglašava da projekti EFSU-a moraju biti dodatni. U tome bi trebala pomoći objava informacija u tablici pokazatelja po potpisivanju projekata;
18. napominje da bi se trebalo smatrati da prekogranični projekti automatski osiguravaju dodatnost s obzirom na njihovu visoku dodanu vrijednost za Europsku uniju;
19. uviđa važnost kombiniranja EFSU-a s drugim fondovima EU-a kao što su ESIF, Obzor 2020. i CEF te ponavlja da je u tom pogledu važna strateška koordinacija, kao i posebna potpora kojom bi se potakle sinergije među različitim programima; u tom kontekstu nije važno da samo odjeli EU-a, a posebice voditelji različitih programa EK-a, budu upoznati s tom mogućnošću, već i da građanima općenito, a posebice MSP-ovima te lokalnim i regionalnim javnim vlastima u državama članicama, prenesu svijest o važnosti iskorištavanja postojećih sinergija u najvećoj mogućoj mjeri te da ih upute kako to postići;
20. ističe da su lokalnim i regionalnim tijelima vlasti potrebna dodatna pojašnjenja i smjernice o tome kako kombinirati EFSU s drugim fondovima EU-a, osobito u pogledu primjene pravila o državnim potporama i zabrane dvostrukog financiranja;
21. ističe da bi se upotreba EFSU-a i drugih fondova EU-a, uključujući ESIF, trebala usmjeriti prema dodatnim ciljevima;
22. ponovno poziva na to da se ulaganja lokalnih i regionalnih vlasti koja se financiraju sredstvima EFSU-a i EIB-a izuzmu iz izračuna duga i proračunskog deficita država članica Europske unije;
23. uviđa da nacionalne razvojne banke i platforme za ulaganja imaju ključnu ulogu u provedbi EFSU-a, osobito u pogledu suradnje s regionalnim i lokalnim tijelima vlasti;
24. poziva EIB da informacije o projektima EFSU-a pruži na lokalnoj i regionalnoj razini kako bi se lokalna i regionalna tijela vlasti više uključila u uspostavu i promicanje projekata EFSU-a;
25. u svakom slučaju nada se da će se već u idućoj programskoj fazi za razdoblje 2014. – 2020. u okviru kohezijske politike osigurati maksimalna sinergija i funkcionalna integracija sredstava iz EFSU-a, među ostalim i u svrhu toga da se omogući primjerena teritorijalna ravnoteža u korist područja u nepovoljnijem položaju;
26. želi surađivati s Europskom komisijom i EIB-om kako bi se Komunikacija o Planu ulaganja za Europu dodatno poboljšala te stoga pozdravlja pristup „sve na jednom mjestu” (eng. *one-stop-shop*) koji je pokrenut tijekom Europskog tjedna regija i gradova 2016. Iako lokalna i regionalna tijela vlasti imaju ključnu ulogu u uspješnoj provedbi EFSU-a, potrebno je podići razinu osviještenosti;

27. prima na znanje prijedlog da se zemljopisna i sektorska neravnoteža operacija EFSU-a riješi proširivanjem popisa prihvatljivih operacija i jačanjem uloge Europskog savjetodavnog centra za ulaganja. Izgradnja kapaciteta, proaktivno savjetodavno djelovanje i uska suradnja s lokalnim i regionalnim tijelima vlasti u pogledu promicanja i pokretanja projekata ključni su za osiguravanje proporcionalne raspodjele operacija EFSU-a. Pri određivanju mjere u kojoj se potencijalnim korisnicima treba omogućiti pristup potrebno je uzeti u obzir okolnosti na nacionalnoj ili regionalnoj razini kako se ne bi poticala ili dodatno ukorijenila nejednakost;
28. naglašava da se sektorska i zemljopisna ograničenja koja se tiču koncentracije, određena u strateškom usmjerenju EFSU-a nakon početnog razdoblja ulaganja, moraju zadržati samo kao smjernice te nipošto ne smiju biti obvezujuća pri odabiru operacija;
29. traži da se ulaganja EFSU-a u infrastrukturu zasnivaju na načelu otpornosti na katastrofe kako bi se osigurala dugoročna održivost infrastrukture i to da ona ne ugrožava živote građana;
30. napominje da je ovaj zakonodavni prijedlog u skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti.

Bruxelles, 7. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

Mišljenje Europskog odbora regija – Izmjena Direktive o upućivanju radnika

(2017/C 185/10)

Izvjestiteljica: Yoomi RENSTRÖM (SE/PES), članica Vijeća Općine Ovanáker

Referentni dokument: Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga

COM(2016) 128 final

I. PREPORUKE ZA AMANDMANE

Amandman 1.

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 4.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Gotovo dvadeset godina nakon donošenja Direktive o upućivanju radnika potrebno je ocijeniti uspostavlja li se njome prava ravnoteža između potrebe za promicanjem slobode pružanja usluga i potrebe zaštite prava upućenih radnika.</p>	<p>Gotovo dvadeset godina nakon donošenja Direktive o upućivanju radnika potrebno je ocijeniti uspostavlja li se njome prava ravnoteža između potrebe za promicanjem slobode pružanja usluga i potrebe zaštite prava upućenih radnika. Upućivanje radnika ni u kojem slučaju ne smije staviti upućene radnike u nepovoljniji položaj.</p>

Amandman 2.
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 8.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>S obzirom na dugo trajanje određenih upućivanja, u slučaju upućivanja koja traju dulje od 24 mjeseca nužno je osigurati da se država članica domaćin smatra državom u kojoj se posao obavlja. U skladu s načelima iz Uredbe Rim I., zakon države članice domaćina primjenjuje se na ugovor o radu takvih upućenih radnika ako stranke nisu odabrale drugi zakon. Ako je odabran drugi zakon, slijedom toga zaposleniku se ne može uskratiti zaštita koja mu je osigurana odredbama od kojih nije moguće dogovorno odstupiti prema zakonu države članice domaćina. To bi se trebalo primjenjivati od početka upućivanja, svaki put kada je predviđeno da ono traje dulje od 24 mjeseca, te od prvog dana nakon isteka ta 24 mjeseca kada upućivanje u stvarnosti premašuje to vremensko razdoblje. Tim propisom ne utječe se na pravo poduzeća koja upućuju radnike na državno područje druge države članice da se pozovu na pravo pružanja usluga i ako upućivanje premašuje 24 mjeseca. Time se želi stvoriti pravna sigurnost u primjeni Uredbe Rim I. u određenoj situaciji, a da se pritom ta Uredba ni na koji način ne mijenja. Zaposlenik će posebno uživati zaštitu i pogodnosti u skladu s Uredbom Rim I.</p>	<p>S obzirom na dugo trajanje određenih upućivanja, u slučaju upućivanja koja traju dulje od 12 mjeseci nužno je osigurati da se na radni odnos primjenjuje zakon države članice domaćina. U skladu s načelima iz Uredbe Rim I., primjenjuje se taj zakon, osim ako stranke nisu odabrale drugi zakon. Ako je odabran drugi zakon, slijedom toga zaposleniku se ne može uskratiti zaštita koja mu je osigurana odredbama od kojih nije moguće dogovorno odstupiti prema zakonu države članice domaćina. To bi se trebalo primjenjivati od početka upućivanja, svaki put kada je predviđeno da ono traje dulje od 12 mjeseci, te od prvog dana nakon isteka tih 12 mjeseci kada upućivanje u stvarnosti premašuje to vremensko razdoblje. Tim propisom ne utječe se na pravo poduzeća koja upućuju radnike na državno područje druge države članice da se pozovu na pravo pružanja usluga i ako upućivanje premašuje 12 mjeseci.</p>

Obrazloženje

Rok od kojeg se prema prijedlogu Komisije na radni odnos u slučaju upućivanja u potpunosti moraju početi primjenjivati propisi zemlje domaćina odgovara roku predviđenom u članku 12. Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Prema tom članku primjenjuje se pravo zemlje domaćina ako se polazi od pretpostavke da će upućivanje radnika trajati 24 mjeseca.

Glavni cilj Uredbe (EZ) br. 883/2004 jest raspodjela odgovornosti između država članica u pogledu prava građana EU-a na povlastice u skladu sa sustavom socijalne sigurnosti određene države članice. Direktiva o upućivanju usmjerena je na zaštitu upućenih radnika i poticanje slobodnog kretanja usluga. OR smatra kako nije nužno da se rokovi propisani tim dvama pravnim aktima po svaku cijenu usklade samo zato što se odnose na situacije u kojima građani EU-a privremeno borave i rade u određenoj državi članici.

Prema mišljenju OR-a, rok od kojeg se na ugovor o radu u slučaju upućivanja u potpunosti moraju početi primjenjivati propisi zemlje domaćina mora se skratiti. Odbor smatra da predviđeno odnosno stvarno upućivanje u trajanju od 12 mjeseci predstavlja primjereni rok nakon kojeg se može smatrati da postoji odgovarajuća povezanost upućenog radnika sa zemljom domaćinom te nakon kojeg se na radni odnos u potpunosti primjenjuju propisi te zemlje.

Prema mišljenju OR-a, pitanje koje se nacionalno pravo primjenjuje na upućene radnike trebalo bi sveobuhvatno regulirati Direktivom o upućivanju, a ne primjenom Uredbe Rim I.

Amandman 3.
Prijedlog direktive

Uvodna izjava 12.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Utvrđivanje pravila o primicima od rada u nadležnosti je država članica u skladu s njihovim zakonima i praksom. No nacionalni propisi o primicima od rada koji se primjenjuju na upućene radnike moraju biti opravdani potrebom zaštite upućenih radnika te se njima ne smije nesrazmjerno ograničiti prekogranično pružanje usluga.</p>	<p>Ovom se direktivom ne zadire u nadležnost država članica da utvrđuju pravila o primicima od rada u skladu sa svojim zakonima i praksom. No primjena nacionalnih propisa o primicima od rada na upućene radnike mora biti opravdana potrebom zaštite upućenih radnika te se njome ne smije nesrazmjerno ograničiti prekogranično pružanje usluga.</p>

Obrazloženje

Direktiva o upućivanju sama po sebi ne utječe na isključivu nadležnost država članica da utvrđuju pravila o primicima od rada. Svaka država članica sama odlučuje – u skladu sa svojim modelom tržišta rada – o primicima od rada na nacionalnoj razini. Direktivom o upućivanju propisuje se samo to da se određena razina primitaka od rada (koja se utvrđuje u zemlji upućivanja) primjenjuje i na radnike upućene na državno područje te zemlje.

Uvodna izjava 12. Prijedloga Komisije mogla bi se protumačiti tako da bi sami propisi o primicima od rada usvojeni na nacionalnoj razini mogli podlijevati reviziji na temelju Direktive o upućivanju i odredbi iz ugovorâ o slobodnom kretanju usluga. Trebalo bi jasno istaknuti da se upravo **primjena** nacionalnih propisa o primicima od rada na upućene radnike mora opravdati nužnošću da se upućeni radnici zaštite, pri čemu se prekogranično pružanje usluga ne smije nesrazmjerno ograničavati.

Amandman 4.
Prijedlog direktive

Članak 1. stavak 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Dodaje se sljedeći članak 2.a:</p> <p style="text-align: center;">Članak 2.a</p> <p>Upućivanje koje premašuje dvadeset i četiri mjeseca</p> <p>1. Ako predviđeno ili stvarno trajanje upućivanja premašuje dvadeset i četiri mjeseca, država članica na čije je državno područje radnik upućen smatra se državom u kojoj se obično obavlja posao radnika.</p> <p>2. U svrhu stavka 1., u slučaju zamjene upućenih radnika koji izvršavaju isti posao na istom mjestu, u obzir se uzima ukupno trajanje razdoblja upućivanja radnika, s obzirom na radnike koji su upućeni tijekom stvarnog razdoblja od najmanje šest mjeseci.</p>	<p>Dodaje se sljedeći članak 2.a:</p> <p style="text-align: center;">Članak 2.a</p> <p>Upućivanje koje premašuje dvanaest mjeseci</p> <p>1. Ako predviđeno ili stvarno trajanje upućivanja premašuje dvanaest mjeseci, na ugovor o radu tijekom upućivanja u potpunosti se primjenjuje zakon države članice na čije je državno područje radnik upućen, osim ako poslodavac i radnik nisu odabrali drugi primjenjivi zakon.</p> <p>2. U svrhu stavka 1., u slučaju zamjene upućenih radnika koji izvršavaju isti posao na istom mjestu, u obzir se uzima ukupno trajanje razdoblja upućivanja radnika, s obzirom na radnike koji su upućeni tijekom stvarnog razdoblja od najmanje šest mjeseci.</p> <p>3. Dogovor o drugom primjenjivom zakonu ne smije dovesti do toga da radnik bude lišen zaštite koja mu se pruža odredbama od kojih se, u skladu s pravom koje se primjenjuje prema stavku 1., na temelju tog dogovora ne smije odstupiti.</p>

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	4. U skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I.) primjena stavka 1. ne smije dovesti do diskriminacije upućenog radnika u odnosu na primjenu prava neke druge zemlje na ugovor o radu.

Obrazloženje

Rok od kojeg se prema prijedlogu Komisije na radni odnos u slučaju upućivanja u potpunosti moraju početi primjenjivati propisi zemlje domaćina odgovara roku predviđenom u članku 12. Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Prema toj odredbi primjenjuje se pravo zemlje domaćina ako se polazi od pretpostavke da će upućivanje radnika trajati 24 mjeseca.

Glavni cilj Uredbe (EZ) br. 883/2004 jest raspodjela odgovornosti između država članica u pogledu prava građana EU-a na povlastice u skladu sa sustavom socijalne sigurnosti određene države članice. Direktiva o upućivanju usmjerena je na zaštitu upućenih radnika i poticanje slobodnog kretanja usluga. OR smatra kako nije nužno da se rokovi propisani tim dvama pravnim aktima po svaku cijenu usklade samo zato što se odnose na situacije u kojima građani EU-a privremeno borave i rade u određenoj državi članici.

Prema mišljenju OR-a, rok od kojeg se na ugovor o radu u slučaju upućivanja u potpunosti moraju početi primjenjivati propisi zemlje domaćina mora se skratiti. Odbor smatra da predviđeno odnosno stvarno upućivanje u trajanju od 12 mjeseci predstavlja primjereni rok nakon kojeg se može smatrati da postoji odgovarajuća povezanost upućenog radnika sa zemljom domaćinom te nakon kojeg se na radni odnos u potpunosti primjenjuju propisi te zemlje.

Prijedlog Komisije – s odredbom prema kojoj pravo zemlje domaćina postaje primjenjivo na ugovor o radu samo neizravno i tek posredstvom primjene Uredbe Rim I. – ostavlja nekoliko pitanja bez odgovora. U smislu uvodne izjave 8. Prijedloga Komisije u tekstu Direktive trebalo bi jasno navesti da će dogovori o primjeni prava zemlje koja nije zemlja domaćin i dalje biti dopušteni, u skladu s člankom 8. Uredbe Rim I. Povrh toga treba osigurati da primjena prava zemlje domaćina na ugovor o radu ne dovede do diskriminacije radnika, npr. u vidu smanjene zaštite ili nepovoljnijih uvjeta za radnika prema pravu zemlje domaćina.

OR smatra da bi uvjeti za primjenu prava zemlje domaćina trebali biti navedeni već u samoj Direktivi o upućivanju. Ova izmjena uvjetuje izmjenu uvodne izjave 8.

Amandman 5.

Prijedlog direktive

Članak 1. stavak 2. točka (a)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
„[...] Za potrebe ove Direktive, primici od rada obuhvaćaju sve elemente primitaka od rada koji su propisani kao obvezni prema nacionalnom zakonu, propisu ili administrativnoj odredbi, kolektivnim ugovorima ili rezultatima arbitraže koji su proglašeni univerzalno primjenjivima i/ili, u odsutnosti sustava prema kojem se kolektivni ugovori ili rezultati arbitraže proglašavaju univerzalno primjenjivima, drugim kolektivnim ugovorima ili rezultatima arbitraže u okviru drugog podstavka stavka 8., u državi članici na čije je državno područje radnik upućen.	U kontekstu ove Direktive, primici od rada i doprinosi za socijalno osiguranje definirat će se u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksom države članice na čije je državno područje radnik upućen.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Države članice objavljuju na jedinstvenoj službenoj nacionalnoj internetskoj stranici koja se navodi u članku 5. Direktive 2014/67/EU sastavnice primitaka od rada u skladu s točkom (c)."	Države članice objavljuju na jedinstvenoj službenoj nacionalnoj internetskoj stranici koja se navodi u članku 5. Direktive 2014/67/EU sastavnice primitaka od rada u skladu s točkom (c)."

Obrazloženje

Važno je potvrditi da su primici od rada u nacionalnoj nadležnosti kako bi se spriječilo da Direktiva dovede do toga da Sud EU-a smije preispitivati nacionalne odredbe u vezi s plaćama.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

Napomene OR-a

- OR napominje da se člancima 56. do 62. UFEU-a jamči sloboda prekograničnog pružanja usluga. Unutarnje tržište usluga koje dobro funkcionira ne donosi samo izravne prednosti pružateljima usluga i potrošačima u EU-u, nego predstavlja i važan preduvjet za gospodarski rast, koji bi pak trebao biti od koristi svim građanima EU-a u vidu većeg blagostanja i više razine socijalne zaštite;
- unutarnje tržište usluga koje dobro funkcionira osobito je važno za pružatelje usluga u onim regijama koje izravno graniče s drugim državama članicama;
- bitnim preduvjetom za slobodno kretanje usluga OR smatra to da pružatelj usluga s poslovnim nastanom u jednoj državi članici može pružati usluge u drugim državama članicama po istim uvjetima kao i u državi u kojoj je poslovno nastanjen. Istodobno, jedan od preduvjeta za dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta usluga jest da se tržišno natjecanje – i ono prekogranično – ne zasniva ponajprije na troškovima rada već na čimbenicima poput kvalitete pruženih usluga i učinkovitosti rada pružatelja usluga;
- postojeće razlike između država članica, posebice one u pogledu troškova plaća, znače da upućivanje radnika u okviru slobodnog kretanja usluga eventualno može dovesti do pritiska usmjerenog na snižavanje razine plaća u državi članici u koju se radnik upućuje. Kad tržišno natjecanje u području uvjeta rada i zapošljavanja postane nepošteno, može uzrokovati socijalni damping u državi domaćinu. Taj socijalni damping izaziva pritisak da se snize cijene, što ugrožava poduzeća koja ne pribjegavaju upućivanju;
- OR smatra da uspostavljanje ravnoteže između slobodnog kretanja usluga s jedne strane i zaštite upućenih radnika od dampinga plaća i socijalnog dampinga s druge strane predstavlja preduvjet koji treba ispuniti kako bi funkcioniranje unutarnjeg tržišta prihvatili građani EU-a, a osobito radnici u uslužnim sektorima u kojima dolazi do upućivanja i u kojima će upućivanje i ubuduće biti široko rasprostranjeno. Međutim, naglašava da su za učinkovitu borbu protiv socijalnog dampinga potrebne i mjere kojima se štite samozaposleni, kao i osobe koje svoj posao obavljaju putem digitalnih platformi;
- i ravnoteža interesa, koja bi se trebala postići Direktivom o upućivanju, predstavlja preduvjet za zdravo i pošteno tržišno natjecanje u prekograničnom kontekstu u uslužnom sektoru;
- OR u svjetlu toga može podržati načelo na kojem se temelji Prijedlog Komisije, naime da isti rad na istom mjestu treba biti jednako plaćen;
- OR smatra da nepoznavanje administrativnih uvjeta za zapošljavanje radnika koji se primjenjuju u državi članici domaćinu i poteškoće s kojima se neka poduzeća (posebice MSP-ovi) susreću pri njihovu ispunjavanju mogu spriječiti slobodno pružanje prekograničnih usluga unutar EU-a i ugroziti zaštitu upućenih radnika. Jasni i lako dostupni mehanizmi informiranja i savjetovanja o ovim pitanjima koje bi uspostavile Europska komisija i države članice mogli bi olakšati ovu situaciju;

9. Odbor se slaže se sa stajalištem Komisije da mora postojati rok nakon kojeg se na upućenog radnika u potpunosti primjenjuje pravo zemlje domaćina, ali smatra kako nije nužno da kao temelj za trajanje upućivanja, odnosno rok nakon kojeg se na ugovor u radu u potpunosti primjenjuje pravo zemlje domaćina, po svaku cijenu posluže odredbe iz Uredbe (EZ) br. 883/2004. Po mišljenju OR-a, taj bi rok u Direktivi o upućivanju trebao biti dvanaest mjeseci;
10. pored toga OR smatra da okolnosti pod kojima se na radni odnos u potpunosti primjenjuje pravo zemlje domaćina ne smiju dovesti do toga da uvjeti za upućenog radnika postanu *de facto* nepovoljniji;
11. OR napominje da je prijedlog Komisije da se izraz „minimalne plaće” zamijeni izrazom „primitak od rada” u skladu s presudama Suda EU-a, primjerice s presudom u predmetu *Sähköalojen ammattiliitto ry (C-396/13)*, kao i s načinom na koji je Sud u istom predmetu protumačio izraz „minimalna plaća”;
12. to što se u zemlji domaćinu smiju i trebaju primjenjivati samo propisani sastavni elementi i osnovice za izračun primitka od rada prilikom određivanja plaće u smislu Direktive u određenoj državi članici znači da zemlja domaćin i dalje neće moći tražiti od poslodavca koji upućuje radnike da svojim zaposlenicima isplaćuje primitak od rada koji se može smatrati „normalnim” ili prosječnim primitkom za usporedivi posao u zemlji domaćinu;
13. OR pozdravlja prijedlog da se sastavni elementi primitka od rada za upućene radnike moraju objaviti na nacionalnoj internetskoj stranici koju moraju postaviti države članice sukladno članku 5. provedbene direktive kako bi poboljšale pristup informacijama prije upućivanja;
14. OR općenito smatra kako će prijedlog Komisije da se izraz „minimalne plaće” zamijeni izrazom „primitak od rada” te druge predložene izmjene u tom dijelu osigurati da se Direktivom o upućivanju uspostavi ravnoteža između toga da se pružateljima usluga u EU-u omogućiti da bez nesrazmjernih ograničenja pružaju prekogranične usluge s jedne strane i toga da se osigura zaštita upućenim radnicima i sprečava nepošteno tržišno natjecanje s druge strane;
15. međutim, OR smatra da treba jasno navesti da Direktiva o upućivanju sama po sebi ne utječe na isključivu nadležnost država članica da utvrđuju pravila o primicima od rada u skladu s vlastitim modelom tržišta rada;
16. OR se slaže sa stajalištem Komisije da obveza primjene uvjeta zemlje domaćina u djelatnostima građevinskog sektora navedenima u članku 3. stavku 1. Direktive o upućivanju treba vrijediti za sve gospodarske sektore, neovisno o tome jesu li primici od rada regulirani zakonom, univerzalno primjenjivim kolektivnim ugovorom ili nekim drugim kolektivnim ugovorom, u skladu s člankom 3. stavkom 8. prvom ili drugom alinejom;
17. Odbor upozorava Komisiju na to da upućivanje radnika u okviru kaskadnog podugovaranja dovodi do smanjenja odgovornosti poslodavca i do toga da upućeni radnici ponekad budu prepušteni sami sebi, bez ikakve potpore i pomoći. Europski fond za potporu omogućio bi brzu intervenciju kojom bi se osigurao povratak tih zaposlenika u njihove države porijekla pod najboljim mogućim uvjetima. Među ostalim predlaže stvaranje europskog registra koji bi poduzeća koja upućuju radnike u svim državama članicama obvezao da te radnike prijave najkasnije u trenutku kad započne pružanje usluga;
18. primjećuje da poslodavci vrlo često namjerno podcjenjuju vještine upućenih radnika kako bi opravdali niže plaće. Postoji opasnost da će se i dalje pribjegavati toj praksi kako bi se izbjegla obveza jednakog postupanja u pogledu plaća. Bilo bi uputno da Komisija razmotri mogućnost uvođenja europskog registra zanimanja i stručnih vještina kako bi riješila taj problem te zaštitila interese zaposlenika bez formalnih kvalifikacija;
19. OR napominje da se Direktiva (2008/104/EZ) o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje trebala provesti najkasnije do 5. prosinca 2011. Jedan od ciljeva te direktive jest osigurati zaštitu radnika zaposlenih preko poduzeća za privremeno zapošljavanje, a članak 5. te direktive sadržava među ostalim i načelo jednakog postupanja u pogledu plaća, godišnjeg odmora i radnog vremena.

20. OR se slaže sa stajalištem Komisije da se načelo jednakog postupanja iz Direktive o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje mora obvezatno primjenjivati i u slučajevima kada je poduzeće za privremeno zapošljavanje poslovno nastanjeno u nekoj drugoj državi članici i kada se radi o upućivanju u smislu Direktive o upućivanju.

Supsidijarnost i proporcionalnost

21. OR ističe da je četrnaest nacionalnih parlamenata/parlamentarnih domova u jedanaest država članica (Bugarskoj, Češkoj, Danskoj, Estoniji, Hrvatskoj, Latviji, Litvi, Mađarskoj, Poljskoj, Rumunjskoj i Slovačkoj) nakon provjere primjene načela supsidijarnosti dostavilo obrazložena mišljenja, što znači da je Prijedlog dobio „žuti karton“.

22. OR napominje da se Direktivom o upućivanju uređuje koje uvjete zemlje domaćina u pogledu rada i zapošljavanja pružatelj usluga s poslovnim nastanom u drugoj državi članici mora jamčiti radniku upućenom u zemlju domaćina. Ni Direktivom koja je trenutačno na snazi ni izmijenjenom Direktivom ne nastoje se uskladiti uvjeti država članica.

23. direktive se mogu izmjenjivati samo na razini EU-a. Na temelju odredbi iz ugovorâ o slobodnom, prekograničnom kretanju usluga unutar EU-a te Uredbe Rim I. na razini država članica ne može se propisivati koji se uvjeti radnog prava primjenjuju na upućivanje.

24. OR ističe da Provedbena direktiva, koju su države članice trebale prenijeti u nacionalno zakonodavstvo do 18. lipnja 2016., sadrži alate koji državama članicama omogućuju ograničavanje zlouporabe i socijalnog dampinga izazvanih upućivanjem (tj. prijevare, zaobilaženja pravila i razmjene informacija između država članica). Odbor prima na znanje činjenicu da su izmijenjena Direktiva o upućivanju radnika i Provedbena direktiva pravni instrumenti koji se u velikoj mjeri uzajamno jačaju te stoga s nestrpljenjem iščekuje cjelovitu procjenu učinaka i posljedica primjene Provedbene direktive u državama članicama na upućivanje radnika.

25. Odbor također ističe da i dalje postoje poteškoće s osiguravanjem dosljednosti u provedbi kontrola u vezi s upućenim radnicima u raznim državama članicama jer je u Provedbenoj direktivi predviđena isključivo bilateralna suradnja između država članica. Stoga se slaže s tim da se cilj predložene izmijenjene Direktive – zajednička definicija pravila o upućivanju radnika – može lakše postići na razini EU-a.

26. smatra da je potrebno promicati razmjenu podataka između tijela za prijavu, odnosno ustanova za socijalno osiguranje u državi članici iz koje dolazi upućeni radnik i u državi članici domaćinu, te uvesti obvezu prijave ustanovi socijalnog osiguranja u državi članici domaćinu jer će to biti učinkovite mjere protiv lažnih upućivanja i osnivanja poduzeća u svrhu lažnih upućivanja radnika kao i nepoštenog tržišnog natjecanja na osnovu nižih doprinosa za socijalno osiguranje. Ako se pojavi trend osnivanja poduzeća u svrhu lažnih upućivanja, bit će potrebno razmisliti o uvođenju minimalnog razdoblja tijekom kojeg radnik prije upućivanja mora biti zaposlen u državi članici iz koje dolazi.

Bruxelles, 7. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

Mišljenje Europskog odbora regija – Očuvanje ribolovnih resursa i zaštita morskih ekosustava putem tehničkih mjera

(2017/C 185/11)

Izvjestiteljica: Emily WESTLEY (UK/PES), članica Okružnog vijeća Hastingsa

Referentni dokument: Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o očuvanju ribolovnih resursa i zaštiti morskih ekosustava putem tehničkih mjera, o izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1967/2006, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1224/2009 i uredbi (EU) br. 1343/2011 i (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 894/97, (EZ) br. 850/98, (EZ) br. 2549/2000, (EZ) br. 254/2002, (EZ) br. 812/2004 i (EZ) br. 2187/2005

COM(2016) 134 final

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Amandman 1.

Uvodna izjava

Zabrana određenih destruktivnih ribolovnih alata ili metoda

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(11) Trebalo bi zabraniti određene destruktivne ribolovne alate ili metode u kojima se rabe eksplozivi, otrovi, omamljujuće tvari, električna struja, pneumatski čekići ili drugi udarni instrumenti; povlačne naprave i trgajuće ribolovne alate za skupljanje crvenog koralja ili ostalih vrsta koralja i koraljima sličnih vrsta te određene podvodne puške, osim u konkretnom slučaju povlačne mreže (koče) s električnim impulsima koja se može rabiti u strogo određenim uvjetima.	(11) Trebalo bi zabraniti određene destruktivne ribolovne alate ili metode u kojima se rabe eksplozivi, otrovi, omamljujuće tvari, električna struja, pneumatski čekići ili drugi udarni instrumenti; povlačne naprave i trgajuće ribolovne alate za skupljanje crvenog koralja ili ostalih vrsta koralja i koraljima sličnih vrsta te određene podvodne puške, osim u konkretnom slučaju povlačne mreže (koče) s električnim impulsima koja se može rabiti u strogo određenim uvjetima. Ti bi uvjeti trebali uključivati sustav za praćenje, kontrolu i ocjenjivanje, koji bi se koristio u svrhu provedbe, istraživanja i ocjenjivanja. Trenutne dozvole za povlačne mreže trebalo bi prije obnavljanja, odnosno davanja pozitivne ocjene, podvrgnuti (ponovnoj) znanstvenoj procjeni.

Obrazloženje

Električni impulsi mogu imati smrtonosni učinak na život u moru uključujući nedorasle ribe i neciljane vrste; organizacija MSC (Marine Stewardship Council) odbija ih certificirati zbog „učinka električne energije iz ribolovne opreme na niz okolišnih elemenata uključujući ugrožene i zaštićene vrste (uklj. prečnouste) i bentičke organizme, što također može imati posljedice za ekološko stanje na širem ribolovnom području”; Međunarodno vijeće za istraživanje mora (veljača 2016.) je izjavilo da „postojeći regulatorni okvir nije dovoljan za sprečavanje uvođenja potencijalno opasnih sustava.”

Amandman 2.

Članak 4.

Ciljane vrijednosti

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>1. Tehničke mjere usmjerene su na ostvarivanje sljedećih ciljanih vrijednosti:</p> <p>(a) <i>osiguravanje da ulov morskih vrsta manjih od minimalnih referentnih veličina za očuvanje ne prelazi 5 % po količini u skladu s člankom 2. stavkom 2. i člankom 15. Uredbe (EU) br. 1380/2013;</i></p>	<p>1. Tehničke mjere usmjerene su na ostvarivanje sljedećih ciljanih vrijednosti:</p> <p>(a) <i>osiguravanje da ulov morskih vrsta manjih od minimalnih referentnih veličina za očuvanje ne prelazi ograničenja utvrđena u aktima koje je usvojila Komisija u skladu s člankom 19. stavkom 5. ove Uredbe, a neželjeni ulov treba svesti na najmanju moguću mjeru u skladu s člankom 2. stavkom 5. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1380/2013.</i></p>

Obrazloženje

Osiguravanje da ulov morskih vrsta manjih od minimalnih referentnih veličina za očuvanje ne prelazi 5 % nije realno za flotu kočarica. Osim toga, ovaj propis već odvrća od ribolova nezrele ribe.

Amandman 3.

Članak 6.

Definicije pojmova

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>4. „usmjeren ribolov” znači ribolov određene vrste ili kombinacije vrsta pri kojem ukupan ulov te vrste/tih vrsta čini više od 50 % gospodarske vrijednosti ulova;</p>	<p>4. „usmjeren ribolov” znači ribolov određene vrste ili kombinacije vrsta pri kojem ukupan ulov te vrste/tih vrsta tijekom jednog izlaska u ribolov čini više od 50 % ulova;</p>

Amandman 4.

Članak 6.

Definicije pojmova

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>26. „parangal” znači ribolovni alat sastavljen od glavne uzice (osnova), ponekad velike duljine, na koju se u pravilnim razmacima pričvršćuju udice s mamcem ili bez njega. Glavna uzica (osnova) postavlja se vodoravno ili blizu dna, okomito ili tako da pluta na površini;</p>	<p>26. „parangal” znači ribolovni alat sastavljen od glavne uzice (osnova), promjenjive duljine, na koju se u pravilnim razmacima pričvršćuju udice s mamcem ili bez njega. Glavna uzica (osnova) postavlja se vodoravno ili blizu dna, okomito ili tako da pluta u vodenom stupcu na različitim dubinama ili na površini;</p>

Amandman 5.

Članak 6.

Definicije pojmova

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
30. „vreća (saka)” znači stražnji dio povlačne mreže (koće), koji je valjkastog oblika tj. opseg mu je u svim dijelovima isti, ili stožastog oblika. Sastoji se od jedne ili više ploča (komada mrežnog tega) iste veličine oka mrežnog tega koje su pričvršćene jedna za drugu uzduž njihovih strana u osi povlačne mreže (koće) šavom na koji se može postaviti bočno užje. U regulatorne svrhe, to se smatra kao zadnjih 50 oka mrežnog tega;	30. „vreća (saka)” znači stražnji dio povlačne mreže (koće), koji je valjkastog oblika tj. opseg mu je u svim dijelovima isti, ili stožastog oblika. Sastoji se od jedne ili više ploča (komada mrežnog tega) iste veličine oka mrežnog tega koje su pričvršćene jedna za drugu uzduž njihovih strana u osi povlačne mreže (koće) šavom na koji se može postaviti bočno užje. U regulatorne svrhe, to se smatra kao zadnjih 50 oka mrežnog tega;

Objasnenje

[Napomena: ova promjena ne odražava se u prijevodu na hrvatski.]

Amandman 6.

Članak 6.

Definicije pojmova

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
38. „vrijeme u moru” znači razdoblje od trenutka polaganja mreža u prvi put u vodu do trenutka njihova potpunog izvlačenja na ribarsko plovilo;	38. „vrijeme u moru” znači razdoblje od trenutka polaganja svake od mreža prvi put u vodu do trenutka izvlačenja svake od mreža na ribarsko plovilo;

Objasnenje

Primjenjivo na jednostruke mreže stajačice, zaplećuće mreže ili trostruke mreže stajačice, koje sačinjavaju uzastopno privezane uzice za pecanje povlačenjem udice, kako bi se razjasnilo da vrijeme u moru započinje u trenutku prvog polaganja uzice u more i završava izvlačenjem posljednje uzice.

Amandman 7.

Članak 6.

Definicije pojmova

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
42. „sortiranje po veličini” znači praksa odbacivanja jeftine ribe koja podliježe ograničenjima ulova, premda bi se zakonski mogla iskrcati, radi povećanja ukupne gospodarske ili novčane vrijednosti ribe vraćene u luku.	42. „sortiranje po veličini” znači praksa odbacivanja jeftine ribe koja podliježe ograničenjima ulova, premda bi se zakonski mogla iskrcati, radi povećanja ukupne gospodarske ili novčane vrijednosti ribe vraćene u luku, što se ne odnosi na vrste koje nisu prikladne za prehranu ljudi zbog toga što su bile zgnječene ili natiskane u mreži;

Obrazloženje

Zbog posebnosti primjene povlačne mreže (koće) može se dogoditi da takav ulov bude zgnječen ili natiskan što ga čini neprikladnim za komercijalnu prodaju.

Amandman 8.

Članak 9.

Ograničenja uporabe povlačnih ribolovnih alata

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
1. Niti jedan dio povlačnog ribolovnog alata ne smije biti izrađen od veličine oka mrežnog tega koja je manja od veličine oka mrežnog tega vreće (sake). Ta se odredba ne primjenjuje na mrežne uređaje koji se rabe za pričvršćivanje senzora za praćenje ribolovnih alata.	1. Niti jedan dio povlačnog ribolovnog alata ne smije biti izrađen od veličine oka mrežnog tega koja je manja od veličine oka mrežnog tega vreće (sake). Ta se odredba ne primjenjuje na mrežne uređaje koji se rabe za pričvršćivanje senzora za praćenje ribolovnih alata. <i>Dodatno odstupanje može se odobriti delegiranim aktom donesenim na temelju članka 18. ove uredbe u slučaju da uporaba oka manjih dimenzija od oka mrežnog tega vreće (sake) u drugim dijelovima povlačnog ribolovnog alata pridonosi očuvanju morskih bioloških resursa u barem istoj mjeri kao i sadašnje ribolovne metode.</i>

Obrazloženje

Prednja strana uređaja može biti izrađena od oka većih dimenzija, pod uvjetom da ne utječe na zadržavanje ribe prilikom dosezanja vreće uređaja (sake) i ako pogoduje smanjivanju troškova njegove izrade.

Amandman 9.

Članak 13.

Zaštita osjetljivih staništa, uključujući osjetljive morske ekosustave

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
2. Ako najbolji dostupni znanstveni savjeti preporučuju izmjenu popisa područja u Prilogu II., uključujući dodavanje novih područja, Komisija je ovlaštena donijeti takve izmjene delegiranim aktima u skladu s postupkom utvrđenim u članku 11. stavku 2. i članku 11. stavku 3. Uredbe (EU) br. 1380/2013. Pri donošenju takvih izmjena, Komisija posvećuje posebnu pozornost ublažavanju štetnih učinaka premještanja ribolovne aktivnosti na druga osjetljiva područja.	2. Ako najbolji dostupni znanstveni savjeti preporučuju izmjenu popisa područja u Prilogu II., uključujući dodavanje novih područja, Komisija je ovlaštena donijeti takve izmjene delegiranim aktima u skladu s postupkom utvrđenim u članku 11. stavku 2. i članku 11. stavku 3. Uredbe (EU) br. 1380/2013. Pri donošenju takvih izmjena, Komisija posvećuje posebnu pozornost ublažavanju štetnih učinaka premještanja ribolovne aktivnosti na druga osjetljiva područja, <i>kao i pravilima utvrđenima za pitanja dubokomorskog ribolova.</i>

Obrazloženje

Usklađenost s novim propisima o dubokomorskom ribolovu (Uredba o utvrđivanju posebnih uvjeta za ribolov dubokomorskih stokova u sjeveroistočnom Atlantiku i odredaba za ribolov u međunarodnim vodama sjeveroistočnog Atlantika te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2347/2002).

Amandman 10.

Članak 19.

Regionalne mjere u okviru višegodišnjih planova

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
1. Komisija je ovlaštena uvesti tehničke mjere na regionalnoj razini radi ostvarivanja ciljeva višegodišnjih planova iz članka 9. i 10. Uredbe (EU) br. 1380/2013. Te se mjere uvode delegiranim aktima koji se donose u skladu s člankom 32. ove Uredbe i člankom 18. Uredbe (EU) br. 1380/2013.	1. Komisija je ovlaštena uvesti tehničke mjere na regionalnoj razini radi ostvarivanja ciljeva višegodišnjih planova iz članka 9. i 10. Uredbe (EU) br. 1380/2013. Te se mjere uvode delegiranim aktima koji se donose u skladu s člankom 32. ove Uredbe i člankom 18. Uredbe (EU) br. 1380/2013. Države članice mogu podnijeti zajedničke preporuke bez obzira na višegodišnje planove za relevantna područja.
2	2
3. ...	3
4	4
5	5
6	6

Obrazloženje

Moglo bi se protumačiti da se postojećim tekstom članka 19. Prijedloga uredbe nameće izrada višegodišnjih planova kao uvjet za podnošenje zajedničkih preporuka.

Amandman 11.

Članak 19.

Regionalne mjere u okviru višegodišnjih planova

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6. Komisija može od STECF-a zatražiti procjenu zajedničkih preporuka iz stavka 5.	6. Komisija će od STECF-a zatražiti procjenu zajedničkih preporuka iz stavka 5.

Obrazloženje

Ključni dionici smatraju da je veća uključenost STECF-a od ključnog značaja, a to je i zatraženo već u sklopu političkih saslušanja i rasprava u EP-u i OR-a.

Amandman 12.**Članak 31.***Zaštitne mjere*

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>1. Ako dostupni znanstveni savjeti upućuju na to da je potrebno hitno djelovanje da bi se zaštitile morske vrste, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 32. radi ublažavanja takvih prijetnji. Ti se akti mogu posebno odnositi na ograničenja uporabe ribolovnih alata ili ribolovnih aktivnosti na određenim područjima ili u određenim razdobljima.</p> <p>2. Delegirani akti iz stavka 1. namijenjeni su posebno:</p> <p>(a) rješavanju neočekivanih promjena uzoraka stokova kao rezultat visokih ili niskih razina obnove nedorasle ribe u stok;</p> <p>(b) pružanju zaštite za ribe u mrijestu ili školjke, ako su stokovi na vrlo niskim razinama ili ako drugi okolišni čimbenici ugrožavaju stanje stoka.</p> <p>3. Delegirani akti iz stavka 1. primjenjuju se u razdoblju od najviše tri godine, ne dovodeći u pitanje stavak 6. članka 32.</p>	<p>1. Ako dostupni znanstveni savjeti upućuju na to da je potrebno hitno djelovanje da bi se zaštitile morske vrste, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 32. radi ublažavanja takvih prijetnji, uz prethodnu evaluaciju socijalnih i gospodarskih učinaka predloženih mjera. Ti se akti mogu posebno odnositi na ograničenja uporabe ribolovnih alata ili ribolovnih aktivnosti na određenim područjima ili u određenim razdobljima.</p> <p>2. Delegirani akti iz stavka 1. namijenjeni su posebno:</p> <p>(a) rješavanju neočekivanih promjena uzoraka stokova kao rezultat visokih ili niskih razina obnove nedorasle ribe u stok;</p> <p>(b) pružanju zaštite za ribe u mrijestu ili školjke, ako su stokovi na vrlo niskim razinama ili ako drugi okolišni čimbenici ugrožavaju stanje stoka.</p> <p>3. Delegirani akti iz stavka 1. primjenjuju se u razdoblju od najviše tri godine, ne dovodeći u pitanje stavak 6. članka 32.</p>

Obrazloženje

Cilj ove izmjene je naglasiti da je važno uzeti u obzir socioekonomski učinak prije donošenja odluka.

Amandman 13.**Članak 32.***Delegiranje*

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>2. Ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članka 11., 13., 19., 28. i 31. dodjeljuju se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [—]. Komisija sastavlja izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije završetka petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti automatski se produljuje za razdoblje jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće ne usprotive takvom produljenju najkasnije tri mjeseca prije završetka svakog razdoblja.</p>	<p>2. Ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članka 11., 13., 19. i 28. dodjeljuju se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [—] i na razdoblje od tri godine u slučaju članka 31. Komisija sastavlja izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije završetka petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti automatski se produljuje za razdoblje jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće ne usprotive takvom produljenju najkasnije tri mjeseca prije završetka svakog razdoblja.</p>

Obrazloženje

Člankom 31. Komisiji se dodjeljuju ovlasti za donošenje delegiranih akata koje će se primjenjivati tijekom razdoblja od tri godine. Međutim, čini se da se člankom 32. Komisiji dodjeljuju ovlasti za razdoblje od pet godina.

Amandman 14.**Članak 34.***Preispitivanje i izvješćivanje*

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
1	1
2	2
3	3
	4. Izvješće će se temeljiti na sveobuhvatnoj ocjeni teritorijalnog učinka koju je provela Komisija u svakom morskom bazenu kako bi se ocijenio ekološki i socioekonomski učinak mjera.

Obrazloženje

Sveobuhvatni pregled učinka mjera politike koje proizlaze iz Uredbe u različitim regijama važan je preduvjet za razvoj politika utemeljen na dokazima. Njime bi se omogućila provedba potpunog političkog ciklusa koji obuhvaća uredbu, ocjenu učinka i povratne informacije.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

Opće preporuke

1. smatra da je izrada jasnih i jednostavnih pravila koja su lako razumljiva i primjenjiva za ribare od velike važnosti za uspjeh zajedničke ribarstvene politike; smatra da, s obzirom na broj uredbi koje Prijedlog uredbe o očuvanju ribolovnih resursa i zaštiti morskih ekosustava putem tehničkih mjera (u daljnjem tekstu „Prijedlog”) obuhvaća, Prijedlog predstavlja stvaran korak prema regulatornim pojednostavljenju tehničkih mjera u europskom ribarstvu;
2. pozdravlja zakonodavni pristup usvojen za Prijedlog: osnovna okvirna uredba i pravila regionalizacije u prilogu koja se mogu izmijeniti u sklopu pojednostavljenog i uključivog postupka regionalizacije predviđenog u Prijedlogu uredbe; ovakav pristup omogućava uspostavljanje zajedničkih pravila za sve morske bazene i pruža dovoljno fleksibilnosti za prilagođavanje tehničkih mjera specifičnim potrebama koje se mogu pojaviti na regionalnoj razini;
3. pozdravlja činjenicu da se u Prijedlogu poštuje načelo proporcionalnosti, kako je navedeno u članku 5. stavku 4. Ugovora o Europskoj uniji;
4. poziva zakonodavca da zadrži jednostavan prikaz Prijedloga u svom početnom obliku;
5. poziva zakonodavca da izbjegne usvajanje iznimaka i odstupanja koja bi mogla narušiti postojanje jednakih uvjeta, osim ako postoji posebna potreba na regionalnoj razini;

Komponenta regionalizacije

6. primjećuje da regionalizacija zajedničke ribarstvene politike nudi regijama i državama članicama mogućnost da aktivno upravljaju ribljim stokovima u okviru ciljeva ZRP-a;
7. smatra da mogućnost podnošenja zajedničkih preporuka koje definiraju odgovarajuće tehničke mjere na regionalnoj razini ne bi trebala biti svrha utvrđivanja višegodišnjih planova, no trebala bi biti dostupna svim vrstama ribolova;

8. smatra da regionalizacija predstavlja mogućnost za razvoj fleksibilnog sustava za aktivno upravljanje regionalnim ribarstvom na temelju kvalitativnih i kvantitativnih parametara u skladu s ciljevima utvrđenima u okviru zajedničke ribarstvene politike;
9. poziva Komisiju da u obzir uzme lokalne specifičnosti u pogledu minimalnih referentnih veličina za očuvanje te da dozvoli izmjenu priloga V. do X. po pojednostavljenom postupku i u koordinaciji s lokalnim i regionalnim vlastima;
10. poziva zakonodavca da zajamči usklađenost između tekstova Uredbe o ZRP-u, višegodišnjih planova i sadašnjeg Prijedloga;

Pristup zasnovan na povjerenju i uključivanje svih dionika u reformu

11. smatra da je u sklopu zakonodavstva o ribarstvu EU-a važno usvojiti pristup koji se zasniva na povjerenju; OR primjećuje da je takav pristup izrazito potreban kako bi se izbjeglo daljnje otuđenje ribarske zajednice; tvorcima politika trebali bi imati povjerenja u ribare da će u potpunosti provoditi reformu, a ribari bi trebali imati povjerenja u tvorce politika da ih neće zanemariti. Pristup zasnovan na povjerenju zahtijeva zajedničke napore za koje je potrebno da svi dionici ribolov promatraju ne samo u smislu ribolovnih kapaciteta, ribolovnog napora i kvota, već da u sektor u budućnosti uključe i socijalne elemente, mali utjecaj na okoliš i održivost;
12. poziva zakonodavca da uključi određene poticaje koji ribarima olakšavaju poštovanje pravila; takvi poticaji mogli bi biti gospodarske, socijalne, administrativne ili neke druge prirode i u skladu sa zakonodavstvom Unije, a pod uvjetom da ispunjavanje određene kriterije; poticaji bi se trebali osmisliti u duhu „kulture poštovanja i suradnje” kako je i predviđeno u članku 36. stavku 2. točki (g) Uredbe (EU) br. 1380/2013.;
13. s obzirom na to da distribucija kvota spada u nadležnost država članica, usvajanje odredbi kojima se omogućava da se u sklopu malog ribarstva izravno upravlja kvotama⁽¹⁾ i ulovima mogla bi pružiti priliku za uklanjanje povijesne nepravde nanesene malim i priobalnim ribarima i istodobno im omogućiti da igraju veću ulogu u upravljanju morem te osigurati ravnopravne uvjete s velikim ribarima te ravnotežu između prava i obveza. Davanjem ovlasti malim ribarima da pod strogim nadzorom upravljaju kvotama određenih stokova na temelju određenih ključnih postignuća omogućit će ribarima da se identificiraju kao dionici u upravljanju imovinom (ribama) i imaju poticaj da se dobro brinu o njoj;
14. podržava Europski parlament⁽²⁾ koji poziva Europsku komisiju i države članice EU-a da postupno povećaju kvote određene za male ribare kako bi potakli taj održivi oblik ribolova;
15. takav decentralizirani sustav za upravljanje ribolovnim pravima trebao bi se temeljiti na sljedećim osnovnim načelima:
 1. očuvanju morskih resursa i zaštiti okoliša kao krajnjem uvjetu;
 2. znanstvenom mišljenju i preporukama;
 3. strogom nadzoru i tekućem ocjenjivanju provedbe;
 4. ugrađenoj fleksibilnosti koja bi omogućila modifikacije nakon ocjenjivanja i pilot-faze;
 5. ribolovna prava moraju biti osmišljena kao postotak najvećeg održivog prinosa (MSY) kako bi bila poticaj ribarima da aktivno ostvare povrat ribljih stokova;

Važnost malog ribolova za male europske ribarske zajednice

16. primjećuje da u malim obalnim gradovima diljem Europe mali obalni ribolov predstavlja jedinstveni ekosustav koji obuhvaća baštinu, povezanost zajednice, turizam, hranu i ugostiteljstvo;

⁽¹⁾ Kako je predviđeno člankom 17. Uredbe (EU) br. 1380/2013, i člankom 19. stavkom 4. točkom (c) ovog Prijedloga.

⁽²⁾ 2015/2090(INI).

17. žali što trenutna reforma ZRP-a ne uzima u punoj mjeri u obzir važnost malog obalnog ribolova kao lokalnog čuvara mora i nositelja lokalnog povijesnog znanja i tradicije, načina života te kao važne poveznice u socioekonomskom životu obalnih gradova;
18. potiče zakonodavca i države članice da iskoriste svu još neiskorištenu potencijalnu potporu i ekološke pogodnosti za mali ribolov koje postoje u tekućem ZRP-a;
19. smatra, u tom pogledu, vrlo pozitivnim činjenicu da Prijedlog o tehničkim mjerama ne zahtijeva od ribara koji se bave malim ribolovom da ulažu u novu opremu i mreže;
20. primjećuje da se mali ribari osjećaju sve više isključenima iz oblikovanja politika zbog neučinkovitog upravljanja i prekomjerne regulacije tijekom prethodnih desetljeća, nakon čega je uslijedila prijelomna reforma koja je uvela brojne nove propise, uključujući zabranu odbacivanja ulova, obvezu iskrcaja, regionalizaciju, višegodišnje planove te reorganizaciju tehničkih mjera, kontrole propisa i prikupljanja podataka;
21. ponavlja svoje stajalište da ribarstvena politika EU-a treba biti središnji dio šire strategije plavog rasta koja uzima u obzir ne samo specifičnosti sektora ribarstva, već i rast svih sektora plavog gospodarstva, uključujući pomorsku i turističku industriju, kao i zapošljavanje i zaštitu okoliša te da se poduzetništvo plavog gospodarstva ne svodi samo na djelovanje u našim morima i oceanima ⁽³⁾ već obuhvaća i sve obalne regije.

Bruxelles, 7. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

⁽³⁾ NAT-V-044.

Mišljenje Europskog odbora regija – Reforma zajedničkog europskog sustava azila

(2017/C 185/12)

Izvjestitelj:	Vincenzo BIANCO (IT/PSE), gradonačelnik Catanije
Referentni dokumenti:	<p>Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (preinaka)</p> <p>COM(2016) 270 završna verzija</p> <p>Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Agenciji Europske unije za azil i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 439/2010</p> <p>COM(2016) 271 završna verzija</p> <p>Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu [Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva] radi identificiranja državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva s nezakonitim boravkom i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona (preinaka)</p> <p>COM(2016) 272 završna verzija</p>

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Amandman 1.

COM(2016) 270 završna verzija

Članak 3. stavak 3. i članak 3. stavak 5.

Pristup postupku za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
3. Prije primjene kriterija za određivanje odgovorne države članice u skladu s poglavljima III. i IV. prva država članica u kojoj je podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu mora:	3. Prije primjene kriterija za određivanje odgovorne države članice u skladu s poglavljima III. i IV. prva država članica u kojoj je podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu mora:

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>(a) razmotriti je li zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopušten u skladu s člankom 33. stavkom 2. točkama (b) i (c) Direktive 2013/32/EU ako se zemlja koja nije država članica smatra prvom zemljom azila ili sigurnom trećom zemljom za podnositelja zahtjeva i</p> <p>(b) razmotriti zahtjev ubrzanim postupkom u skladu s člankom 31. stavkom 8. Direktive 2013/32/EU ako se primjenjuje sljedeće:</p> <p>i. podnositelj ima državljanstvo treće zemlje uvrštene na zajednički popis EU-a sigurnih zemalja porijekla utvrđen na temelju Uredbe [Prijedlog COM(2015) 452 od 9. rujna 2015.] ili je osoba bez državljanstva koja je prethodno imala uobičajeno boravište u toj zemlji ili</p> <p>ii. postoje ozbiljni razlozi da se smatra kako podnositelj zahtjeva predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni red države članice ili je prisilno protjeran iz ozbiljnih razloga javne sigurnosti ili javnog reda prema nacionalnom pravu.</p> <p>4. [...]</p> <p>5. Država članica koja je razmotrila zahtjev za međunarodnu zaštitu, uključujući u slučajevima iz stavka 3., odgovorna je za razmatranje daljnjih dokaza ili naknadnog zahtjeva predmetnog podnositelja u skladu s člancima 40., 41. i 42. Direktive 2013/32/EU, bez obzira na to je li podnositelj zahtjeva napustio državno područje država članica ili je s njega udaljen.</p>	<p>(a) razmotriti je li zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopušten u skladu s člankom 33. stavkom 2. točkama (b) i (c) Direktive 2013/32/EU ako se zemlja koja nije država članica smatra prvom zemljom azila ili sigurnom trećom zemljom za podnositelja zahtjeva; ova se odredba ne primjenjuje kada prosječna stopa prihvaćanja zahtjeva za azil za zemlju podrijetla podnositelja azila premašuje 33,33 % na razini EU-a, i</p> <p>(b) razmotriti zahtjev ubrzanim postupkom u skladu s člankom 31. stavkom 8. Direktive 2013/32/EU ako se primjenjuje sljedeće:</p> <p>i. podnositelj ima državljanstvo treće zemlje uvrštene na zajednički popis EU-a sigurnih zemalja porijekla utvrđen na temelju Uredbe [Prijedlog COM(2015) 452 od 9. rujna 2015.] ili je osoba bez državljanstva koja je prethodno imala uobičajeno boravište u toj zemlji ili</p> <p>ii. postoje ozbiljni razlozi da se smatra kako podnositelj zahtjeva predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni red države članice ili je prisilno protjeran iz ozbiljnih razloga javne sigurnosti ili javnog reda prema nacionalnom pravu.</p> <p>4. [...]</p> <p>5. Država članica koja je razmotrila zahtjev za međunarodnu zaštitu, uključujući u slučajevima iz stavka 3., odgovorna je za razmatranje daljnjih dokaza ili naknadnog zahtjeva predmetnog podnositelja u skladu s člancima 40., 41. i 42. Direktive 2013/32/EU, bez obzira na to je li podnositelj zahtjeva napustio državno područje država članica ili je s njega udaljen.</p>

Obrazloženje

Potrebno je uspostaviti ravnotežu između potrebe za brzim djelovanjem i učinkovitošću sustava te potrebe za zaštitom temeljnih prava. Stoga uvođenje prethodne procjene prihvatljivosti, koja odgovara prvoj potrebi, ne bi trebalo dovoditi do uskraćivanja prava na učinkovito razmatranje zahtjeva podnositelja koji su podrijetlom iz zemalja za koje postoji značajna stopa uspješnosti odobravanja zahtjeva. U tom smislu, treba podsjetiti da većina maloljetnika, uključujući maloljetnike bez pratnje, dolazi iz zemalja za koje postoji stopa uspješnosti od oko 50 %.

Amandman 2.

COM(2016) 270 završna verzija

Članak 7. stavak 1.

Osobni intervju

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
1. Da se olakša postupak određivanja odgovorne države članice, država članica koja provodi taj postupak s podnositeljem zahtjeva vodi osobni intervju, osim ako je pobjegao ili ako su informacije koje je pružio u skladu s člankom 4. stavkom 2. dovoljne za određivanje odgovorne države članice. Intervju također omogućuje da podnositelj zahtjeva pravilno razumije informacije koje dobiva u skladu s člankom 6.	1. Da se olakša postupak određivanja odgovorne države članice, država članica koja provodi taj postupak s podnositeljem zahtjeva vodi osobni intervju, osim ako je pobjegao bez opravdanog i obrazloženog razloga ili ako su informacije koje je pružio u skladu s člankom 4. stavkom 2. dovoljne za određivanje odgovorne države članice. Intervju također omogućuje da podnositelj zahtjeva pravilno razumije informacije koje dobiva u skladu s člankom 6.

Obrazloženje

Smatra se da, uzimajući u obzir ozbiljnost posljedica predviđenih prijedlogom Komisije u slučaju bijega (neobavljanje intervjua i ubrzani postupak razmatranja), podnositelj zahtjeva treba imati mogućnost dokazivanja opravdanog razloga i time u cijelosti ponovno steći svoja prava.

Amandman 3.

COM(2016) 270 završna verzija

Članak 7.

Osobni intervju

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>Dodati nakon točke 5.:</p> <p>6. Tijekom razgovora iz ove točke, podnositelj zahtjeva treba biti obaviješten o mogućnosti traženja prihvata u određenoj državi članici (i o mogućnosti podrednog navođenja još najviše dvije). U tom slučaju, podnositelju se trebaju uputiti posebna pitanja kako bi se utvrdile njegove jezične vještine, prethodni boravci, kontakti sa zajednicama iz njegove zemlje ili regije podrijetla sa zakonitim boravkom, stručne vještine i svi drugi osobito značajni čimbenici za korisnost i jednostavnost socijalne uključenosti, uključujući onu privremenu.</p>

Obrazloženje

Kako bi se odvrtilo od sekundarnih kretanja, smatra se korisnijim od samog početka utvrditi preferencije podnositelja zahtjeva za jednu ili više zemalja (najviše tri) kao i znanja, kontakte i vještine koji bi mogli olakšati njegovu integraciju, uključujući onu privremenu, što će uvelike koristiti socijalnoj ravnoteži zemlje prihvata.

Amandman 4.

COM(2016) 270 završna verzija

Članak 8. stavak 2.

Zaštitne mjere za maloljetnike

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Svaka država članica u kojoj maloljetnik bez pratnje mora biti prisutan osigurava da zastupnik zastupa i/ili pomaže maloljetniku bez pratnje u odgovarajućim postupcima iz ove Uredbe.	Svaka država članica osigurava da zastupnik zastupa i/ili pomaže maloljetniku bez pratnje u odgovarajućim postupcima iz ove Uredbe.

Obrazloženje

Smatra se da bi maloljetnicima, s obzirom na njihovu osjetljivost, pomoć i zastupanje uvijek trebali biti zajamčeni čak i ako se iz bilo kojeg razloga ne nalaze u državi članici nadležnoj za razmatranje njihovog zahtjeva.

Amandman 5.

COM(2016) 270 završna verzija

Članak 10.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>1. Ako je podnositelj zahtjeva maloljetnik bez pratnje, primjenjuju se samo kriteriji iz ovog članka redosljedom kojim su navedeni u stavcima od 2. do 5.</p> <p>2. Odgovorna država članica ona je u kojoj je zakonito prisutan član obitelji maloljetnika bez pratnje, pod uvjetom da je to u najboljem interesu maloljetnika. Kada je podnositelj zahtjeva maloljetnik u braku čiji bračni drug nije zakonito prisutan na državnom području država članica, odgovorna država članica je država članica u kojoj je zakonito prisutan otac, majka ili druga odrasla osoba odgovorna za maloljetnika, u skladu s pravom ili praksom te države članice, ili brat ili sestra.</p> <p>3. Kada podnositelj zahtjeva ima rođaka koji je zakonito prisutan u drugoj državi članici i kada se na temelju pojedinačnog razmatranja utvrdi da se rođak može brinuti za maloljetnika, ta država članica spaja maloljetnika s njegovim rođakom i odgovorna je država članica, pod uvjetom da je to u najboljem interesu maloljetnika.</p>	<p>1. Ako je podnositelj zahtjeva maloljetnik bez pratnje, primjenjuju se samo kriteriji iz ovog članka redosljedom kojim su navedeni u stavcima od 2. do 5.</p> <p>2. Odgovorna država članica ona je u kojoj je zakonito prisutan član obitelji maloljetnika bez pratnje, pod uvjetom da je to u najboljem interesu maloljetnika. Kada je podnositelj zahtjeva maloljetnik u braku čiji bračni drug nije zakonito prisutan na državnom području država članica, odgovorna država članica je država članica u kojoj je zakonito prisutan otac, majka ili druga odrasla osoba odgovorna za maloljetnika, u skladu s pravom ili praksom te države članice, ili brat ili sestra.</p> <p>3. Kada podnositelj zahtjeva ima rođaka koji je zakonito prisutan u drugoj državi članici i kada se na temelju pojedinačnog razmatranja utvrdi da se rođak može brinuti za maloljetnika, ta država članica spaja maloljetnika s njegovim rođakom i odgovorna je država članica, pod uvjetom da je to u najboljem interesu maloljetnika.</p>

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>4. Kada članovi obitelji ili rođaci iz stavaka 2. i 3. borave u više od jedne države članice, odgovorna država članica određuje se na temelju najboljih interesa maloljetnika.</p> <p>5. U odsutnosti člana obitelji ili rođaka iz stavaka 2. i 3., odgovorna je ona država članica u kojoj je maloljetnik bez pratnje prvi put podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, osim ako se dokaže da to nije u najboljem interesu maloljetnika.</p> <p>6. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 57. o identifikaciji članova obitelji ili rođaka maloljetnika bez pratnje; kriterije za utvrđivanje postojanja dokazanih rodbinskih veza; kriterije za ocjenu sposobnosti rođaka da se skrbe za maloljetnika bez pratnje, uključujući kada članovi obitelji, braća i sestre ili rođaci maloljetnika bez pratnje borave u više od jedne države članice. Komisija pri ostvarivanju svojih ovlasti u donošenju delegiranih akata ne prelazi područje primjene najboljih interesa djeteta kako je predviđeno člankom 8. stavkom 3.</p> <p>7. Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete za savjetovanje i razmjenu podataka među državama članicama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 56. stavka 2.</p>	<p>4. Kada članovi obitelji ili rođaci iz stavaka 2. i 3. borave u više od jedne države članice, odgovorna država članica određuje se na temelju najboljih interesa maloljetnika.</p> <p>5. U odsutnosti člana obitelji ili rođaka iz stavaka 2. i 3., odgovorna je ona država članica u kojoj se maloljetnik bez pratnje nalazi, osim ako se dokaže da to nije u najboljem interesu maloljetnika.</p> <p>6. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 57. o identifikaciji članova obitelji ili rođaka maloljetnika bez pratnje; kriterije za utvrđivanje postojanja dokazanih rodbinskih veza; kriterije za ocjenu sposobnosti rođaka da se skrbe za maloljetnika bez pratnje, uključujući kada članovi obitelji, braća i sestre ili rođaci maloljetnika bez pratnje borave u više od jedne države članice. Komisija pri ostvarivanju svojih ovlasti u donošenju delegiranih akata ne prelazi područje primjene najboljih interesa djeteta kako je predviđeno člankom 8. stavkom 3.</p> <p>7. Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete za savjetovanje i razmjenu podataka među državama članicama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 56. stavka 2.</p>

Obrazloženje

Ovaj amandman u skladu je s presudama Suda Europske unije (presuda M.A. et al., predmet C-648/11) i cilj mu je osigurati da se postupak određivanja odgovorne države članice nepotrebno ne produžuje.

Amandman 6.

COM(2016) 270 završna verzija

Dodati novi članak nakon članka 14.

Preferencije, vještine i relevantne veze

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>1. Ako je tijekom intervjua iz članka 7. podnositelj izrazio preferenciju za određenu državu članicu (ili podredno za druge države članice, a najviše dvije) te postoje utvrđeni ili vjerodostojni čimbenici poput jezičnih vještina, kontakta sa zajednicama iz njegove zemlje ili regije podrijetla, posebnih stručnih vještina i mogućnosti zapošljavanja, ili drugi čimbenici koji se smatraju relevantnima za integraciju, pa i onu privremenu, prema informacijama koje jednom godišnje dostavlja EASO, navedena država odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da u predmetnoj zemlji unutar tekuće godine nije već premašen prag od 50 % referentne vrijednosti utvrđene prema ključu iz članka 35.</p> <p>2. Ako je spomenuti prag već premašen unutar tekuće godine, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu bit će odgovorne sljedećim redoslijedom:</p> <p>(a) država članica odabrana tijekom intervjua kao drugi izbor, uz ispunjavanje gore spomenutih uvjeta te pod uvjetom da unutar tekuće godine nije premašen prag iz prethodne točke;</p> <p>(b) država članica odabrana kao treći izbor, uz ispunjavanje gore spomenutih uvjeta te pod uvjetom da unutar tekuće godine nije premašen prag iz prethodne točke.</p> <p>3. Kada je prag iz točke 1. također premašen za zemlje iz točke 2., država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva utvrdit će se na temelju sljedećih članaka ovog poglavlja.</p>

Obrazloženje

U skladu s poštovanjem temeljnih prava i s načelima solidarnosti i pravedne raspodjele te u cilju odvratanja od sekundarnih kretanja, smatra se da, u hijerarhiji kriterija za utvrđivanje nadležne države članice, veze i mogućnosti integracije koje je podnositelj istaknuo, kao i prihvatni kapacitet svake zemlje (kako je utvrđeno prema referentnom ključu za svaku zemlju iz članka 35.) trebaju prevladavati u odnosu na zemlju dolaska. Uostalom, čini se da bi to bilo dosljednije logici cjelokupne hijerarhije kriterija navedenih u III. poglavlju (usmjerenom prvenstveno na kriterije povezane sa svojstvima i životnim putem podnositelja prema redoslijedu: maloljetnost, obiteljske veze i posjedovanje dokumenata koje je izdala država članica, čak i ako su istekli prije manje od dvije godine).

Vodeći se i dalje načelima pravedne raspodjele i solidarnosti, primjereno je, međutim, ograničiti primjenu ovog kriterija do postizanja praga od 50 % kapaciteta svake zemlje, kako bi se izbjeglo da u vremenima manjih priljeva teret padne isključivo na zemlje koje se smatra najprivlačnijima, što opterećuje njihove prihvatne kapacitete.

Razmatranje zahtjeva ostaje u nadležnosti prve zemlje dolaska samo kada je spomenuti prag premašen (i dok se ne dostignu ostali najviši pragovi iz podstavka 3.)

Napomena: obavijest EASO-a iz članka 43. treba biti dostavljena i u slučaju predviđenom u podstavku 1. ovog amandmana.

Amandman 7.

COM(2016) 270 završna verzija

Članak 28. stavak 2.

Pravni lijekovi

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
2. Države članice osiguravaju razdoblje od sedam dana od obavijesti o odluci o transferu u kojem predmetna osoba može ostvariti svoje pravo na učinkovit pravni lijek u skladu sa stavkom 1.	2. Države članice osiguravaju razdoblje od petnaest dana od obavijesti o odluci o transferu u kojem predmetna osoba može ostvariti svoje pravo na učinkovit pravni lijek u skladu sa stavkom 1.

Obrazloženje

Treba se pridržavati načela prema kojem se dodjeljuje opravdan rok od najmanje 14 dana (Predmet Diouf).

Amandman 8.

COM(2016) 270 završna verzija

Članak 34. stavak 2.

Opća načela

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
2. Stavak 1. primjenjuje se ako automatizirani sustav iz članka 44. stavka 1. pokazuje da je broj zahtjeva za međunarodnu zaštitu za koje je država članica odgovorna prema kriterijima iz poglavlja III., članka 3. stavka 2. ili 3., članka 18. i 19., uz broj osoba koje su stvarno preseljene, viši od 150 % referentnog broja za tu državu članicu kako je definirano prema ključu iz članka 35.	2. Stavak 1. primjenjuje se ako automatizirani sustav iz članka 44. stavka 1. pokazuje da je broj zahtjeva za međunarodnu zaštitu za koje je država članica odgovorna prema kriterijima iz poglavlja III., članka 3. stavka 2. ili 3., članka 18. i 19., uz broj osoba koje su stvarno preseljene, viši od 120 % referentnog broja za tu državu članicu kako je definirano prema ključu iz članka 35.

Obrazloženje

Potrebno je da prag za aktivaciju automatskog mehanizma za premještaj bude postavljen na razinu koja bi, iako prelazi prihvatni kapacitet jedne države članice (kao što je utvrđeno na temelju članka 34. stavka 2.), njegovu primjenu mogla učiniti izvedivom i učinkovitom.

Uzimajući u obzir veću rigidnost cjelokupnog sustava uslijed predloženih izmjena Komisije te statističke podatke za posljednje tri godine, razina koju je predložila Komisija (150 % referentne vrijednosti svake države članice) mogla bi dovesti do toga da se mehanizam nikad ne aktivira, ili da bude aktiviran samo u slučaju zasićenja sustava za prihvatanje i kapaciteta za obradu izloženijih država članica, što bi dovelo do usporavanja cjelokupnog sustava i neizbježnih društvenih napetosti.

Napomena: obavijest EASO-a iz članka 43. treba biti dostavljena i u slučaju izmjene predviđene ovim amandmanom.

Amandman 9.

COM(2016) 270 završna verzija

Članak 35.

Referentni ključ

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>1. Za potrebe korektivnog mehanizma referentni broj za svaku državu članicu određuje se prema ključu.</p> <p>2. Referentni ključ iz stavka 1. temelji se na sljedećim kriterijima za svaku državu članicu prema podacima Eurostata:</p> <p>(a) broju stanovnika (ponderiranje 50 %);</p> <p>(b) ukupnom BDP-u (ponderiranje 50 %).</p> <p>3. Kriteriji iz stavka 2. primjenjuju se prema formuli utvrđenoj u Prilogu I.</p> <p>4. Agencija Europske unije za azil utvrđuje referentni ključ te svake godine prilagođava brojke kriterija za referentni ključ kao i za referentni ključ iz stavka 2. na temelju podataka Eurostata.</p>	<p>1. Za potrebe korektivnog mehanizma referentni broj za svaku državu članicu određuje se prema ključu.</p> <p>2. Referentni ključ iz stavka 1. temelji se na sljedećim kriterijima za svaku državu članicu prema podacima Eurostata:</p> <p>(a) broju stanovnika države članice (ponderiranje 50 %);</p> <p>(b) ukupnom BDP-u države članice (ponderiranje 50 %);</p> <p>Referentni ključ izmjenjuje se tako da se kvota za sljedeću godinu smanji za 20 % razlike između kvote koja se temelji na BDP-u i stanovništvu i prosječnog broja prihvata u određenoj državi članici u tri prethodne godine, za države koje su u prethodne tri godine u prosjeku prihvatile kvotu dolazaka veću od one određene u skladu s a) i b).</p> <p>3. Kriteriji iz stavka 2. primjenjuju se prema formuli utvrđenoj u Prilogu I.</p> <p>4. Agencija Europske unije za azil utvrđuje referentni ključ te svake godine prilagođava brojke kriterija za referentni ključ kao i za referentni ključ iz stavka 2. na temelju podataka Eurostata.</p>

Obrazloženje

Za utvrđivanje stvarnog i trenutnog prihvatnog kapaciteta određene države članice, potrebno je uzeti u obzir broj već primljenih migranata i učinak cjelokupnog migracijskog fenomena na gospodarske i društvene strukture države članice. Ovim amandmanom uvode se ispravci u izračunu referentnog ključa radi ograničavanja rizika od neispunjavanja ciljeva solidarnosti i pravedne raspodjele, koje se u prijedlogu uredbe smatra prioritetnima. On služi i kao odgovor na potrebu za usvajanjem sveobuhvatnog pristupa koji bi u obzir uzimao sve politike iz područja azila te cjelokupni migracijski fenomen.

Napomena: naravno, formulu iz Priloga I. (na koji upućuje stavak 3.) trebat će također prilagoditi na temelju ispravka iz ovog amandmana.

Amandman 10.

COM(2016) 270 završna verzija

Članak 37. stavak 3.

Financijska solidarnost

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>3. Na kraju dvanaestomjesečnog razdoblja iz stavka 2. država članica koja ne sudjeluje u korektivnom mehanizmu raspodjele dobiva obavijest iz automatiziranog sustava o broju podnositelja zahtjeva za koje bi inače bila država članica raspodjele. Država članica zatim plaća solidarni doprinos od 250 000 EUR za svakog podnositelja zahtjeva koji bi inače bio dodijeljen toj državi članici tijekom predmetnog dvanaestomjesečnog razdoblja. Solidarni doprinos plaća se državi članici koja je određena odgovornom za razmatranje predmetnih zahtjeva.</p>	<p>3. Na kraju dvanaestomjesečnog razdoblja iz stavka 2. država članica koja ne sudjeluje u korektivnom mehanizmu raspodjele dobiva obavijest iz automatiziranog sustava o broju podnositelja zahtjeva za koje bi inače bila država članica raspodjele. Država članica zatim plaća solidarni doprinos od 60 000 EUR za svakog podnositelja zahtjeva koji bi inače bio dodijeljen toj državi članici tijekom predmetnog dvanaestomjesečnog razdoblja. Solidarni doprinos plaća se državi članici koja je određena odgovornom za razmatranje predmetnih zahtjeva.</p>

Obrazloženje

Nametanje solidarnog doprinosa državama članicama koje (makar privremeno) odbiju premještaje razumljivo je i temeljeno na ispravnom načelu. Međutim, iznos doprinosa treba postaviti na održivu i pravednu razinu, kako bi se izbjeglo stvaranje negativnog stajališta javnosti, što bi u različitim državama članicama unaprijed izazvalo odbacivanje samog načela solidarnosti. Stoga je iznos doprinosa bolje postaviti na razinu (60 000 EUR) koja odgovara pravednim parametrima, kao npr. prosječni godišnji trošak prihvata i pomoći za svakog podnositelja zahtjeva s uključenim troškovima zdravstvene skrbi, pomnožen s prosječnim trajanjem dodijeljene dozvole.

Amandman 11.

COM(2016) 271 završna verzija

Članak 2.

Zadaće

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Zadaće su koje Agencija obavlja sljedeće:	Zadaće su koje Agencija obavlja sljedeće:
(a) [...]	(a) [...]
(b) [...]	(b) [...]
(c) potpora državama članicama u provedbi EASO-a;	(c) potpora državama članicama te regionalnim i lokalnim vlastima u provedbi EASO-a;
(d) pomoć državama članicama pri osposobljavanju stručnjaka iz svih nacionalnih uprava, sudova i nacionalnih službi nadležnih za pitanja azila, među ostalim pri razradi zajedničkog temeljnog programa obuke;	(d) pomoć državama članicama te regionalnim i lokalnim vlastima pri osposobljavanju stručnjaka iz svih nacionalnih uprava, sudova i nacionalnih službi nadležnih za pitanja azila, među ostalim pri razradi zajedničkog temeljnog programa obuke;
(e) [...]	(e) [...]
(f) [...]	(f) [...]

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(g) pružanje djelotvorne operativne i tehničke pomoći državama članicama, posebno kad su izložene nerazmjernom pritisku na sustave azila i prihvata;	(g) pružanje djelotvorne operativne i tehničke pomoći državama članicama te regionalnim i lokalnim vlastima , posebno kad su izložene nerazmjernom pritisku na sustave azila i prihvata;
[...]	[...]

Obrazloženje

Budući da su često lokalne i regionalne vlasti te koje u cijelosti ili djelomično pružaju usluge pomoći i prihvata, Odbor smatra da EASO i njima treba osigurati svoju podršku.

Amandman 12.

COM(2016) 271 završna verzija

Članak 3. stavak 2.

Dužnost suradnje u dobroj vjeri i razmjene informacija

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
2. Agencija blisko surađuje s tijelima država članica za azil, nacionalnim službama za imigraciju i azil i s drugim nacionalnim službama, te s Komisijom. Agencija izvršava svoje zadaće ne dovodeći u pitanje zadaće dodijeljene drugim relevantnim tijelima Unije i blisko surađuje s tim tijelima i s Visokim povjerenikom Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR).	2. Agencija blisko surađuje s tijelima država članica za azil, nacionalnim službama za imigraciju i azil i s drugim nacionalnim, regionalnim i lokalnim službama, te s Komisijom. Agencija izvršava svoje zadaće ne dovodeći u pitanje zadaće dodijeljene drugim relevantnim tijelima Unije i blisko surađuje s tim tijelima i s Visokim povjerenikom Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR).

Obrazloženje

Budući da su često lokalne i regionalne vlasti te koje podnositeljima zahtjeva u cijelosti ili djelomično pružaju usluge pomoći i prihvata, Odbor smatra da EASO s njima treba izravno surađivati.

Amandman 13.

COM(2016) 272 završna verzija

Članak 38.

Slanje podataka trećim zemljama za potrebe vraćanja

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>Dodati nakon točke 3.</p> <p>4. U skladu s Direktivom 2013/32/EU, podaci se ni u kojem slučaju ne smiju prenositi niti stavljati na raspolaganje trećim zemljama koje se ne smatraju sigurnim trećim zemljama.</p> <p>5. Podaci o maloljetnicima ne smiju se ni u kojem slučaju stavljati na raspolaganje trećim zemljama, čak ni nakon što dostignu punoljetnost.</p>

Obrazloženje

Stječe se dojam da se u cijelom članku, iako vođenom potrebom da se olakša postupak vraćanja, podnositelje izlaže mogućim odmazdama po povratku u njihove zemlje podrijetla, posebno ako im one nisu u mogućnosti osigurati odgovarajuću zaštitu podataka. No, Odbor ipak smatra da trebaju ostati zabranjene u najmanju ruku razmjene podataka s trećim zemljama koje se ne smatra sigurnima, odnosno sa svim trećim zemljama u slučaju podataka o maloljetnicima.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA

Ciljevi i opći pristup paketa reformi

1. pozdravlja odluku Europske komisije da predloži reformu cjelokupnog zakonodavnog okvira o azilu i naglašava vezu između prijedloga iz prvog paketa, predstavljenog 4. svibnja 2016., i prijedloga sadržanih u drugom paketu, predstavljenom 13. srpnja 2016. Sadašnje razlike između pravnih i proceduralnih sustava te sustava za pomoć u državama članicama utječu na odluke tražitelja azila i povećavaju sekundarna kretanja, što se pak odražava na učinkovitost sustava za određivanje odgovorne države članice i te se povećava potreba za korištenjem sustava EURODAC i podrškom EASO-a;
2. pozdravlja neke od ciljeva iz prvog paketa prijedloga, kao što su ograničavanje neovlaštenih sekundarnih kretanja, pravednija raspodjela tražitelja azila među državama članicama, jačanje uloge EASO-a te njegovo pretvaranje u agenciju;
3. smatra nezadovoljavajućim pristup Komisije u prijedlogu reforme Dublinske uredbe, prema kojem su glavni problemi sustava uzrokovani izvanrednim krizama s kojima se s jedne strane moguće suočiti uvođenjem ispravaka, a s druge strane mjerama za jačanje osnovnog kriterija (odgovornost prve zemlje ulaska u EU). Međutim, suočavamo se sa strukturnom krizom (godišnji broj zahtjeva u posljednje se tri godine utrostručio, u razdoblju 2013. – 2015. premašio je broj od 1 200 000, što je devet puta više u usporedbi s 1985.) i upravljanje hitnim situacijama mora se odvijati usporedno s uvođenjem stabilnog, učinkovitog i cjelovitog sustava;
4. primjećuje da je primjena sadašnjeg sustava u raznim aspektima postala još stroža uz upotrebu prisilnih mehanizama (neprihvatljivost zahtjeva, posljedično uskraćivanje pomoći i ubrzani postupci); stoga se pozivaju suzakonodavci da pozorno provjere usklađenost spomenutih mjera s temeljnim pravima, posebno kada se radi o najranjivijim skupinama;
5. primjećuje da je primjena sadašnjeg sustava u raznim aspektima postala još stroža uz upotrebu prisilnih mehanizama (odbijanje obrade zahtjeva, posljedično uskraćivanje pomoći, ubrzani postupci); stoga se pozivaju suzakonodavci da pozorno provjere usklađenost spomenutih mjera s temeljnim pravima, posebno kada se radi o ranjivijim skupinama;
6. preporučuje uključivanje pozitivnih aspekata Komisijinog prijedloga (proširenje pojma člana obitelji na braću i sestre te na zajednice nastale nakon odlaska, važnost dokumenata koje je izdala država članica, uključujući one istekle) i poziva da se više pažnje obrati na put i težnje te na profesionalno iskustvo podnositelja, odvrćući tako od sekundarnog kretanja; u tom kontekstu naglašava da, kad god je moguće, prednost treba davati pozitivnim poticajima a ne sankcijama u nastojanju izbjegavanja sekundarnih kretanja;
7. pozdravlja uvođenje ubrzanih i pojednostavljenih postupaka za koje naglašava da se trebaju koristiti za povećanje učinkovitosti i brzine sustava, ali da ne smiju dovesti do uskraćivanja temeljnih prava; pored toga smatra da i zahtjeve koji ne ispunjavaju uvjete ili koji se razmatraju u ubrzanom postupku treba ubrojiti u izračun za primjenu referentnog ključa iz članka 36.;
8. uvjeren je da su ova tri prijedloga u skladu s načelom supsidijarnosti jer se na jasan način bave transnacionalnim pitanjima kao što su solidarnost među državama članicama, uspostavljanje cjelovitijeg sustava azila i poticanje razmjene informacija među članicama. Pojedinačne države članice te ciljeve ne bi mogle ispuniti. Uz to, predložene mjere nužne su za postizanje cilja utvrđivanja jedinstvenih pravila primjenjivih u cijeloj Europskoj uniji; u tom pogledu, prijedlozi se također vode načelom proporcionalnosti;

Vodeća načela te korektivni i kompenzacijski mehanizmi

9. smatra da je, kao bitan čimbenik za utvrđivanje nadležnosti u razmatranju zahtjeva za međunarodnu zaštitu, uvođenje kriterija prihvatnog kapaciteta u svakoj zemlji značajni napredak koje je, na temelju objektivnih mjerila, već navedeno kao moguća opcija u komunikaciji Komisije od 6. travnja 2016. – COM(2016) 197; primjećuje, međutim, da taj kriterij predstavlja krajnju mjeru jer se primjenjuje isključivo u kriznim situacijama;

10. razočaran je činjenicom da se u prijedlogu Komisije nikakva važnost ne pridaje težnjama podnositelja zahtjeva, čak ni u prisutnosti objektivnih čimbenika (jezične vještine, radne sposobnosti, prethodni boravci) na osnovu kojih bi mu se određena država članica mogla preporučiti kao određite;

11. stoga preporučuje uspostavljanje drugačije vrste ravnoteže između kriterija prihvatnog kapaciteta (koji je, kao takav, kompatibilan s uzimanjem u obzir preferencija i osobnog puta podnositelja) i kriterija prve zemlje dolaska, dajući dvoma kriterijima ravnopravna obilježja i uzimajući u obzir referentni ključ iz članka 35. u svrhu svake njihove primjene;

12. nadalje predlaže da se za potrebe utvrđivanja stvarnog i postojećeg prihvatnog kapaciteta određene države članice u obzir uzme i broj dolazaka zabilježenih u toj državi, što objektivno utječe na prihvatne i upravljačke kapacitete, te da se taj parametar uključi u referentni ključ iz članka 35.;

13. uz to predlaže, također u cilju uvažavanja stvarnog i trenutnog prihvatnog kapaciteta, zadržavanje vremenskog roka nakon kojeg prestaje nadležnost države članice koja je bila zadužena za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu za razmatranje daljnjih dokaza ili naknadnog zahtjeva predmetnog podnositelja u skladu s člankom 3. stavkom 5. Za taj rok moglo bi se odrediti razdoblje od pet godina, što je znatno dulje od razdoblja koje je trenutačno na snazi;

14. poziva države članice da razviju pouzdane, transparentne i poštene unutarnje sustave za raspodjelu izazova u pogledu vršenja prihvaćanja migranata preko njihovih državnih teritorija, uzimajući u obzir relevantne socioekonomske podatke kao i prethodne prihvate u različitim gradovima i regijama i integracijske potrebe i mogućnosti migranata te da posebno pomognu gradovima/regijama izloženim u geografskom smislu zbog čega su pod posebnim pritiskom;

15. pozdravlja uvođenje korektivnog mehanizma raspodjele tražitelja međunarodne zaštite; ističe, međutim, da je predloženi prag Komisije za aktivaciju mehanizma toliko visoko postavljen da (uzimajući u obzir, primjerice, podatke za posljednje tri godine) čak i u kriznim situacijama postoji mogućnost da se ne aktivira, a svakako ne bi donio nikakvu strukturnu korist;

16. kako bi se izbjeglo narušavanje solidarnosti uzrokovano suvišnim povećanjem opterećenja za države članice, smatra da ključna učinkovita primjena propisa o zakonitoj migraciji u skladu s vladavinom prava;

17. naglašava da je iznos predviđenog solidarnog doprinosa na teret država članica koje privremeno obustave svoje sudjelovanje u automatskom korektivnom mehanizmu suviše visok i nije utemeljen na objektivnim i pravednim mjerilima kao što su troškovi za pomoć tijekom određenog razdoblja; stoga predlaže da se spomenuti iznos smanji i da ga se odredi na temelju prosječnog godišnjeg troška po korisniku (procijenjenog na 20 000 EUR prema raspoloživim podacima) i prosječne duljine trajanja zakonitog boravka (koji se odobrava na razdoblje od tri do pet godina);

18. također ističe da je Komisijin prijedlog o solidarnom doprinosu ograničen na slučajeve u kojima države odluče obustaviti svoje sudjelovanje u sustavu, dok ne postoje odredbe za slučaj neprovedbe odluka o premještanju ili preuzimanju odgovornosti za podnositelje zahtjeva ili korisnike, unatoč činjenici da je, prema raspoloživim podacima, postotak provedbe tih obveza u potpunosti nezadovoljavajući (otprilike 25 %); stoga predlaže da se, u sklopu jačanja njegove uloge i pretvaranja u agenciju, EASO-u povjeri praćenje i izvješćivanje o neispunjavanju obveza, dijelom i u svrhu primjene sankcija Europske komisije; druga mogućnost je jačanje Fonda za azil, imigraciju i integraciju ili osnivanje novog solidarnog fonda koji bi bio na raspolaganju državama članicama te regionalnim i lokalnim vlastima koje su se zatekle u nepovoljnom položaju uslijed neobavljenih transfera te onima koje su savjesnije u provedbi i primanju transfera;

19. također naglašava da je smanjenje navedenog solidarnog doprinosa u odnosu na iznos koji je predložila Europska komisija (kao što je predloženo u ovom mišljenju) potrebno i kako bi se izbjegli nesporazumi i rizici od gubitka povjerenja europskih građana u Europsku uniju;

20. ponovno poziva da relevantni fondovi EU-a za podršku prihvata i integracije migranata postanu izravno dostupni lokalnim i regionalnim vlastima koje u tom području snose glavnu odgovornost;

Mjere za jačanje sustava i postupaka te skraćivanje rokova

21. preporučuje ukidanje najstrožih mjera (poput uskraćivanja pomoći, isključujući zdravstvenu) koje ograničavaju temeljna prava osobama čiji zahtjev je nedopušten ili onima koji otputuju u druge države članice dok se njihov zahtjev razmatra u nadležnoj državi;

22. predlaže zadržavanje vremenskog roka – iako puno duljeg od onog trenutačno predviđenog (npr. 5 godina umjesto 12 mjeseci) – nakon kojeg prestaje odgovornost države članice nadležne za razmatranje početnog zahtjeva;

23. poziva na skraćivanje razdoblja potrebnog za dobivanje statusa osobe s dugotrajnim boravištem za korisnike međunarodne zaštite, osobito kada postoje relevantne veze s drugim zemljama pored one u kojoj se zahtjev za azil razmatra, što bi vjerojatno dovelo do odvratanja od sekundarnih kretanja;

24. uzimajući u obzir vezu između raspodjele zahtjeva za azil među državama članicama te kriterija i postupaka koje su usvojile (i koji utječu na odluke tražitelja azila, čime se potiče „utrka prema dnu” kao način odvratanja od dolazaka), smatra iznimno važnim da se među europskim zemljama srednjoročno postigne uzajamno priznavanje odluka o azilu i izravna obrada zahtjeva (osim u tijelima država članica) u Agenciji EU-a za azil;

25. preporučuje da se pojam „predstavnicima maloljetnika” u pravnom tekstu tumači i bude tumačen, i prema potrebi izmijeni, kao „osobe koje skrbe o maloljetnicima” ili neki drugi pojam koji bi u dotičnom nacionalnom kontekstu podrazumijevao osobu ili tijelo neovisno od uprave koje bi se imenovalo pravnim putem ili od strane sudskog tijela i koje bi djelovalo isključivo u cilju zaštite interesa maloljetnika;

Maloljetnici bez pratnje

26. uzimajući u obzir podatke o dolasku maloljetnika bez pratnje u Europu (88 000 u 2015. odnosno 6,7 % ukupnog broja tražitelja azila), preporučuje jačanje struktura i uvjeta za pružanje pomoći (u tom pogledu, neupitna je važnost prijedloga reforme direktive o uvjetima prihvata iz drugog paketa predstavljenog 13. srpnja, ako se uzme u obzir i to da često lokalne vlasti moraju pokriti troškove);

27. preporučuje da se poduzmu mjere za jačanje psihološke pomoći i savjetovanja za maloljetnike bez pratnje te da im se olakša pristup pravnoj pomoći koja im ujedno treba biti razumljiva te da se podupire rad osoba koje skrbe o maloljetnicima te poziva da im se, uz podršku EASO-a i civilnog društva, poboljšaju programi osposobljavanja i poveća njihova neovisnost;

28. preporučuje promicanje prikladnih informativnih kampanja i kulturne osviještenosti u područjima boravka maloljetnika bez pratnje, između ostalog kako bi se spriječilo stvaranje ozračja nepovjerenja i sumnjičavosti prema njima;

29. predlaže pronalaženje alternativnih tranzicijskih putova u mjesto repatrijacije čim je dosegnuta punoljetnost (čemu prethodi opće odobravanje privremene zaštite), uzimajući u obzir eventualno sudjelovanje u tekućim obrazovnim programima;

30. smatra da treba ustrajati u davanju prednosti načelu prema kojem se maloljetnike ne smije premještati iz mjesta u kojem se nalaze čak i ako su zatečeni u državi članici različitoj od države ulaska uslijed neovlaštenih sekundarnih kretanja;

31. smatra da zaštitu i pomoć treba pružati čak i ako je njihova maloljetnost upitna, barem do pokretanja žalbenog postupka i rješavanja pravnog spora;

Agencija Europske unije za azil

32. izražava zadovoljstvo što je Agenciji Europske unije za azil (sada EASO) povjerena odgovornost za pružanje tehničke i operativne pomoći te osposobljavanja i što Agencija sada ima mogućnost djelovanja (članak 16.) čak i ako za to nije primila zahtjev iz neke od država članica, u slučaju da je dotična država izložena iznimnom pritisku (članak 22.);

33. poziva na veću ažurnost, ujednačenost i potpunost podataka koji se dostavljaju Eurostatu pod nadzorom EASO-a, uključujući, između ostalog, podatke o postotku slučajeva pritvora u svrhu transfera ili repatrijacije uz pripadajuća obrazloženja i postotku izvršenih transfera te podatke o maloljetnicima;
34. predlaže veća ulaganja u sustave za prihvata i integraciju država članica, regija te lokalnih vlasti kako bi ih se potaknulo na sudjelovanje već tijekom samog postupka obrade zahtjeva za azil, a i kako bi se ohrabrila razmjena rješenja i dobrih praksi uz potporu EASO-a, također među lokalnim vlastima;
35. preporučuje jačanje prekogranične suradnje u razmjeni podataka među tijelima država članica, regija i lokalnih vlasti i u utvrđivanju obiteljskih veza;
36. poziva na jačanje žarišnih točaka (eng. hotspots) kako bi se osigurala ažurnost i ispravnost transfernih postupaka predviđenih ovom uredbom;

Eurodac

37. imajući u vidu da se velik broj nestalih osoba prijavljuje sa zakašnjenjem, zalaže se za smanjivanje dobne granice (s 14 na 6 godina) primjerene za uzimanje otisaka prstiju maloljetnicima, predviđeno prijedlogom EURODAC-a; također se zalaže za razmjenu podataka među agencijama EU-a i tijelima država članica, ali, za razliku od Komisije, smatra da bi zabrana razmjene podataka s trećim zemljama trebala ostati na snazi.

Bruxelles, 8. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

Mišljenje Europskog odbora regija – Zakonite migracije

(2017/C 185/13)

Izvjestitelj:	Olgierd GEBLEWICZ (PL/EPP), predsjednik Zapadnopomeranskog vojvodstva
Referentni dokument:	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi zapošljavanja visokokvalificiranih radnika
	COM(2016) 378 final

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Amandman 1.

Članak 2. točka (h)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
„kvalifikacije visokog obrazovanja” znači bilo koja diploma, potvrda ili drugi dokaz formalnih kvalifikacija koji je izdalo nadležno tijelo i kojim se potvrđuje uspješno završeno visoko obrazovanje ili jednakovrijedni program tercijarnog obrazovanja, odnosno niz predmeta koje pruža obrazovna ustanova priznata kao ustanova visokog obrazovanja ili jednakovrijedna ustanova za tercijarno obrazovanje u državi u kojoj se nalazi, ako je studij potreban za stjecanje tih kvalifikacija trajao najmanje tri godine i odgovara najmanje razini 6 ISCED-a iz 2011. i razini 6 EKO-a, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;	„kvalifikacije visokog obrazovanja” znači bilo koja diploma, potvrda ili drugi dokaz formalnih kvalifikacija koji je izdalo nadležno tijelo i kojim se potvrđuje uspješno završeno visoko obrazovanje ili jednakovrijedni program tercijarnog obrazovanja, odnosno niz predmeta koje pruža obrazovna ustanova priznata kao ustanova visokog obrazovanja ili jednakovrijedna ustanova za tercijarno obrazovanje u državi u kojoj se nalazi, ako je studij potreban za stjecanje tih kvalifikacija trajao najmanje tri godine i odgovara najmanje razini 6 ISCED-a iz 2011. i razini 6 EKO-a, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom; u slučaju osoba s odobrenim izbjegličkim statusom ili statusom supsidijarne zaštite i boravištem na teritoriju EU-a koje nemaju potrebne dokumente za dokazivanje svojih kvalifikacija, države članice provodit će odgovarajuće dodatne postupke radi utvrđivanja njihove razine obrazovanja i vještina;

Obrazloženje

Potrebno je redefinirati taj koncept kako bi se u obzir uzela činjenica da potencijalno velik broj izbjeglica možda neće moći predočiti dokumente o svojim stručnim kvalifikacijama. Predložene odredbe Direktive iziskuju mnogo fleksibilniji pristup tom pitanju od postojećeg. U tom pogledu OR skreće pozornost na postojeće dokumente u kojima se iskazuje stečeno iskustvo na tom području, posebice instrument za profiliranje vještina državljana trećih zemalja koji je upravo u pripremi, u skladu s prijedlogom iznesenim u Programu novih vještina za Europu. Predlaže se i da se iskoristi iskustvo europskih regija na tom području.

Amandman 2.

Članak 2. točka (i)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>„visokorazvijene stručne vještine” znači vještine potvrđene s najmanje tri godine stručnog radnog iskustva razine koja je usporediva s visokoškolskom kvalifikacijom i koja odgovara zanimanju ili sektoru navedenom u ugovoru o radu ili obvezujućoj ponudi za posao;</p>	<p>„visokorazvijene stručne vještine” znači vještine potvrđene s najmanje tri godine stručnog radnog iskustva razine koja je usporediva s visokoškolskom kvalifikacijom i koja odgovara zanimanju ili sektoru navedenom u ugovoru o radu ili obvezujućoj ponudi za posao; u slučaju osoba s odobrenim izbjegličkim statusom ili statusom supsidijarne zaštite i boravištem na teritoriju EU-a koje nemaju potrebne dokumente za dokazivanje svojih visokorazvijenih stručnih vještina, države članice provodit će odgovarajuće dodatne postupke radi utvrđivanja njihovih vještina i stručnog radnog iskustva;</p>

Obrazloženje

Vidjeti prethodnu točku.

Amandman 3.

Članak 6. stavak 4.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Države članice mogu odbiti zahtjev za plavu kartu EU-a radi osiguranja etičkog zapošljavanja u sektorima u kojima postoji nedostatak kvalificiranih radnika u zemljama podrijetla.</p>	<p>Države članice mogu odbiti zahtjev za plavu kartu EU-a radi osiguranja etičkog zapošljavanja u sektorima u kojima postoji nedostatak kvalificiranih radnika u zemljama podrijetla. Kako bi se u postupku zapošljavanja osiguralo poštovanje etičkih aspekata, države članice oslanjaju se na međunarodne standarde, kao što su standardi Međunarodne organizacije za migracije, odnosno na sustav praćenja IRIS.</p>

Obrazloženje

Etička pitanja posebno su važna u kontekstu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika jer europski poslodavci često iskazuju potražnju u zanimanjima u kojima su radnici potrebni i u trećim zemljama zbog ozbiljnog manjka kvalificiranih radnika. Nekontrolirani egzodus velikog broja osoba mogao bi dugoročno dovesti do pogoršanja društveno-gospodarskog stanja u zemljama podrijetla te stoga zapravo povećati migracijski potencijal. Predlaže se da se odredbe o etičkom zapošljavanju dopune praktičnim načelima koje bi, među ostalim, izradile međunarodne organizacije. U tom je pogledu potrebno skrenuti pozornost na inicijativu Međunarodne organizacije za migracije (IOM) pod nazivom Javno-privatni savez za pravedno i etičko zapošljavanje (PPA) te na sustav praćenja IRIS.

Amandman 4.**Članak 12. stavak 1.**

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Priznati poslodavci: Države članice mogu predvidjeti postupke priznavanja poslodavaca u skladu sa svojim nacionalnim pravom ili administrativnom praksom u svrhu primjenjivanja pojednostavnjenih postupaka za dobivanje plave karte EU-a.</p> <p>Ako država članica odluči predvidjeti postupke priznavanja, ona poslodavcima daje jasne i transparentne informacije o, među ostalim, uvjetima i kriterijima za priznavanje, razdoblju valjanosti priznanja i posljedicama neispunjava-nja uvjeta, uključujući moguće oduzimanje i odbijanje produljenja te sve primjenjive sankcije.</p>	<p>Priznati poslodavci: Države članice mogu predvidjeti postupke priznavanja poslodavaca u skladu sa svojim nacionalnim pravom ili administrativnom praksom u svrhu primjenjivanja pojednostavnjenih postupaka za dobivanje plave karte EU-a. Tim će se kriterijima uzeti u obzir etički aspekti postupka zapošljavanja (posebice dotadašnja praksa zapošljavanja visokokvalificiranih državljana trećih zemalja u određenom trgovačkom društvu) te će se uz sudjelovanje institucija na regionalnoj i lokalnoj razini izraditi popis trgovačkih društava.</p> <p>Ako država članica odluči predvidjeti postupke priznavanja, ona poslodavcima daje jasne i transparentne informacije o, među ostalim, uvjetima i kriterijima za priznavanje, razdoblju valjanosti priznanja i posljedicama neispunjava-nja uvjeta, uključujući moguće oduzimanje i odbijanje produljenja te sve primjenjive sankcije.</p>

Obrazloženje

Predlaže se uključivanje posebnih uvjeta za stjecanje statusa „priznatog poslodavca” kojima bi se uzela u obzir regionalna/ lokalna dimenzija, kao i etički aspekti zapošljavanja. Odbor regija predlaže da se, uz sudjelovanje lokalnih i regionalnih tijela, izradi popis takvih trgovačkih društava za koja bi vrijedili pojednostavljeni postupci te da se uzmu u obzir etički aspekti zapošljavanja.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

Opće preporuke

1. Pozdravlja napore institucija EU-a u cilju osiguranja primjerene ponude visokokvalificirane radne snage jačanjem zajedničkih standarda EU-a i osmišljavanjem postupaka kojima se takvim migrantima omogućuje pristup tržištu rada EU-a. U tom smislu predložena rješenja predstavljaju korak u pravom smjeru te barem donekle odgovor na kritike na račun direktive koja je trenutačno na snazi.
2. Smatra da uspostava i promicanje učinkovitih kanala za zakonit/registriran ulazak državljana trećih zemalja treba ostati jedan od prioriteta migracijske politike na razini EU-a, država članica i regija. U tom je smislu poboljšani zakonski okvir za visokokvalificirane migrante važna sastavnica nužnog razvijanja sveobuhvatne migracijske politike EU-a utemeljene na načelima poštovanja ljudskih prava, međunarodnim obvezama i solidarnosti.
3. Smatra da dugoročni cilj Europske unije da ostane konkurentan globalni akter iziskuje izradu i izmjenu sveobuhvatne strategije za privlačenje ljudskog kapitala, kao i financijskih ulaganja iz trećih zemalja. Potonje je važno u svim gospodarskim sustavima koji žele povećati svoju inovativnost, razinu tehnologije i konkurentnost. Međutim, posebno je važno u kontekstu demografskog stanja koje vlada u nekim državama članicama, kao i problema s kojima se suočavaju tržišta rada EU-a.
4. Ističe da se EU već bori sa sustavnim manjkom radnika u određenim sektorima, kao i da će nepovoljni demografski trendovi pogoršati te nedostatke. Istodobno Europska unija trenutačno gubi utrku za talentima protiv globalnih igrača kao što su SAD, Kanada i Australija.

5. Ističe da mjere za zapošljavanje radnika iz trećih zemalja ne mogu niti bi smjele zamijeniti velika, dugoročna ulaganja u obrazovanje i strukovno osposobljavanje stanovnika EU-a. Budući da se brojne zemlje, posebno istočnoeuropske, suočavaju s pojavom odljeva mozgova (emigracija vještina), što u tim zemljama i regijama dovodi do opasnosti od depopulacije i emigracije intelektualaca, ta bi ulaganja trebala u većoj mjeri usmjeriti na zanimanja koja su prepoznata kao strateški važna odnosno deficitarna te bi se uz pomoć njih trebale razraditi konkretne mjere za pružanje potpore onim osobama koje se žele osposobiti na tim područjima.

6. Pozdravlja opsežan postupak savjetovanja koji je pratio izradu sadašnje verzije direktive, ali izražava zabrinutost zbog toga što je premalo učinjeno na regionalnoj razini, uz sudjelovanje regionalnih i lokalnih vlasti, koje su najbolje upoznate s potrebama lokalnih i regionalnih tržišta rada.

7. Ističe i da lokalne i regionalne vlasti igraju vrlo važnu ulogu u pružanju javnih usluga imigrantima u pogledu pristupa tržištu rada, kao i drugih dimenzija integracije (obrazovanje, smještaj, zdravstvena skrb itd.).

8. Naglašava da institucije na regionalnoj razini igraju ključnu ulogu u utvrđivanju potreba tržišta rada, kao i u određivanju uvjeta koji iziskuju provedbu zaštitnih postupaka (ispitivanje tržišta rada). Osim toga, te institucije mogu stvoriti pozitivno ozračje za predložene mjere te kritičnu masu potrebnu za podizanje svijesti o postupku izdavanja plave karte.

Ocjena postojećeg sustava

9. Napominje da mjere uvedene 2009. godine nisu ispunile očekivanja. To se među ostalim objašnjava time da se dopustilo da nacionalni sustavi postoje zajedno sa sustavima uvedenim tom direktivom.

10. Napominje da dosadašnje iskustvo u vezi s provedbom postupka izdavanja plave karte pokazuje da, iako Europska komisija nastoji migracijsku politiku i sektorske mjere podignuti na europsku razinu, države članice ustraju u održavanju i promicanju nacionalnih rješenja.

11. Napominje da se ni propisima uvedenima 2009. godine nisu ispunile mnoge potrebe i očekivanja kako migranata tako i poslodavaca, već da se umjesto toga u EU-u i dalje održao rascjepkani sustav obilježen općenito nezadovoljavajućom razinom prava visokokvalificiranih radnika i njihovih obitelji, visokim troškovima za tražitelje zaposlenja, poslodavce i nacionalne uprave te ograničenom prepoznatljivošću izvan EU-a, zbog čega je taj sustav, ukupno gledajući, neprivlačan.

Predložene mjere – potencijalni rizici i nedostaci

12. Pozdravlja prijedloge o smanjenju dohodovnog praga, uvođenju instrumenata za promicanje unutarnje mobilnosti, olakšavanju pristupa dozvolama za dugotrajni boravak i vođenju računa o migrantima koji već borave u EU-u.

13. S obzirom na sve veće natjecanje za talente, pita se treba li, po uzoru na one zemlje koje su učinkovitije u privlačenju visokokvalificiranih radnika (Australija, Kanada), razmotriti da se u europski migracijski sustav uključe elementi sustava utemeljenog na potražnji ili bodovima (PBS) odnosno da se uvede hibridni sustav.

14. Ističe da visokokvalificiranim pojedincima aspekti poput mogućnosti za razvoj karijere, pristupa opremi, jezika komunikacije i rada u skladu s kvalifikacijama igraju važnu ulogu pri donošenju odluka. Odbor regija izražava zabrinutost zbog toga što se predloženim mjerama i dalje nedovoljno uzimaju u obzir ta pitanja.

15. Pozdravlja činjenicu da se plava karta neće dodjeljivati samo radnicima koji dolaze u EU, nego i onima koji već borave na teritoriju Unije.

16. Istodobno, međutim, smatra da je potrebno razjasniti zašto bi ta mogućnost trebala biti dostupna samo osobama s priznatim izbjegličkim statusom. Predloženom se direktivom izričito od te mogućnosti izuzimaju sezonski radnici i radnici upućeni na rad, kao i osobe čiji zahtjev za priznavanje izbjegličkog statusa nije riješen. Iako razumije političke razloge te odluke, Odbor regija smatra da bi omogućavanje zapošljavanja u skladu s kvalifikacijama i drugim kategorijama osoba s boravištem u EU-u moglo dovesti do stabilnijih izgleda za migrante i poslodavce kojih se to tiče, a time i boljeg iskorištavanja ljudskog kapitala.

17. Ističe da mjere za zapošljavanje državljana trećih zemalja u zanimanjima koja iziskuju visokorazvijene vještine ne bi trebale biti usmjerene samo na privlačenje imigranata, već i na stvaranje uvjeta za njihov ostanak u EU-u i učinkovitu integraciju.

18. Predlaže da se pitanju zapošljavanja visokokvalificiranih radnika pristupi na cjelovit i sveobuhvatan način koji odgovara logici migracijskog procesa: od zapošljavanja, preko prihvata i utvrđivanja vještina do učinkovite integracije i naposljetku slobode kretanja u okviru tržišta rada EU-a.

19. U kontekstu predloženih mjera smatra da je potrebno razviti jedinstvenu, općeprihvaćenu metodu prikupljanja podataka o potražnji za visokokvalificiranim radnicima u raznim zanimanjima i na raznim tržištima rada. Uspostava mehanizama za učinkovitije popunjavanje praznina na tržištima rada država članica iziskuje dodatno razvijanje inicijativa kao što su portal EURES, Europass i mjere koje su trenutno predviđene u okviru Novog programa vještina, što bi omogućilo povezivanje poslodavaca koji tragaju za tražiteljima zaposlenja i potencijalnih radnika s odgovarajućim vještinama. Naglašava potencijalno ključnu ulogu europskih regija u prikupljanju podataka te vrste.

20. Izražava zabrinutost zbog mogućnosti da se predloženim mjerama nedovoljno vodi računa o mladim diplomantima, čija bi zarada mogla biti nedostatna za ispunjavanje kriterija utvrđenih u Direktivi.

21. Naglašava da će pitanje priznavanja kvalifikacija – i praktični aspekti tog postupka – biti posebno važno u slučaju kategorije osoba koje prvi put postaju potencijalni korisnici programa: osoba s priznatim izbjegličkim statusom i osoba s odobrenim statusom supsidijarne zaštite. Može se očekivati da će u slučaju tih osoba pribavljanje dokaza o kvalifikacijama biti posebno teško i složeno.

22. Naglašava da više pozornosti treba posvetiti etičkim pitanjima povezanim sa zapošljavanjem visokokvalificiranih radnika iz trećih zemalja, kao i da valja osmisliti učinkovite metode za sprečavanje odljeva mozgova iz manje razvijenih zemalja koje se ionako suočavaju s niskom razinom ljudskog kapitala.

23. Predlaže da se provede detaljna i pouzdana analiza odljeva visokokvalificiranih radnika iz trećih zemalja, kao i potencijalnog učinka „odljeva mozgova”. Na temelju rezultata te studije trebalo bi izraditi zajedničke mjere EU-a i zemalja podrijetla migranata usmjerene na sprečavanje negativnih učinaka migracija i, ako je moguće, na iznalaženje trostruko dobitnih rješenja (migracija koja bi bila od koristi zemljama podrijetla i odredišta, kao i samim migrantima).

24. Ističe da je svaki migracijski proces složena i višerazinska pojava u okviru koje važnu ulogu imaju i zemlje odredišta i zemlje podrijetla migranata. Među ostalim u kontekstu prethodno istaknutih etičkih pitanja, poziva na unapređenje dijaloga i bližu suradnju između institucija EU-a te institucija zemalja podrijetla migranata i tranzitnih zemalja, pored ostalog i na regionalnoj i lokalnoj razini. U okviru te suradnje, utemeljene na instrumentima međunarodnog javnog prava, treba koristiti postojeća tijela i platforme, poput ARLEM-a, CORLEAP-a, Radne skupine za Ukrajinu, zajedničkih savjetodavnih odbora i radnih skupina, a pri podupiranju mehanizama kružne migracije valja iskoristiti iskustvo Europske zaklade za osposobljavanje.

25. Smatra da je prijedlog u skladu s načelom supsidijarnosti jer cilj – natjecanje na međunarodnom tržištu za visokokvalificirane radnike – ne mogu dostatno ostvariti same države članice, nego se zbog opsega on na bolji način može ostvariti na razini EU-a. Predložene mjere ne premašuju djelovanje koje je potrebno za poboljšanje sposobnosti EU-a za privlačenje i zadržavanje visokokvalificiranih državljana trećih zemalja te za povećanje njihove mobilnosti i lakši pronalazak novih poslova u različitim državama članicama; te mjere državama članicama omogućuju određenu fleksibilnost da sustav prilagode vlastitim okolnostima. Prijedlog je stoga u skladu s načelom proporcionalnosti.

Uloga regija

26. Želi naglasiti da se društveno-gospodarske posljedice migracija, poput učinka na funkcioniranje tržišta rada te na društvenu i kulturnu domenu, najviše osjećaju na regionalnoj i lokalnoj razini. Slično tomu, europska skupna konkurentnost mogla bi se smatrati apstraktnim pojmom; važno je osigurati konkurentnost i visoku razinu inovativnosti u europskim gradovima i regijama, oslanjajući se na rad koji neprofitne organizacije i subjekti iz trećeg sektora svakodnevno obavljaju.
27. Ističe da uključivanjem regionalne perspektive u raspravu o predloženim mjerama dolaze do izražaja razni paradoksi. Jedan je da, iako visokokvalificirane imigrante možda privuku najrazvijenije regije, njihova prisutnost možda je najpoželjnija u regijama koje nisu u mogućnosti ponuditi im tako privlačne uvjete rada i boravka.
28. Pozdravlja zadržavanje zaštitnih mjera koje bi se mogle uvesti u slučaju pogoršanja stanja na tržištu rada u određenoj zemlji.
29. Želi naglasiti da je u lokalnom i regionalnom kontekstu osobito važno pitanje koje se u prijedlogu Komisije nedovoljno razmatra: kako povećati učinkovitost integracijskih mjera i kako iskoristiti postojeće najbolje prakse na tom području?
30. Predlaže da se uloga lokalnih i regionalnih partnera razmotri u raznim kontekstima, primjerice u vezi sa sljedećim elementima: uspostavom eksperimentalnih pojednostavljenih sustava (*fast-track*) u partnerstvu između regija, zemalja i privatnog sektora; istinskom razmjenom najboljih praksi, posebice na području priznavanja kvalifikacija, smanjenja strukturnih nepodudarnosti i povećanja učinkovitosti integracije; te provedbom rješenja kojima se osigurava podudarnost formalnih kvalifikacija i potreba lokalnih i regionalnih tržišta rada u najvećoj mogućoj mjeri.
31. Naglašava potrebu za uspostavljanjem neposrednijeg odnosa s poslovnom zajednicom u pogledu komunikacije na način da se sama poduzeća uključe u postupak izrade inicijativa za zapošljavanje.

Bruxelles, 8. prosinca 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR